

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Olomouci projednal ve veřejném zasedání konaném ve dnech 17. a 18.3.2011 v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Milana Kaderky a soudců JUDr. Jiřího Zouhara a JUDr. Miloslava Stankuše odvolání obžalovaných **D. V.**, nar. xxx, **J. L.**, nar. xxx, **I. M.**, nar. xxx, a **V. C.**, nar. xxx, proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20.10.2010, č.j. 32 T 2/2010-4163, a dne 18.3.2011 rozhodl **t a k t o :**

I. Podle § 258 odst. 1 písm. d), e), odst. 2 tr.ř. se z podnětu odvolání obžalovaných D. V., J. L. a I. M. napadený rozsudek č á s t e č n ě z r u š u j e ohledně těchto obžalovaných ve výroku o trestu.

Podle § 259 odst. 3 tr.ř. se nově rozhoduje t a k t o :

Obžalovaným D. V. a J. L. se každému z nich ukládá za trestné činy vraždy podle § 219 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), e), g) tr.zákona, ve znění zákona č. 140/1961 Sb., ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr.zákona, ve znění zákona č. 140/1961 Sb., spáchaný ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr.zákona, ve znění zákona č. 140/1961 Sb., a poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr.zákona, ve znění zákona č. 140/1961 Sb., spáchaný ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr.zákona, ohledně nichž zůstal výrok o vině nezměněn,

podle § 219 odst. 2 tr.zákona, za použití § 29 odst. 2 tr.zákona a § 35 odst. 1 tr.zákona, v obou případech ve znění zákona č. 140/1961 Sb., úhrnný výjimečný trest odnětí svobody v trvání 22 (dvacetidvou) roků.

Podle § 39a odst. 2 písm. d) tr.zákona, ve znění zákona č. 140/1961 Sb., se každý z těchto obžalovaných k výkonu uloženého trestu odnětí svobody z a ř a z u j e do věznice se zvýšenou ostrahou.

Obžalovanému I. M. se za trestné činy vraždy podle § 219 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), e), g) tr.zákona, ve znění zákona č. 140/1961 Sb., ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr.zákona, ve znění zákona č. 140/1961 Sb., spáchaný ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr.zákona, ve znění zákona č. 140/1961 Sb., a poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr.zákona, ve znění zákona č. 140/1961 Sb., spáchaný ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr.zákona, ohledně nichž zůstal výrok o vině nezměněn,

podle § 219 odst. 2 tr.zákona, za použití § 29 odst. 2 tr.zákona a § 35 odst. 1 tr.zákona, v obou případech ve znění zákona č. 140/1961 Sb., ukládá úhrnný výjimečný trest odnětí svobody v trvání 20 (dvaceti) roků.

Podle § 39a odst. 2 písm. d) tr.zákona, ve znění zákona č. 140/1961 Sb., se obžalovaný k výkonu uloženého trestu odnětí svobody zařazuje do věznice se zvýšenou ostrahou.

II. V ostatních výrocích zůstává napadený rozsudek nezměněn.

III. Podle § 256 tr.ř. se odvolání obžalovaného V. C. z a m í t á .

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 20.10.2010, č.j. 32 T 2/2010-4163, byli obžalovaní D. V., J. L., I. M. a V. C., uznáni vinnými jednak pokusem trestného činu vraždy podle § 8 odst. 1 tr.zákona k § 219 odst. 1, odst. 2 písm. a), písm. b), písm. e), písm. g) tr.zákona účinného v úplném znění do 31.12.2009, spáchaným formou spolupachatelství podle § 9 odst. 2 téhož zákona, jednak trestným činem poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr.zákona účinného v úplném znění do 31.12.2009, spáchaným formou spolupachatelství podle § 9 odst. 2 téhož zákona, kterých se měli dopustit tím, že v rámci své příslušnosti k extremistickým skupinám a hnutím, spojené s rasovými projevy, ve snaze se v rámci těchto hnutí i vůči společnosti zviditelnit provedením větší akce, před 120. výročím narození Adolfa Hitlera, připadajícím na 20.4.2009, které si členové těchto skupin obvykle připomínají pořádáním nejrůznějších akcí, dne 18.4.2009 kolem 23.45 hod., po předchozím plánování, poté, co obžalovaný J. L., znalý místních poměrů ve Vítkově, okr. Opava, vytipoval dům čp. 58 v ulici Opavská ve Vítkově, obývaný početnou romskou rodinou s malými dětmi, v úmyslu založit požár a usmrtit obyvatele domu pro jejich příslušnost k této etnické skupině včetně osob mladších

15-ti let, poté, co po vzájemné domluvě společně přijeli do Vítkova automobilem Škoda Favorit, reg. zn. xxx, obžalovaného D. V., který nejprve řídil obžalovaný V. C. a dále ve Vítkově obžalovaný J. L., v blízkosti místa útoku si připravili tři zápalné láhve tak, že obžalovaný J. L., I. M. a V. C. nalili nejméně do tří čtvrtin skleněných láhví od alkoholických nápojů o obsahu nejméně 0,7 litrů benzín zn. Natural, do hrdel láhví vložili smotky tkaniny tak, že z ní vytvořili zápalné knoty, láhve, benzín i tkaninu předtím obstaral obžalovaný V. C. po domluvě s D. V. a I. M., nasedli do automobilu, který poté řídil obžalovaný J. L., na místa spolujezdce řidiče se posadil D. V. a na zadní sedadla se posadili obžalovaní I. M. a V. C., a přijeli k vytipovanému domu v ulici Opavská čp. 58. V průběhu jízdy si mimo obžalovaného J. L. zamaskovali obličej a nasadili rukavice a po příjezdu k domu z automobilu vystoupili obžalovaní D. V., I. M. a V. C. s připravenými zápalnými láhvemi, přistoupili k domu stojícímu podélně v blízkosti místní komunikace, zapálili knoty láhví zapalovačem obstaraným obžalovaným J. L., každý z nich se postavil k jednomu ze čtyř oken, v pořadí odleva, obžalovaní D. V., I. M. a V. C. zápalné láhve s hořícími knoty vhodili do oken, takže došlo k rozbití láhví a rozhoření benzínu a k zapálení hořlavých látek v domě a poté z místa odjeli připraveným automobilem. Tím způsobili v celém domě rychle se šířící požár a následné úplné vyhoření domu. Hořícím benzínem byla potřísněna nezletilá **N. K.**, nar. xxx, která spala na váleňdě pod oknem a utrpěla zranění bezprostředně ohrožující život, popáleniny II. až III. stupně na 77 % povrchu těla a popálení horních cest dýchacích, popáleniny byly lokalizované téměř na celém obličejí, na přední části hrudníku, v bederní krajině a v celém rozsahu dolních a horních končetin, na některých místech dosahovaly až IV. stupně a v důsledku těchto poranění byla poškozená hospitalizována od 19.4.2009 do 2.12.2009 ve Fakultní nemocnici v Ostravě a následně byla opakovaně hospitalizována sedm i více dnů. Podrobila se 14 operacím, nadále se podrobuje pravidelným rehabilitacím spojenými i s hospitalizacemi, lékařské zákroky řešily zajištění dýchacích cest, odstranění spálené devitalizované kůže, amputaci čtvrtého a pátého prstu pravé ruky a pátého prstu levé ruky, v pravé dolní končetině došlo ke zkrácení Achillovy šlachy s poruchami chůze a stání. Doposud není u poškozené obnovena úchopová schopnost pravé ruky a zůstaly jí plošné jizvy v obličejí, na trupu a všech končetinách. Také se u ní projevují potíže ve smyslu psychické retardace. Při lékařských zákrocích jí byly prováděny autotransplantace kožních štěpů. V průběhu dlouhodobé hospitalizace byla poškozená nezletilá **N. K.** opakovaně v ohrožení života v důsledku popáleninového šoku, selhávání funkce ledvin a sepsí. Do budoucna se u ní předpokládá řada nutných plastických zákroků, které ale neodstraní způsobené následky. Poškozená **A. S.**, nar. xxx, utrpěla popáleniny II. stupně celkem na 27 % povrchu těla, které byly lokalizovány především na horních a dolních končetinách a na levé straně tváře, pro které byla hospitalizována v popáleninovém centru Fakultní nemocnice v Ostravě v době od 19.4.2009 do 2.5.2009 a od 22.8.2009 do 3.9.2009. U poškozené **A. S.** v důsledku tohoto útoku došlo k rozvinutí posttraumatického syndromu s úzkostně depresivní symptomatikou. **P. K.**, nar. xxx, utrpěl popáleniny II. a III. stupně celkem na 11 % povrchu těla, které především byly na horních a dolních končetinách, na přední straně trupu, pro které byl hospitalizován od 19.4. do 20.4.2009 ve Slezské nemocnici v Opavě a jednalo se u něj o středně těžká poranění s průměrnou dobou léčení 3 týdnů. V případě poškozených nezl. **N. K.**, **A. S.** a **P. K.** nedošlo k jejich usmrcení pouze shodou okolností nezávislých na vůli obžalovaných a v důsledku poskytnutí vysoce kvalifikované lékařské péče. V místnosti obývané poškozenou **A. S.**, poškozeným **P. K.** a poškozenou nezl. **N. K.** také byly přítomny nezl. **K. S.**, nar. xxx, **K. K.**, nar. xxx, **nezl. P. K.**, nar. xxx, které spaly v postelích na protilehlé straně zasaženého okna,

příčemž opět jen shodou náhod nedošlo k jejich zasažení hořícím benzínem, utrpění popálenin a k bezprostřednímu ohrožení jejich života. V druhé části domu byli přítomni poškozená V. M., nar. xxx, která nespala, poškozený V. M., nar. xxx, který spal. V době vhození zápalných láhví V. M. nebyla v bezprostřední blízkosti okna, okamžitě vzbudila svého manžela V. M., spícího v posteli přímo pod oknem a neutrpěli popáleniny. Obžalovaní si noční dobu vytipovali, objekt a založení třech ohnisek požáru zvolili v úmyslu usmrtit osoby přítomné v domě, případně ztížit jejich záchranu. Zapálením domu způsobili škodu v částce nejméně 131.260,- Kč, dům musel být posléze demolován. Další škodu způsobili shořením vybavení domu a osobních věcí poškozených.

Za to byli obžalovaní D. V., J. L. a I. M. odsouzeni, a to každý z nich, podle § 219 odst. 2 tr.zákona, za použití § 29 odst. 2 tr.zákona, § 35 odst. 1 tr.zákona, účinného do 31.12.2009, k úhrnnému výjimečnému trestu odnětí svobody v trvání 22 roků.

Podle § 39a odst. 2 písm. d) tr. zákona, účinného do 31.12.2009, byl každý z těchto obžalovaných k výkonu uloženého úhrnného výjimečného trestu odnětí svobody zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou.

Podle § 29 odst. 1 tr. zákona, účinného do 31.12.2009 bylo současně u každého z těchto obžalovaných rozhodnuto, že doba výkonu trestu ve věznici se zvýšenou ostrahou se pro účely podmíněného propuštění do doby výkonu trestu nezapočítává.

Obžalovaný V. C. byl podle § 219 odst. 2 tr.zákona, § 29 odst. 2 tr.zákona a § 35 odst. 1 tr.zákona, účinného do 31.12.2009, odsouzen k úhrnnému výjimečnému trestu odnětí svobody v trvání 20 roků.

Podle § 39a odst. 2 písm. d) tr.zákona, účinného do 31.12.2009, byl obžalovaný k výkonu úhrnného výjimečného trestu odnětí svobody zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou.

Podle § 228 odst. 1 tr.ř. byli obžalovaní zavázáni povinností nahradit škodu a společně a nerozdílně zaplatit poškozeným:

Revírní bratrské pokladně, Zdravotní pojišťovně, se sídlem Michálkovická 108, 710 15, Slezská Ostrava, částku 7.449.359,- Kč.

P. K., nar. xxx, bytem xxx, částku 36.000,- Kč, přičemž poškozený byl se zbytkem nároku na náhradu škody podle § 229 odst. 2 tr.ř. odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních.

A. S., nar. xxx, bytem xxx, částku 36.780,- Kč, přičemž poškozená byla se zbytkem nároku na náhradu škody podle § 229 odst. 2 tr.ř. odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.

Nezletilé N. K., nar. xxx, bytem xxx, zastoupené zákonnými zástupci A. S., nar. xxx a P. K., nar. xxx, oba bytem na stejné adrese jako shora - do jejich rukou, právně zastoupenými Pavlem Uhlem, advokátem Advokátní kanceláře Rychetský, Hlaváček, Krampera, Kořenského 15, Praha 5, částku 9.405.200,- Kč.

Podle § 229 odst. 2 tr.ř. byla poškozená nezl. N. K., nar. xxx, bytem xxx, zastoupená zákonnými zástupci A. S., nar. xxx, a P. K., nar. xxx, oba bytem na stejné adrese jako shora, právně zastoupenými Pavlem Uhlem, advokátem Advokátní kanceláře Rychetský, Hlaváček, Krampera, Kořenského 15, Praha 5, odkázána se zbytkem nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 1 tr.ř. byly poškozená nezl. K. S., nar. xxx, zastoupená zákonným zástupcem A. S., nar. xxx, bytem xxx, právně zastoupenou Pavlem Uhlem, advokátem AK Rychetský, Hlaváček, Krampera, Kořenského 15, Praha 5, K. K., nar. xxx, a P. K., nar. xxx, zastoupené zákonnými zástupci A. S., nar. xxx, a P. K., nar. xxx, oba bytem na stejné adrese jako shora, právně zastoupenými Pavlem Uhlem, advokátem Advokátní kanceláře Rychetský, Hlaváček, Krampera, Kořenského 15, Praha 5, odkázány s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Tento rozsudek nenabyl právní moci, neboť byl napaden odvoláními obžalovaných D. V., J. L., I. M. a V. C.

Opravný prostředek obžalovaného V. byl v písemné podobě zpracovaný obhájcem Mgr. Kaustou.

Obžalovaný uvádí, že opravný prostředek podává do všech výroků napadeného rozsudku, tedy do výroku o vině, trestu i do výroku o náhradě škody. Obžalovaný pokládá napadený rozsudek v celém rozsahu za rozporný se zákonem, konkrétně s ustanovením § 125 odst. 1 tr.ř. Podle obžalovaného nalézací soud zcela v rozporu s citovaným ustanovením napadený rozsudek řádně neodůvodnil, když nevyložil, které skutečnosti vzal za prokázané a o které důkazy opřel konkrétní skutková zjištění a jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů, zejména pokud si tyto navzájem odporují. Z odůvodnění není podle obžalovaného patrné, jak se soud vypořádal s jeho obhajobou a proč nevyhověl návrhům na provedení dalších důkazů. V neposlední řadě pak napadený rozsudek neobsahuje povinnost soudu v odůvodnění uvést, jakými úvahami se soud řídil, když posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení v otázce viny a trestu. Dle obžalovaného skutečnost, že veškeré výše uvedené náležitosti rozsudku zcela

absentují, činí napadený rozsudek nepřezkoumatelný a tudíž nezákonný. Obžalovaný dále vytýká nalézacímu soudu, že vedl řízení nezákonným způsobem, resp. způsobem odporujícím Listině základních práv a svobod a Ústavě ČR, když byla porušena jeho práva, zejména právo na spravedlivý proces a další ústavní práva. Obžalovaný dále vytýká soudu prvního stupně, že se nevypořádal s jeho obhajobou, zejména s procesními námitkami, které prostřednictvím svého obhájce namítl v závěrečné řeči jeho obhájce. Podle obžalovaného také soud neprovedl důkazy, které navrhoval, a současně se nevypořádal v rozsudku s tím, proč tyto důkazy neprovedl. Konkrétně jde o opakovaný výslech svědků S., K. a H. a další důkazy, jak je to zřejmé z návrhů důkazů, které navrhoval prostřednictvím svého obhájce. Podle obžalovaného V. také nalézací soud nevyhodnotil důkazy, které v řízení provedl, a v důsledku toho vynesl nesprávné rozhodnutí, když nerespektoval zásadu in dubio pro reo. Podle obžalovaného také soud prvního stupně provedl důkazy, které byly získány nezákonným způsobem, konkrétně odposlechy a vyšetřovací pokus. V závěrečném návrhu písemně podaného opravného prostředku pak obžalovaný V. navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Obhájce obžalovaného V. Mgr. Kausta v rámci veřejného zasedání setrval na písemně podaném opravném prostředku a tento rozvedl. Poukázal na to, že nalézací soud v úvodu skutkové věty napadeného rozsudku uvedl, že se všichni obžalovaní uznávají vinnými s ohledem na svou příslušnost k extremistickým skupinám a hnutím spojenou s rasovými projevy. Podle názoru obhájce není jasné, z jakého důkazu při tomto závěru nalézací soud vycházel. Pokud by to podle obhájce měl být materiál založený do spisu vyšetřovatelem ohledně akcí extremistů, pak podle obhájce tento důkaz nebyl soudem hodnocen a verifikován. V zásadě se v tomto materiálu hovoří o tom, že obžalovaný V. a případně ostatní obžalovaní se měli zúčastňovat akcí Dělnické strany. V tomto směru poukázal obhájce na to, že v období, kdy se měli obžalovaní, a tedy i D. V., zmíněných akcí zúčastňovat, byla Dělnická strana politickou stranou, která byla řádně registrována a povolena. Obhájce v této souvislosti argumentoval tím, že policejní vyšetřovatel Ch., který vyhotovil materiál, na jehož základě soud uvažoval o tom, že obžalovaný V. patří k extremistickým hnutím, den před konáním veřejného zasedání poskytl rozhovor médiím, a ačkoli by dle obhájce měl ctít presumpci neviny a zákony této republiky, pak se jmenovaný policista vyjádřil ve vztahu k obžalovanému V. tak, že se jedná „o hloupé děčko“. Obhájce poukázal na to, že ve zmíněném rozhovoru označil policista Ch. obžalovaného V. jako hlavního organizátora celé akce a protože se nechal údajně něčím zlákat, tak proto se jedná o hloupé děčko. Obhájce uvedl, že celé přípravné řízení bylo protkáno tím, že policie v jeho rámci porušovala práva obžalovaných, zejména v tom směru, že nectila presumpci neviny. To se podle obhájce dělo i před nalézacím soudem. Podle obhájce napadený rozsudek je zatížen zejména tou vadou, že se nalézací soud nikterak nevypořádal s námitkami obhajoby, které konkrétně on shrnul ve své závěrečné řeči, na kterou odkázal. Zejména v této souvislosti odkázal na tu pasáž závěrečné řeči, kde podrobně rozebral procesní pochybení, kterých se podle jeho mínění Krajský soud v Ostravě dopustil. Pokud jde o další námitky, pak poukázal na to, že v zásadě byly nezákonným způsobem provedeny některé důkazy, zejména odposlechy, a rovněž i vyšetřovací pokus, na který navazoval znalecký posudek znalce Ing. Macury. Podle obhájce vyšetřovací pokus v této věci provedený nemůže sloužit jako důkaz, neboť při jeho provádění nebyly vytvořeny shodné podmínky s podmínkami, které měly panovat

v inkriminovaném domě, kam byly vhozeny zápalné láhve. Především poukázal na to, že poškození, zejména K. a S., uvedli, že v místnosti v oknech byly závěsy, které zastíňovaly okno, a tato okolnost nebyla brána v rámci vyšetřovacího pokusu v potaz. V objektu, kde byl prováděn vyšetřovací pokus, žádný závěs v okně nebyl. To má podle obhájce vliv na to, jakým způsobem se oheň v rámci místnosti šířil. Podle obhájce je to důležité i ve vztahu k dalším důkazům, a to zejména ve vztahu k ohledání místa činu, v jehož rámci se zjistilo, že v zásadě postel, na které měli v době útoku ležet poškození K., S. a nezletilá N., byla mezi okny a ne pod okny, jak to tvrdili K. a S., a z čehož poté vycházel i znalec Macura. V této souvislosti poukázal obhájce na to, že posledně jmenovaný znalec uvedl, že v zásadě mělo dojít k průniku plamene mečovitým způsobem, a tím právě se vysvětlovaly námitky obhajoby v tom směru, proč byla tak závažným způsobem postižena pouze nezletilá N. Důvodem mělo být to, že válenda byla pod oknem, a na té válendě měla, bráno z čelního postavení směrem k oknu, ležet z pravé strany poškozená S., uprostřed N. a vlevo poškozený K. Z toho vycházel i znalec, který řekl, že toto je logické a oheň šel příslušným směrem. Podle obhájce to ovšem možné není, neboť pokud byla v okně látka, pak by takovéto rozprostření nebylo, a je to i v rozporu s tím, co je vidět při vyšetřovacím pokusu, když tam se oheň rozplynul velmi prostorově. Podle obhájce vyšetřovací pokus byl ovlivněn i tím, že v jeho rámci byl použit objekt, který byl neuzavřený, byl tam přístup vzduchu a byl tam průvan. Proto účinek rozbité zápalné láhve o okno byl takový, že oheň měl vzduch a rozprostřel se i díky průvanu, což je ovšem opačný případ než v napadeném domě. V onom domě byly podle obhájce nepochybně zavřeny dveře, místnost byla uzavřena a nebylo tam proudění vzduchu, a tudíž tam nemohl vzniknout takový efekt, který vznikl u vyšetřovacího pokusu. Podle obhájce se znalec a následně ani nalézací soud s tímto faktem nevypořádali, a to zejména v souvislosti s výsledkem svědka H. Tento svědek, hasič, na místo dojel bezprostředně po vzniku požáru a hovořil jak s poškozeným K., tak i se svědkem B. Podle obhájce z výpovědi svědka H. vyplynula úplně nová skutečnost, velmi podstatná, se kterou se nalézací soud vůbec nevypořádal. Podle obhájce krajský soud ve svém rozsudku vyšel z tvrzení poškozeného K., který uvedl, že celá věc se udála tak, že on v zásadě seděl u počítače, následně si šel lehnout, a poté, co nějakou chvíli ležel a už usnul, tak uslyšel nějakou ránu, podíval se vedle sebe, postel byla v plamenech a proto vzal N., s tou šel doprostřed místnosti hasit, pak přiběhla poškozená S., N. mu vzala a vyběhly ven a on vyvedl ven další nezletilé děti, které v místnosti spaly. Podle obhájce právě svědek H. vypověděl a vyhotovil i plánek v tom směru, že jednak hovořil s K., který mu popsal situaci zcela odlišně, a to tak, že postel byla mezi okny, ale zejména, že K. v době, kdy měla letět zápalná láhev do okna, seděl uprostřed místnosti na židli a díval se na televizi s tím, že ve chvíli, kdy uviděl, že letí zápalná láhev a začalo hoření, tak šel a vzal z postele N. Nicméně K. popsal, že na posteli ve vztahu ke stěně ležela napříč, nikoli hlavou k oknu, poškozená S. a napříč blíže potom N. To už podle obhájce zcela vylučuje závěry znalce Macury, který uvedl, že plamen měl mečovitý charakter, když podle obhájce je nepochybné, že ve výše popsaném případě by stejným způsobem musela být minimálně zasažena i poškozená S. Podle obhájce je velmi pochybné, že by poškozený K. nezbudil poškozenou S. a přes ni sahal pro N. a s tou by šel potom hasit. Podle obhájce je také podstatné, že z šetření policie i hasičů vyplynulo, že na místě požářiště nebyl nalezen počítač. Podle obhájce tedy existuje celá řada otázek, co se odehrálo v oné místnosti, a je otázka, zda to má vliv na skutek jako takový. Podle obhájce to má vliv v tom směru, že obžalobou je tvrzeno, že do místnosti, kde byli svědkové manželé M., byly vhozeny dvě zápalné láhve. Z fotodokumentace je zřejmé, že těmto svědkům se v určité chvíli podařilo oheň uhasit, a podle obhájce je

nepochybné, že masivní hoření šlo z láhve v místnosti, kde byli poškození K. a S. Podle obhájce je otázkou, zda skutečně K. a S. byli v místnosti v době, kdy se věc odehrála, a otázkou je, zda to má nějaký vliv na skutek jako takový. Podle obhájce je také otázkou, proč posledně jmenovaní vypovídají u soudu jiným způsobem a proč vypovídá jinak hasič, který celou věc zachytil do příslušného spisu, který byl posléze předložen soudu. Dále obhájce poukázal na skutečnost, že svědkyně M. měla vypovědět, že zaslechla, že někdo z auta vykřikl „cikáni shořte“, popř. „uhořte“. Podle obhájce právě na tom obžaloba stavěla, když kvalifikovala jednání obžalovaných jako pokus vraždy. V této souvislosti poukázal obhájce na to, že svědek H. uvedl, že když přijel na místo činu, tak mu nikdo z osob, s nimiž hovořil, nic takového neřekl. Podle obhájce je třeba si také uvědomit, že svědek H. ve vztahu ke svědecké výpovědi svědka B. uvedl, že svědek B. mu na místě činu neřekl, že by prováděl nějaký hasební zásah, když přitom na druhé straně svědek B., soused K. a M., vypověděl, že jim hasit pomáhal. Podle obhájce existují určité pochybnosti ve smyslu toho, co se na místě odehrálo, i s ohledem na to, že poškození do soupisu věcí, které měly být požárem zničeny, uvedli spoustu elektroniky, která se ovšem na místě činu nenašla a nemohla být hořením zcela zničena. Tyto rozpory jsou důležité k hodnocení věrohodnosti svědků, zejména věrohodnosti svědkyně M. k tomu, jestli slyšela výše uvedený výrok a zda tedy takovýto výrok byl pronesen. Ve vztahu ke svědkyni M. pak poukázal obhájce na to, že k jeho dotazům u hlavního líčení uvedla svědkyně M., že se v autech nevyzná a auto, které mělo být na místě činu, viděla zezadu, nikoli z boku, či zepředu. Přitom svědkyně M. nakreslila v rámci přípravného řízení, či ještě v rámci prověřování, auto z bočního pohledu. Obhájce uvedl, že když se pokusil odstranit tyto nejasnosti, tak mu svědkyně uvedla, že kresbu nedělala ona, ale že to nakreslili policisté. I v tomto směru jsou tedy podle obhájce velké pochybnosti o tom, kdo mluví či nemluví pravdu. Podle něho onen výrok, který paní M. měla slyšet, je nutno hodnotit v celém kontextu všech výše uvedených informací. Podle obhájce je tento výrok velmi důležitý, neboť právě na něm je postavena právní kvalifikace a v zásadě tuto skutečnost vzal v potaz i krajský soud. Podle obhájce také nalézací soud vzal jako relevantní důkaz odposlechy, kterými má být obžalovaný V. usvědčován. V této souvislosti poukázal obhájce na to, že obžalovaný V. se u hlavního líčení vyjádřil v tom směru, že svůj hlas na odposleších nepoznal, a tudíž že to není on, který v odposleších hovoří. Podle obhájce, ačkoli soud neměl žádný další důkaz, uzavřel v rozsudku, že z provedených odposlechů vyplývá, že hovoří právě obžalovaný V. Obhájce je toho názoru, že bez příslušného znaleckého posudku nelze takovýto závěr uzavřít. V této souvislosti poukázal na to, že bylo sledováno vozidlo, v němž jel obžalovaný, nicméně v tomto vozidle jelo více lidí, a tudíž je možno zpochybnit, kdo z oněch lidí co v tomto autě řekl. Nalézací soud, pokud jde o vinu obžalovaného L., uzavřel, že tato je prokazována, mimo odposlechů prostorových, výpověďmi ostatních spoluobžalovaných. K tomu obhájce uvedl, že ovšem na jedné straně nalézací soud uvedl, že těmto obžalovaným v mnohých věcech nevěří, což podporují i příslušné znalecké posudky, na druhou stranu jim věří v tom, že obžalovaný V. se zažalovaného jednání dopustil. Obhájce uvedl, že je pravdou, že jeho klient v rámci celého řízení nevypovídal. Nicméně to nemůže být bráno k jeho tíži, jako důkaz toho, že se něčeho dopustil. V této souvislosti opětovně odkázal obhájce na závěrečnou řeč, v jejímž rámci podrobně argumentoval v tom směru, jaká může být motivace ostatních obžalovaných k tomu, že jeho klienta nějakým způsobem usvědčují. Podle obhájce je podstatné to, že obžalovaný L. v rámci svého výslechu při rozhodování o jeho vzetí do vazby uvedl, že na místě činu byl on, M., C. a pak nějaká další osoba, kterou nezná. Teprve v následné výpovědi uvedl, že na místě činu byl i obžalovaný V. Zde si obhájce položil otázku, proč

obžalovaný L. neuvedl v oné výše naznačené výpovědi, že na místě činu V. byl, když se prokazatelně v té době znali. Podle obhájce je to další z věcí, která vzbuzuje pochybnosti o tom, zda se jeho klient zažalovaného jednání dopustil. Poté pak dle obhájce nalézací soud pouze kuse dovozuje vinu obžalovaného V. z nepřímých důkazů, konkrétně z výpovědi svědka V., přičemž ovšem podle obhájce z této výpovědi vůbec nevyplývá, že by jeho klient zažalovaný skutek spáchal. Totéž platí, pokud jde o výpovědi svědků K. a O. V této souvislosti uvedl obhájce, že tito svědci rozdílně popisují, na které ruce se údajné popáleniny měly u jeho klienta nacházet. Tito svědkové nebyli schopni identifikovat, zda se vůbec o popáleniny jedná. Obhájce zde poukázal na závěry MUDr. Dvořáčka, znalce z oboru zdravotnictví, který uvedl, že nelze konstatovat, že pigmentové skvrny, které měl mít obžalovaný V. na ruce v době zkoumání, byly jednoznačně popáleniny. Obhájce poukázal také na to, že jeho klient byl zadržen již v červnu roku 2009, a byly mu odebírány pachové stopy, vzorky DNA apod. Nicméně v záznamu o tomto zkoumání, ani v žádném dalším jiném záznamu není uvedeno, že by měl mít na sobě nějakou popáleninu. Obhájce dále poukázal na to, že trasologická stopa auta, která byla zajištěna někde u garáží ve Vítkově, se neshoduje s trasologickými stopami automobilu jeho klienta. Pokud jde o stopy pachové, pak obhájce poukázal na to, že na žádném střepech či jiné věci nalezeném na požářišti se pachová stopa jeho klienta nenašla. Přes tuto skutečnost je nalézacím soudem tvrzeno, že obžalovaný V. měl jednu láhev vhodit do místnosti, kterou obývali manželé M. Podle obhájce je tedy nepochybné, že pokud by toto bylo pravdou, pak by onu láhev musel minimálně po určitou dobu držet, a zcela nepochybně by pachové stopy ulpěly i na této lahvi. Podle názoru obhájce se s touto okolností nalézací soud nevypořádal, a pokud by tak učinil, tak by musel řešit otázku, jak je možné, že se pachová stopa, otisky prstů, ale ani vzorek DNA jeho klienta na střepech z lahví nenachází. Obhájce dále uvedl, že v žádném případě nemůže souhlasit s právní kvalifikací zvolenou nalézacím soudem. Především poukázal na to, že nalézací soud v odůvodnění rozsudku neuvedl, na základě jakých právních závěrů došel k tomu, že se jedná o pokus vraždy. Podle obhájce bylo namísto jednání jeho klienta kvalifikovat buď jako ublížení na zdraví, nebo případně jako trestný čin obecného ohrožení ve smyslu § 179 odst. 1 tr.zákona. Podle obhájce nebylo prokázáno, že obžalovaný V. věděl a případně byl kýmkoli informován, že v předmětném domě se mají nacházet nějakí lidé. Podle názoru obhájce není ve věci žádný důkaz o tom, že by jeho klient věděl, že dům je obýván. Podle obhájce lze výpovědi, které učinili ostatní obžalovaní, interpretovat tak, že tito šli útočit na objekt jako takový. To je podle obhájce velice podstatné, protože přímý úmysl někoho zavraždit by musel být prokazován za situace, že by obžalovaný šel k určitým lidem, že by plánoval vraždu těchto lidí a na tuto vraždu se připravoval. Podle obhájce by v takové situaci zřejmě bylo jednání na místě činu jiné, možná že by bylo učiněno nějaké opatření, aby poškození nemohli z domu vyběhnout, a tím pádem, aby úmysl obžalovaných zavraždit poškozené byl dokonán. Vzhledem k tomu, že se nic takového neodehrálo, pak nebylo prokázáno, že by obžalovaní chtěli někoho zavraždit. Podle obhájce tedy lze jejich jednání kvalifikovat pouze jako trestný čin obecného ohrožení podle § 179 odst. 1 tr.zákona, když pro případnou kvalifikaci ve smyslu § 179 odst. 2, popř. odst. 3 tr.zákona podle názoru obhájce nejsou důvody.

Pokud jde o závěrečnou řeč, na kterou obhájce Mgr. Kausta opakovaně odkazoval, pak zde je třeba uvést, že tato je zažurnalizována na č.l. 4065-4092 spisu. Vzhledem k tomu, že jak již bylo výše uvedeno, Mgr. Kausta opakovaně argumentoval tím, že v bližších podrobnostech odkazuje na závěry uvedené

v závěrečné řeči, má odvolací soud za to, že je vhodné citovat i ty pasáže ze závěrečné řeči, na které obhájce poukázal.

Především pokud se týče o tvrzenou procesní nesprávnost provedeného řízení, či dokonce pokud jde o protiústavnost provedeného řízení, pak je nutno uvést, že obhájce argumentoval tím, že ve vztahu k obžalovanému V. byla porušena celá řada článků Listiny základních práv a svobod. Především poukázal na to, že došlo k porušení čl. 1, 2, 3 a 8 odst. 2 Listiny. Dále pak byl porušen čl. 10 odst. 3 Listiny, který zaručuje právo každého na ochranu před zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě. Podle obhájce způsob, kterým soud umožnil médiím přenos hlavního líčení, on-line na internetu a v televizi, kdy povolil přímo ze zařízení protokolující úřednice nahrávat a přenášet hlavní líčení mimo jednacích síní, je způsobem protiústavním, odporujícím principům veřejného procesu a principu spravedlivého procesu ve vztahu k obžalovaným. Podle obhájce především soud v duchu zásady fair play měl o tomto opatření před zahájením hlavního líčení informovat obhájce a obžalované, což neučinil. Podle obhájce je nepochybné, že toto opatření přímo ovlivnilo výpovědi svědků B. a H. Obhájce má zato, že bylo porušeno ustanovení čl. 36 Listiny, kteréžto je základem práva na spravedlivý proces. Podle obhájce nelze hovořit o nestranném a nezávislém soudním senátu, který ve věci rozhodoval, když soud upřel obžalovanému V. právo na spravedlivý proces. Nálezací soud zjevně stranil dalším účastníkům trestního řízení, když zejména státní zástupkyni umožnil předkládat důkazy způsobem, který odporuje postavení státní zástupkyně v jednacích síních (zpoza zad předsedy senátu), dále neuložil státní zástupkyni, aby předložila soudu důkazy zajištěné při domovních prohlídkách způsobem, jak to ukládá trestní řád. Soud dále stranil zmocněnci M. P., kterému umožnil pohyb v místech, kam mají přístup pouze členové senátu. V neposlední řadě soud na úkor obžalovaného V. zvýhodnil obžalované M. a C., když nevedl jejich výsledky odděleně a dále ukončil jejich výsledky v hlavním líčení tak, že obžalovaný V., potažmo jeho obhájce nemohli těmito položit otázky. Soud také podle obhájce neuplatnil svoji autoritu a donucovací prostředky vůči svědku H., který bezdůvodně ve věci odmítl vypovídat. Podle obhájce bylo také porušeno právo na zákonného soudce (čl. 38 odst. 1 Listiny). Obhájce argumentuje tím, že po dobu několika dnů bylo hlavní líčení konáno v rozporu s Listinou a vyhláškou Ministerstva spravedlnosti ČR č. 37/1992 Sb. o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, neboť nebylo zřejmé, kdo z přísedících povolaných rozhodovat tuto trestní věc je přísedící a kdo náhradník. Všichni obžalovaní a média se proto domnívali, že o této trestní věci rozhoduje pětičlenný senát, což je nezákonné. Podle obhájce v dané věci minimálně čtyři dny proběhlo hlavní líčení, aniž by bylo v soudním spise jakkoli zaznamenáno, kdo jsou oni dva přísedící, kteří spolu s předsedou senátu danou trestní věc jako zákonní přísedící rozhodují, a kteří dva jsou soudem přizváni jako tzv. náhradníci pro případ, že by některý z přísedících již nadále nemohl ve věci rozhodovat. Podle názoru obhájce, pokud je v protokolu uvedeno, v jakém složení senátu bylo ve věci rozhodováno, pak tyto skutečnosti jsou v rozporu s realitou. Obhájce také argumentuje tím, že nebyla soudem dodržena práva jeho klienta vyjadřovat se k důkazům. Především mu nebyla dána možnost ihned po výpovědi ostatních obžalovaných těmito položit otázky, a nebyla mu dána možnost se ihned po jejich výpovědích se k těmto vyjádřit. Dále byla jemu, jakožto obhájci obžalovaného V., odepřena předsedou senátu možnost položit otázky obžalovanému C. v den, kdy byl soudem vyslechnut, když bylo předsedou senátu hlavní líčení předčasně ukončeno. Stejně tak předseda senátu nálezacího soudu postupoval u výpovědi obžalovaného

M. U tohoto obžalovaného také nebyly odstraněny rozpory v jeho výpovědích učiněných v přípravném řízení a před soudem. Soud také postupoval nezákonně při provádění důkazů, konkrétně materiálů zajištěných při domovních prohlídkách obžalovaných a dalších osob. Podle názoru obhájce způsob, v jakém stavu byly materiály zajištěné u domovních prohlídek předkládány soudu státní zástupkyní, je v rozporu s trestním řádem a současně vzbuzuje pochybnosti o odborné způsobilosti a nezávislosti soudu. Podle obhájce fakt, že příslušné materiály zajištěné při domovních prohlídkách nebyly řádně zaevidovány a zažurnalizovány, dává prostor pro úvahy o případné manipulaci s těmito materiály. Podle obhájce způsob, kterým soud umožnil státní zástupkyni Krajského státního zastupitelství v Ostravě provádět důkazy (státní zástupkyně přistoupila k soudu do míst, kam mají přístup toliko členové senátu), dává podklad k úvahám o porušení rovnosti v právech a fair procesu ze strany soudu, a tudíž o porušení čl. 37 odst. 3 a čl. 38 odst. 2 Listiny. Dalším důkazem o porušení rovnosti v právech ze strany soudu je skutečnost, že předseda senátu nalézacího soudu umožnil tiskové mluvčí soudu, aby po celou dobu procesu seděla hned vedle státní zástupkyně, tedy v místě, které je podle zákona a procesních pravidel výlučně vymezeno pro státního zástupce a nikoli pracovníka soudu. Tím dal soud obžalovaným podle obhájce jasně najevo úzké spojení soudu a státního zastupitelství, což vzbuzuje oprávněné dohady o nepodjatosti a nezaujatosti celého trestního senátu, zejména pak jeho předsedy. Stejný přístup měl předseda senátu i ke zmocněnci poškozeného P. K., M. P. V další části závěrečné řeči pak obhájce namítá rozpor § 199 tr.ř. s ústavním pořádkem ČR, zejména s čl. 38 odst. 2 a čl. 40 odst. 2 Listiny. Podle názoru obhájce stávající dikce § 199 odst. 2 tr.ř. znamená, že je na obžalovaného u hlavního líčení nahlíženo fakticky jako na odsouzeného, čímž dochází k porušení zásady presumpce nevinoty. Podle obhájce si nelze jinak vykládat pojmy „aktivní zapojení veřejnosti do úsilí trestné činnosti zamezovat a jí předcházet“, a aby hlavní líčení bylo prováděno přímo v místě, kde byl trestný čin spáchán, nebo na pracovišti či bydlišti obžalovaného s tím, že by soud měl seznat co nejvíce občanů, aby účinně přispěl ke splnění účelu sledovaného veřejným zájmem. Podle názoru obhájce tak, jak je veřejnost u hlavního líčení vymezena v trestním řádu, odpovídá spíše době před listopadem 1989. Zájem veřejnosti je přitom Listinou deklarován v tom směru, že dohlíží na zákonnost jednání před soudem. Podle obhájce v daném případě musí hlavní líčení na veřejnost přítomnou u něj působit též výchovně, a to v tom směru, aby každý věděl, že soud postupuje ve věci v souladu s ústavními zákony, zákonem a vede spravedlivý proces s každým, kdo je před soud postaven. Účast veřejnosti dle názoru obhájce nemůže být zejména v trestním řízení nikdy vedena v rozporu se zásadou presumpce nevinoty a vždy musí chránit osobu, která je před soud postavena v pozici obžalovaného, neboť i tato osoba má právo na ochranu své osobnosti, neboť dosud nebylo rozhodnuto soudem o vině či nevině. Podle názoru obhájce tedy z dikce čl. 38 odst. 2, čl. 40 odst. 2 Listiny a § 199 odst. 1, odst. 2 tr.ř. nevyplývá právo kohokoli, tedy ani médií, aby trestní proces přenášela způsobem, jakým se tak stalo v tomto řízení. Žádné ustanovení zákona neumožňuje, aby hlavní líčení bylo přenášeno jakkoli mimo jednacích sítí. Podle obhájce je nepochybné, že způsob, kterým bylo hlavní líčení přenášeno médiu pro veřejnost, jednak ovlivnil svědky, a to H. a B., a jednak informování nebylo vždy zcela objektivní. Pokud jde o konkrétní procesní vady, které obhájce vytkl jak orgánům činným v přípravném řízení, tak nalézacímu soudu a na něž v rámci přednesu svého odvolání odkázal, pak tyto jsou rozebrány v další části jeho závěrečné řeči. Zde je argumentováno tím, že už od počátku trestního řízení policie porušila procesní práva obžalovaných, zejména právo na spravedlivý proces a dále ustanovení § 165 odst. 1, odst. 2, odst. 3 tr.ř., když prováděla výslechy

obžalovaných současně s výslechy svědků. Obhajoba tak musela zajistit větší množství substitucí, aby mohla obsadit účast obhájce či jeho substituta až ve čtyřech výsleších probíhajících současně. S ohledem na skutečnost, že policií nebylo sděleno, které výslechy a jakých svědků bude provádět, nebyla dána obžalovaným možnost, aby se se svými obhájci byli schopni připravit na příslušné výslechy svědků. Obhájce také nesouhlasí s postupem policie spočívajícím v tom, kdy z 12 zadržených osob, kterým všem sdělila, že jsou zadrženy pro podezření z pokusu vraždy, byly následně obviněny pouze 4 osoby, konkrétně obžalovaní, a ostatní zadrženi, a to N. Š., Z. O., M. O., T. O., M. H., M. K., T. V. a V. S., byli ihned vyslechnuti v pozici svědků. Podle obhájce tedy nebylo možné, aby se obhájci mohli s klienty předem poradit k těmto výslechům svědků. Obhájce má tedy za to, že výslechy svědků a obžalovaných provedené ve dnech 12.-14.8.2009 jsou nezákonné a byly provedeny protiústavním způsobem, a tudíž jsou jako důkaz nulitní. Obhájce vyslovuje pochybnosti o tom, jaká byla vůle oněch osmi svědků, kteří byli zadrženi pro podezření z pokusu vraždy, a jejichž výslech byl naplánován policií tak, že jmenovaní byli propuštěni ze zadržení, aniž ovšem opustili budovu policie, a během několika minut zcela účelově započal jejich výslech v pozici svědků. K dalšímu procesnímu pochybení došlo v přípravném řízení v okamžiku, kdy byli policejním komisařem do řízení na základě opatření přibírání znalci, neboť formulace v textech těchto opatření porušovaly ústavní princip presumpce nevin, když tyto formulace již stavěly obžalované do pozice osob, kterým byla vytýkaná trestná činnost prokázána. Jako další porušení práva na spravedlivý proces má obhájce obžalovaného V. postup policie, která mu neumožnila, ačkoli o to písemně několikrát žádal, seznámit se s listinnými a věcnými důkazy, které byly policií zajištěny při domovních prohlídkách obžalovaných. V této souvislosti poukázal obhájce na to, že z těchto materiálů čerpal znalec Mgr. Mazel při vypracování svého znaleckého posudku. Podle obhájce ovšem došlo k pochybení v tom směru, že veškeré věci, které byly zajištěny při domovních prohlídkách obžalovaných, popř. jiných osob, nebyly obsahem vyšetřovacího spisu, nebyly řádně zaevidovány či zažurnalizovány. Podle názoru obhájce z jednotlivých protokolů o provedení domovních prohlídek nevyplývá, jaké konkrétní listiny či jiné další materiály (kupř. CD nosiče apod.) byly při domovních prohlídkách zajištěny. Podle obhájce pak není ani ze znaleckého posudku znalce Mgr. Mazela zřejmé, které listiny byly jmenovanému znalci předloženy, a stejně tak není z příslušného znaleckého posudku zřejmé, ze kterých listin tento znalec čerpal. Podle obhájce také jmenovaný znalec vyhodnocoval tyto listiny obecně, když vyhodnocoval i listiny a věcné důkazy zajištěné při domovní prohlídce realizované u svědků V. a K., což je podle obhájce nepřípustné. Postup policie je nutno podle obhájce pokládat za nezákonný i v tom směru, že svědkům V. a K. měly být věci, který byly zajištěny při domovních prohlídkách u nich realizovaných, vráceny, k čemuž ovšem nedošlo. Podle obhájce je také nutno pokládat za zcela nepřípustný způsob, jakým byly tyto listinné, popř. věcné důkazy soudu následně předloženy. Obhájce uvedl, že šlo o několik krabic, v nichž byla celá řada věcí, aniž by tyto listiny či věci byly jakkoli řádně zaevidovány, a tudíž lze zcela důvodně pochybovat o tom, zda s obsahem těchto krabic nemohlo být jakkoli manipulováno. Pokud jde o listinné důkazy zajištěné při domovní prohlídce obžalovaného V., konkrétně pokud jde o osobní korespondenci jmenovaného, pak podle obhájce byla v tomto směru porušena ústavně zaručená práva na listovní tajemství, a to zejména ze strany zmocněnce poškozených M. P. Podle obhájce jmenovaný do některé korespondence neoprávněně nahlédl, než mu v tom bylo opatřením asistenta soudce v rámci prostudování předloženého materiálu zabráněno. K tomu obhájce uvedl, že v tomto směru podal ústavní stížnost. Pokud

jde o provádění věcných a listinných důkazů, které byly předloženy v oněch obhájcem vícekrát citovaných krabicích, pak i v tomto směru podle něj soud pochybil. Podle jeho názoru pokud soud předložil stranám tyto krabice mimo hlavní líčení, aby si samy jejich obsah prostudovaly, pak takovýto postup je nezákonný a odporující principu spravedlivého procesu. Obhájce poukázal na to, že obsah těchto krabic není nikterak žurnalizován, a tudíž není možné tyto listiny pokládat za řádně provedené důkazy. V tomto směru uvedl obhájce, že jako důkaz není možné považovat ani znalecký posudek znalce Mgr. Mazela, jelikož není zřejmé, z jakých konkrétních důkazů znalec při jeho zpracování vycházel. V přípravném řízení také podle obhájce došlo k procesním vadám u úkonů prováděných policejním orgánem, konkrétně u výslechu svědků a obžalovaných, kterých se zúčastnila státního zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ostravě. Podle obhájce z § 174 odst. 2 písm. c) tr.ř. vyplývá, že státní zástupce se může buď prováděného úkonu policejním orgánem zúčastnit, nebo jednotlivý úkon může provést osobně. Podle názoru obhájce z dikce zákona vyplývá, že pokud státní zástupce neprovádí sám celý jednotlivý úkon a je pouze účasten u úkonu prováděného policejním orgánem, pak do tohoto úkonu není oprávněn jakkoli zasahovat a zejména není oprávněn klást vyslychaným osobám jakékoli otázky. V tomto konkrétním případě poukázal obhájce na to, že dozorující státní zástupkyně se zúčastnila úkonů prováděných policejním orgánem, a v rámci nich kladla vyslychaným osobám otázky, ačkoliv výslech sama nevedla. Podle názoru obhájce došlo minimálně v této části k porušení zákona a příslušné části protokolů o výslechu obžalovaných či svědků je nutno pokládat za nulitní. Za zásadní procesní vadu a porušení práv obhajoby svého klienta pokládá obhájce postup zvolený nalézacím soudem při výslechu obžalovaných M. a C. Jednak soud vyslychal obžalovaného M. za přítomnosti dosud nevyslechnutého obžalovaného C., což je podle obhájce nepřijatelné. Soud tak podle obhájce zcela nedůvodně zvýhodnil obžalovaného C. oproti obžalovanému M., který tak mohl svoji výpověď korigovat, neboť slyšel výpověď M. Dále pak soud pochybil tím, že po výslechu obžalovaného M. nepřčetl jeho výpověď z přípravného řízení a neodstranil rozpory mezi jeho výpověďmi z přípravného řízení a u hlavního líčení, a ihned přikročil k výslechu obžalovaného C. Následně, když soud až další den hlavního líčení chtěl opětovně obžalovaného M. vyslechnout, už tento odepřel výpověď. Stejná situace nastala i v případě obžalovaného C., a tudíž stejného procesního pochybení se soud dopustil i v tomto případě. Zde poukázal obhájce na to, že mu soudem v případě tohoto obžalovaného nebylo možno položit vůbec žádné otázky, když soudem bylo nedůvodně ukončeno hlavní líčení ihned poté, co obžalovaný C. odpověděl na otázky státní zástupkyně, zmocněnců poškozených a svého obhájce, Mgr. Myšáka. Obhájce obžalovaného V. uvedl, že ačkoli soud žádal o to, aby mohl obžalovanému C. rovněž položit otázky, tak mu to soudem nebylo umožněno, a přestože soud nebyl v žádné časové tísní a mohl tak v hlavním líčení pokračovat, tak toto ukončil. Druhý den pak obhájce obžalovaného C. prohlásil, že jeho klient už dále vypovídat nebude, což následně obžalovaný C. i potvrdil. Podle obhájce tedy byl tak soudem zbaven svých procesních práv a soud také porušil ústavní právo jeho klienta na rovnost řízení, právo na spravedlivý proces a zásadu rovnosti zbraní. Obhájce pokládá za důležité, že obžalovaný C. odmítl vypovídat na jeho otázky a přitom mu nevadilo odpovídat na otázky státní zástupkyně a zmocněnců poškozených, čímž jednoznačně prokázal, že se těchto otázek obával. Podle obhájce lze tedy z toho vyvozovat, že je proti jeho klientovi zaujatý, a pokud tedy o něm hovořil jako o dalším spolupachateli vytýkané trestné činnosti, je nepochybné, že nemluvil pravdu a obával se prokázání tohoto faktu. Stejná situace nastala i u obžalovaného M., který po poradě se svojí obhájkyňou odepřel dále vypovídat a tedy odpovídat na případné

otázky. Skutečnost, že všichni tři spoluobžalovaní nevyprávějí pravdu, prokazují podle obhájce Mgr. Kausty i rozpory ve výpovědích obžalovaných M., C. i L. Dalšího procesního pochybení se nalézací soud dopustil, pokud neprovedl opakované výslechy svědků A. S. a P. K. Pokud se týče svědkyně S., pak k ní obhájce uvedl, že soudu předložil důkaz (článek z novin a prohlášení svědkyně k médiím v den jejího výslechu u nalézacího soudu) o tom, že v době, kdy jmenovaná vypovídala u hlavního líčení (20.5.2010), nebyla schopna ze zdravotních důvodů podat ve věci svědectví, neboť byla pod psychofarmaky. Podle obhájce lze tedy důvodně pochybovat o tom, zda byla svědkyně po psychické stránce schopna vypovídat a tedy, že její výslech nebyl v souladu se zákonem. Soud však podle obhájce nepokládal za důležité tuto námitku jakkoli prověřit a opakovaný výslech svědkyně bezdůvodně odmítl provést. V této souvislosti poukázal obhájce ještě na to, že výslech této svědkyně je v rozporu s výpověďmi svědků K. a zejména H. Rovněž tak soud pochybil, když neprovedl opakovaný výslech svědka K., jehož výpověď je zcela v rozporu s výpovědí již citovaného svědka R. H. Nezákonně také soud postupoval, pokud nevyslechl svědka H., který měl vyslechnout rozhovor svědkyně O. s obžalovaným L. Podle obhájce důvody, kterými svědek H. odůvodnil odmítnutí výpovědi u hlavního líčení nejsou akceptovatelné a pokud soud tyto důvody akceptoval, pak postupoval nezákonně. Podle obhájce měl soud postupovat v souladu se zákonem a donutit svědka H. k tomu, aby vypovídal. Za porušení práva na spravedlivý proces také pokládá obhájce fakt, že soud prvního stupně obhajobě záměrně a účelově zatajil skutečnost, že o opakovaném výslechu svědka H. rozhodl již 8.9.2010. V další části závěrečné řeči pak obhájce rozebral výpovědi jednotlivých obžalovaných s tím že podle jeho názoru z tohoto rozboru vyplývá, že mezi těmito výpověďmi jsou rozpory. Podle jeho závěru tedy je nutno výpovědi obžalovaných L., C. a M. vyhodnotit jako nevěrohodné, neboť nelze říci, kterým částem těchto výpovědí lze věřit a kterým nikoli. Podle názoru obhájce také pokud jde o odposlechy z vozidel a jiných prostor, pak tyto nebyly provedeny v souladu se zákonem. Navíc z těchto odposlechů nevyplývá, že by se kterákoli z osob, která v těchto odposleších hovoří, dopustila jednání popsáno v obžalobě nebo že by s tímto jednáním měla cokoli společného. Znalecký posudek znalce Mgr. Mazela je podle názoru obhájce nepoužitelný a nepřezkoumatelný, když nebylo především nikterak prokázáno, že materiály, z nichž znalec vycházel byly všechny vlastnictvím obžalovaného V. Rovněž podle obhájce nelze jako k důkazu přihlížet k vyšetřovacímu pokusu, který byl v této věci proveden, neboť nebyly v žádném případě dodrženy zákonem předpokládané podmínky, konkrétně podmínky srovnatelné s domem, který byl ve skutečnosti napaden. Pokud jde o znalecký posudek Ing. Milana Macury, Ph.D., pak k tomu obhájce uvedl, že tento znalec neměl k dispozici vyjádření svědka H. a zejména plánek, který tento vyhotovil na základě tvrzení poškozeného K. V tomto náčrtu je uvedeno umístění osob a věcí v místnosti, kterou obývali poškození K., S. a jejich nezletilé děti. Obhájce v této souvislosti argumentuje tím, že pokud by tyto informace znalec Ing. Macura k dispozici měl, pak by jeho znalecký posudek vyzněl jinak. Podle obhájce jsou také z důvodů, které rozebral, nevěrohodné výpovědi svědků K., S., M. a B.

V rámci závěrečného návrhu pak obhájce obžalovaného V. navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a), b), c) tr.ř. a ve smyslu § 259 odst. 1 tr.ř. vrátil věc krajskému soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Opravný prostředek obžalovaného J. L. byl v písemné podobě zpracován jeho obhájcem Mgr. Pěnkavou.

I tento obžalovaný v úvodu opravného prostředku uvádí, že tento je podáván do všech výroků napadeného rozsudku. Podle obžalovaného v rozsudku fakticky absentuje právní analýza a myšlenková rozvaha, která měla nalézací soud vést k jím aplikované právní kvalifikaci předmětného jednání. Podle názoru obžalovaného lze z rozsudku jen ztěžít seznat, na jakých důvodech a principech vybudoval nalézací soud své rozhodnutí. Obžalovaný tedy vytýká soudu prvního stupně, že vůbec nevyložil, na jakých základech dospěl k závěru o spáchání trestného činu vraždy ve stádiu pokusu a na jakých základech vybudoval svůj závěr o existenci úmyslu obžalovaného usmrtit jiného, a jak se vypořádal s námitkami stran toho, že jednání odvolatele může být právně kvalifikováno maximálně jako trestný čin obecného ohrožení. Obžalovaný konstatuje, že ani jemu, ani žádnému ze spoluobžalovaných nebyl v průběhu hlavního líčení prokázán vražedný úmysl. V této souvislosti akcentuje, že k naplnění všech zákonných taxativ trestného činu vraždy je přitom třeba primárně prokázat úmysl útočníka jiného usmrtit, a to buď ve formě úmyslu přímého či nepřímého. Přitom musí soud hodnotit existenci tohoto úmyslu s ohledem na skutečnosti a okolnosti tak, jak se útočníkům manifestovaly v době útoku, a nikoli formou hodnocení ex post, tedy s užitím všech informací a skutečností nabytých až následně po útoku. Obžalovaný si v této souvislosti klade otázku, zda mohl on i ostatní spoluobžalovaní předpokládat, že útok nevyhnutelně skončí následky, k nimž nakonec došlo. Podle jeho názoru tedy rozhodně v rámci řízení před soudem prvního stupně nebyl ani jemu, ani ostatním spoluobžalovaným prokázán přímý úmysl usmrtit jiného. Žádný důkaz, který byl v tomto řízení proveden, nevede ke kategorickému závěru, že útočníci útočili na předmětný objekt v úmyslu způsobit jeho obyvatelům smrt, když navíc o obyvatelích tohoto domu neměli ani tušení. V této souvislosti konstatuje obžalovaný L., že poškozená M. se sice snažila nalézací soud přesvědčit o tom, že útočníci křičeli „cikáni shořte“, a tak nahrávala obžalobě k dovození přímého úmyslu, avšak s ohledem na variabilitu jejích tvrzení v této otázce, jakož i k rozporům v jejích dalších projevech k tomuto tvrzení nelze přihlížet. Obžalovaný poukazuje na to, že jmenovaná v rámci své původní výpovědi mimo jiné uvedla, že útočníci měli vykřiknout „cikáni shořte“ před tím, než vůbec vhodili zápalné láhve do objektu, přičemž následně tvrdila, že to útočníci křičeli, až když odjížděli. Dále pak tvrdila, že o tomto výkřiku informovala i svědku B., nicméně ten v přípravném řízení toto tvrzení kategoricky popřel. Jeho odlišné tvrzení při hlavním líčení pak bylo, jak sám připustil, ovlivněno sledováním kauzy v médiích, kdy již dle svých vlastních slov není schopen spolehlivě rozpoznat, zda některé skutečnosti vnímal v rámci hasebního zásahu, nebo zda se o nich dozvěděl až později z médií. Tvrzení poškozené pak nepodpořil ani člen hasičského záchranného sboru R. H., který tuto vylechl bezprostředně po útoku, a jemuž se tato o žádném pokřikování nezmiňuje. Obdobně se dle obžalovaného dovozuje přímý úmysl z údajného tvrzení svědka H. o tom, že odvolatel měl svědkyni O. říci, že „jdou na cikány“. Podle obžalovaného se jedná o velmi nekorektní překroucení provedených důkazů ze strany obžaloby. Obžalovaný L. argumentuje tím, že ani svědek H., ani svědkyně O. nevedli, že by toto tvrzení měl pronést právě on, když se podle něho zcela prokazatelně jedná o domněnku, kterou naopak pronesla sama svědkyně O. Podle obžalovaného je také třeba poukázat na fakt, že soud disponuje mimo jiné i velmi obsáhlým zvukovým materiálem obžalovaných, získaných prostorovými odposlechy.

Na zákonnost jejich pořízení má obhajoba a soud rozdílný názor. Obžalovaný uvádí, že i pokud by připustil, že z těchto odposlechů lze čerpat, pak tyto představují materiál, který byl pořízen, aniž by obžalovaní věděli, že jsou sledováni. Přesto v průběhu cca 20-ti hodinového zvukového materiálu se ani jeden z obžalovaných nevyjadřuje o úmyslu usmrtit v rámci útoku ve Vítkově jinou osobu. Pokud jde o otázku úmyslu nepřímého, pak podle odvolatele lze i tento problém vyřešit ve prospěch obžalovaných. Obžalovaný L. připouští, že rozhraničení mezi úmyslem nepřímým a vědomou nedbalostí je velmi tenké, přičemž však toto má z hlediska správné právní kvalifikace skutku elementární význam a je tomu tak i v tomto případě. Obžalovaný zde poukazuje na to, že v napadeném rozsudku chybí v tomto směru jakákoli rozvaha a mu tedy nezbyvá, než zopakovat hypotézy, na kterých konstruovala existenci nepřímého úmyslu útočníků obžaloba. K prokázání eventuálního úmyslu je nutné, aby si útočníci vůbec mohli představit, že nutným a nezbytným následkem jejich útoku může být usmrcení osoby. Pokud jde o obžalobou tvrzený výběr noční hodiny, pak tato argumentace obžaloby podle odvolatele neobstojí, neboť si protičečí s dalším tvrzením obžaloby i nalézacího soudu o dlouhodobém plánování předmětné akce. Pokud byl totiž útok velmi pečlivě a dopředu promyšlen, tak by jistě případnému tipaři neušlo, že noční hodina nemá pražádný vliv na ztížení záchrany poškozených, jelikož sami poškození shodně hovoří o tom, že se u nich v oknech vždy svítilo, celou noc hrála televize a jak je zřejmé, i v okamžiku útoku byla část osazenstva v bdělém stavu. Podle obžalovaného L. se tedy v této části do rozporu dostávají tvrzení obžaloby o tom, že objekt se i v noci jevil jako obydlený a útočníci museli vidět, že neútočí proti neobývané ruině s tvrzením o tom, že útok byl dlouhodobě plánován. Zde poukázal obžalovaný L. na to, že obžalovaní M. a C. logicky vysvětlili, že si noční dobu nevybrali za účelem ztížení záchrany poškozených a za účelem zvýšení účinku útoku, ale prostě proto, aby zabránili vlastní identifikaci. Pokud jde o další argumentaci obžaloby, spočívající ve výběru starého a dobře hořlavého objektu, pak zde se podle obžalovaného L. dostává obžaloba do roviny čirých spekulací, neboť zcela jistě nelze uvěřit, že si útočníci předem zjišťovali stavebně technický stav objektu a podle něj plánovali svůj útok. Rovněž pokud jde o údajný výběr malého objektu, u něhož bylo zřetelné, že za okny se nacházejí obytné místnosti, pak i zde jde o naprosto neprokázanou skutečnost. Obžalovaný poukázal na to, že z žádného důkazu, který byl proveden, nevyplývá, že by útočníci měli znalost vnitřní dispozice předmětného objektu a zejména rozmístění jednotlivých osob. O to hůře tedy mohli předpokládat, že jejich útok bude mít takto závažné následky. Konečně pokud jde o znásobení počtu ohnisek, pak zde poukázal obžalovaný L. na to, že je zcela nesporné, že on nebyl tím, kdo házel zápalné láhve do oken předmětného domu. Jemu tedy nelze tuto hypotézu přičítat k tíži. Navíc ani ostatní obžalovaní nehovořili o tom, že by se před odvolatelem bavili o tom, v jakém pořadí, či kam budou zápalné láhve házet. Podle obžalovaného je tedy zřetelné, že usmrcení osob nebylo nejen přímým úmyslem útočníků, ale ani možnou eventualitou vedlejšího následku jejich útoku, s nímž by byli srozuměni. Útočníci nebyli v žádném případě srozuměni s tím, že jejich útok může vyvolat následek v podobě usmrcení jiné osoby, ale naopak spoléhali, byť bez přiměřených důvodů, na to, že k takovému následku nedojde. Proto je třeba jednání útočníků ve vztahu k následku subsumovat do kategorie vědomé nedbalosti a nikoliv nepřímého úmyslu, a toto jednání tedy kvalifikovat nikoli jako pokus trestného činu vraždy, ale maximálně jako dokonáný trestný čin obecného ohrožení. V další části opravného prostředku pak obžalovaný L. poukazuje na podle jeho názoru nedostatečně zjištěný skutkový stav. Předně v této souvislosti poukazuje na rozpory ve výpovědích jednotlivých poškozených, které mají podle jeho

názoru principiální význam při objektivizaci skutkového děje a při následné právní kvalifikaci. Podle jeho názoru právě vysoký stupeň zranění, která utrpěla poškozená N. K., je vůdčím impulsem pro posouzení vytykaného jednání jako pokusu vraždy, a pokud by jej nebylo a jmenovaná by utrpěla stejná zranění jako její rodiče, či žádná, jako další obyvatelé domu, bylo by jednání útočníků kvalifikováno zcela jinak. V této části opravného prostředku uvádí obžalovaný, že není sporu o tom, že prvotní a základní příčinou vzniku poranění poškozených byl útok zápalnými láhvemi na předmětný dům, a tuto skutečnost není důvodu potlačovat. Podle obžalovaného je však pro řádnou právní kvalifikaci naprosto stěžejní zodpovědět otázku, zda takto fatální stupeň následku zranění nezletilé N. K. byl z přísně právního pohledu nevyhnutelným následkem tohoto útoku, nebo zda k míře tohoto poranění přistoupily okolnosti další, a případně jaké, a zda všechny tyto okolnosti lze přičítat pouze a jen útočníkům, nebo zda se na míře jejího poranění podílely i další okolnosti stojící mimo útočníky. V této souvislosti poukázal obžalovaný na zjevnou skutečnost, že s výjimkou poškozené N. K., nebyly ostatní osoby dle závěru znaleckého posudku MUDr. Dvořáčka přímo hořící látkou potřísněny, a rodiče N. K. utrpěli popáleniny až zprostředkovaně při vyklízení, nebo snaze vymanit se z hořící místnosti. I tato skutečnost je podle odvolatele významná pro výše uvedené rozhraničení mezi eventuálním úmyslem a vědomou nedbalostí. Obžalovaný dále poukazuje na skutečnost, že soud prvního stupně po celou dobu hlavního líčení pracoval s mechanismem vzniku zranění poškozené N. K., který předestírali poškození, přičemž je však nadevše jasné, že takto předestíraný děj je v rozporu s tím, co se skutečně odehrálo. Podle obžalovaného si totiž nelze jinak vysvětlit svědectví člena Hasičského záchranného sboru R. H., který vyslechl manžele M. a svědka K. bezprostředně po útoku a který dle jejich popisu zpracoval i plánek, který je přílohou zprávy o prvotním ohledání požářiště. Z tohoto plánu je přitom v rozporu s následnou výpovědí poškozených K. a S. zjevné, že předně poškozený K. v době vhození zápalné láhve do místnosti nespál, a hlavně, že neležel spolu s poškozenými S. a N. K. v posteli. Navíc je z tohoto plánu zjevné, že postel nebyla umístěna tak, že na ní ležící osoby směřovaly hlavami k oknu. Obžalovaný v této souvislosti konstatuje, že již v průběhu hlavního líčení zaznívaly otázky, zda má vůbec nějaký význam rozpitvávat umístění postele v předmětné místnosti. Podle obžalovaného je nutné na tuto otázku odpovědět kladně, když význam je možná větší, než by si byl kdo v jednacím síni ochoten připustit. Obžalovaný poukazuje na to, že v průběhu celého důkazního řízení se pracuje s verzí poškozených, tedy že poškozená N. K. utrpěla svá zranění přímo v důsledku toho, že do míst, kde spala, spadla zápalná láhev, a nikoli zprostředkovaně jako její rodiče. Tato verze byla předestřena i znalci z oboru požární ochrany Ing. Macurovi, a ten ji podpořil jako možnou. Nicméně zmiňovaný znalec nebyl konfrontován právě se svědectvím svědka H., ani s jím zpracovaným plánkem vnitřní situace v místnosti obývané K. Jmenovaný znalec k dotazu předsedy senátu na osvětlení příčin vzniku významně vyššího stupně poranění u poškozené N. K. oproti jejím rodičům, kteří s ní měli sdílet lože, odkázal na vyšetřovací pokus a sdělil, že v důsledku vhození zápalné lahve se rozlitý benzín šíří po určitém pásu a v tomto pásu se mohla nacházet právě jmenovaná poškozená. Podle obžalovaného L. toto jeho vysvětlení výrazně kontrastuje se situací zachycenou na předmětném plánu, kdy osoby neležely hlavami k oknu, ale rovnoběžně s oknem, a tedy pokud se rozlitý benzín šířil po určitém pásu, pak musel nutně zasáhnout tělo vedle ležící A. S., což se však dle závěru znaleckého posudku z oboru zdravotnictví nestalo. Obžalovaný v této souvislosti konstatuje, že tvrzení, že soud po celou dobu řízení pracoval s nepravdivou verzí mechanismu vzniku zranění poškozené N. K., je naprosto

evidentní z projevů A. S., tak jak tyto poskytla v jednotlivých stádiích trestního řízení. Poškozená S. totiž ve svém zcela prvotním projevu bezprostředně po útoku, který je tudíž nesporně mnohem autentičtější a pravdivější, než její projevy následné, uvedla policejnímu orgánu, že „... v danou chvíli nemohla najít dceru N., a to vzhledem k bílému dýmu a ohni, který hořel po celém pokoji, proto se nejdříve utíkala nadechnout čerstvého vzduchu a ihned se společně s druhem vrátila najít svou dceru N. Tuto po opětovném vstupu do místnosti našla v rohu u postele, kde před tím spaly ostatní děti“. To je podle obžalovaného výrazně odlišné od verze, s níž po celou dobu pracoval nalézací soud. Z následných výpovědí poškozených K. a S. totiž vyplývá, že poškozená N. K. měla hořet přímo v posteli, kde spala, a měla být ihned v péči otce, který ji začal hasit dekou a pak ji předal družce, která ji vynesla z domu. V této souvislosti si klade obžalovaný L. otázku, zda lze tyto rozpory mezi výpověďmi poškozených omluvit prožitým traumatem, které muselo být nesporně obrovské. V této souvislosti připouští, že situace po útoku musela být nepřehledná, nicméně nalézacímu soudu nemělo uniknout, že všechny projevy poškozených, kterými tito upravili svá prvotní tvrzení, jdou k tíži obžalovaných. Podle názoru odvolatele úprava výpovědi poškozených není prožitým traumatem omluvitelná. V této souvislosti poukazuje na výpověď poškozené M., která v rámci hlavního líčení na naléhání obhajoby na odstranění svých rozporných projevů o tom, co či koho při útoku viděla, nakonec kapitulovala a velmi emotivně pronesla „...jestli jsem viděla nebo neviděla je jedno, zapálili nás? Zapálili. Neměli to dělat“. Podle obžalovaného L. tedy poškození S. a K. soudu lhali, když uváděli zcela jiný skutkový děj než na začátku trestního řízení, když mu zapřeli, že svoji dceru nechali v hořící místnosti, že v této nebyl ani poškozený K., se kterým se poškozená S. vrátila zpět poté, kdy se utíkala nadechnout čerstvého vzduchu. Nadále tedy podle obžalovaného zůstala nezodpovězena otázka, zda poškozená N. utrpěla své zranění přímým kontaktem se zápalnou láhví, nebo mohla utrpět mnohem méně závažná poranění, kdy by nebyla v hořící místnosti zanechána. Obžalovaný uvádí, že predestření těchto skutečností nelegitimizuje jednání útočníků a není sporu o tom, že nebytí vhození zápalných láhví do domu, nebylo by žádného následku na zdraví jeho obyvatel. Účelem je však zaměření soudu na skutečně precizní posouzení míry jejich přičinění na právě takto vysoký stupeň vzniklého poranění poškozené N. K., jež je pro řádnou právní kvalifikaci jejich jednání zcela klíčové. Podle názoru obžalovaného L. na výše uvedené nemůže ničeho měnit ani ta skutečnost, že prvotní, autentický projev poškozené S., je zachycen pouze na úředním záznamu policejního orgánu. Jestliže český trestní proces neumožňuje použití této výpovědi soudem, je třeba na druhou stranu zdůraznit, že soud nemůže ponechat tyto zjevné rozpory bez povšimnutí. V opačném případě totiž soud konstruuje svůj verdikt na základě nepravdivého děje a jeho výrok musí být nejen nutně nesprávný, ale taktéž nespravedlivý. Podle obžalovaného tedy soud měl povinnost se s těmito naprosto zásadními rozpory v popisu stěžejních skutečností zkoumaného děje vypořádat. Ve světle shora uvedeného pak obžalovaný L. uvádí, že nerozumí postupu nalézacího soudu, který takto frapantní nesoulad mezi jednotlivými právy poškozených ponechal bez povšimnutí a nevyhověl návrhu na doplnění dokazování provedením znaleckého zkoumání poškozených K. a S. ke zjištění jejich věrohodnosti. Podle obžalovaného se jedná o zásadní procesní pochybení nalézacího soudu, bez jehož nápravy bude dané řízení jednou pro vždy trpět neomluvitelnou chybou ovlivňující objektivizaci skutkového děje. Totéž platí o povinnosti soudu opětovně vyslechnout znalce Ing. Macuru k nově zjištěným skutečnostem o rozmístění postelí a jednotlivých osob v zasažené místnosti obývané rodinou K., vzhledem k jím dříve zaujatému technickému závěru o příčinách popálení poškozené N. K. V další části opravného

prostředku pak obžalovaný poukazuje na pochybení nalézacího soudu, kterého se tento dopustil tím, že nevyslechl svědka H. Podle obžalovaného význam ve výpovědi tohoto svědka tkví v tom, že o jeho rozhovor se svědkyní O. opírá obžaloba svůj závěr o existenci přímého vražedného úmyslu obžalovaných. Obžalovaný L. poukazuje na to, že v průběhu hlavního líčení bylo opakovaně upozorňováno na to, že nevyslechnutí svědka H. a čtení jeho výpovědi z přípravného řízení je v rozporu s trestním řádem, když v rámci jeho prvotního odmítnutí vypovídat nebyly vůbec žádné důvody opravňující jej výpověď neučinit. Postup nalézacího soudu je dle odvolatele o to diskutabilnější, že svědek H. sám přiznal, že mu nebylo nikterak vyhrožováno, či že by obdržel výhrušný dopis. Odůvodnění jeho odmítnutí vypovídat poukazem na zveřejnění jeho jména v médiích je pak z pohledu splnění jeho svědecké povinnosti zcela nedůležité. V této souvislosti poukazuje obžalovaný L. na to, že na základě námitek obhajoby předvolal soud svědka H. opětovně na den 14.9.2010, čímž dal fakticky těmto námitkám za pravdu. Byť svědek H. opětovně odmítl vypovídat a toto své rozhodnutí navíc opřel o nepravdivé sdělení o vyhrožování v měsíci srpnu 2010, nalézací soud jmenovaného opět nevyslechl. Obžalovaný tedy uvádí, že nelze toto pochybení nalézacího soudu ponechat bez povšimnutí a na výslechu tohoto svědka odvolatel trvá. V rámci závěrečného návrhu pak obžalovaný navrhl, aby odvolací soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil nalézacímu soudu k novému projednání.

Obhájce obžalovaného L. Mgr. Pěnkava v rámci veřejného zasedání setrval na písemně podaném opravném prostředku, který dále rozvedl. Především konstatuje, že soud prvního stupně neměl žádný důkaz pro to, aby uzavřel závěr, že útok se vázal k údajné oslavě 120. výročí narození Adolfa Hitlera. Dále pak nesouhlasí s argumentací soudu prvního stupně, který opírá své závěry o tom, že obžalovaný L. dobře znal poměry ve Vítkově, o výpovědi svědků N. a M. Podle názoru obhájce z výpovědí těchto svědků nelze tyto informace zjistit. Ve shodě s písemně vyhotoveným opravným prostředkem obhájce argumentoval tím, že rozsudek je fakticky nepřezkoumatelný, neboť soud nevyložil, na jakých základech dospěl k závěru o spáchání trestného činu vraždy ve stádiu pokusu a na jakých důkazech vystavěl svůj závěr o existenci vražedného úmyslu u jednotlivých obžalovaných. Pokud rozsudek neobsahuje byť jen snahu o právní analýzu provedených důkazů a vypořádání se s námitkami obhajoby co do zvolené právní kvalifikace, jedná se o procesní pochybení, ale také jde o rozhodnutí silně nepřesvědčivé a obtížně přezkoumatelné. Podle názoru obhájce soud pochybil, pokud vytýkané jednání kvalifikoval jako trestný čin vraždy spáchaný ve stádiu pokusu, neboť nemůže být sporu o tom, že žádnému z obžalovaných v průběhu hlavního líčení nebyl vražedný úmysl prokázán. Především podle názoru obhájce není sporu o tom, že nebylo prokázáno, že by obžalovaní jednali v úmyslu přímém. Žádný důkaz provedený v daném řízení, nemůže vést k závěru o tom, že by útočníci útočili na předmětný objekt v úmyslu způsobit smrt jeho obyvatelům. Podle obhájce obžaloba pokládá za pilíř přímého úmyslu výpověď svědkyně M., která se usilovně snažila přesvědčit nalézací soud o tom, že útočníci křičeli „cikání shořte“, a takto nahrávala obžalobě a nalézacímu soudu k dovození přímého úmyslu. Podle obhájce však s ohledem na variabilitu tvrzení jmenované svědkyně k této otázce, jakož i k rozporům v jejích dalších výpovědích, nelze k tomuto jejímu tvrzení přihlížet. Pokud jde o tvrzené rozpory, pak poukázal obhájce na to, že nejprve svědkyně M. tvrdila, že údajný výkřik slyšela před tím, než útočníci vhodili láhve do objektu, následně tvrdila, že to útočníci křičeli, až když odjížděli, nakonec uvedla, že o tomto výkřiku

informovala i svědka B. Podle obhájce nalézací soud opět toto zcela nekriticky přijal a svědectví svědka B. považoval za druhý z pilířů přímého úmyslu. Zde poukázal obhájce na to, že svědek B. v přípravném řízení popřel, že by ho svědkyně M. o tomto výkřiku informovala, a pokud u hlavního líčení podal odlišné tvrzení, a uvedl, že o tomto výkřiku informován byl, pak ovšem na základě cílených dotazů připustil, že toto jeho tvrzení může být ovlivněno sledováním kauzy v médiích. Svědek uvedl, že nebyl schopen spolehlivě rozeznat, zda některé skutečnosti vnímal v rámci hasebního zásahu nebo se o nich dozvěděl až později v médiích. Navíc tvrzení poškozené M. nepodpořil ani člen Hasičského záchranného sboru R. H., který tuto vyslechl bezprostředně po útoku, a kterému se tato taktéž o žádném pokřikování nezmínila. Pokud je soudem prvního stupně argumentováno prostorovými odposlechy, pak především k tomu uvedl obhájce, že na zákonnost jejich pořízení má jiný názor než soud. Nicméně i pokud by bylo připuštěno, že z těchto odposlechů lze čerpat, pak v rámci cca 20-ti hodinového zvukového záznamu se ani jeden z obžalovaných nevyjadřuje o úmyslu usmrtit v rámci útoku ve Vítkově jinou osobu. Obhájce také poukázal na chování útočníků bezprostředně po útoku, kdy ti ihned nasedli do vozidla a odjeli, aniž by se přesvědčili, zda dosáhli svého cíle, tedy smrti jiné osoby. Poté se obhájce věnoval otázce eventuálního úmyslu, když uvedl, že i tuto otázku je třeba uzavřít ve prospěch obžalovaných. Opětovně v této souvislosti poukázal především na to, že rozsudek neobsahuje řádnou analýzu tohoto problému, a není tedy zřejmé, na základě čeho soud případně tento nepřímý úmysl konstruoval. Ve shodě s písemně podaným opravným prostředkem pak obhájce argumentoval tím, že skutečnosti tvrzené obžalobou, tedy volba nočních hodin ztěžující záchranu poškozených, výběr starého a tedy dobře hořlavého objektu, výběr malého objektu, u něhož bylo zřejmé, že za okny se nachází obytné místnosti, a konečně znásobení počtu ohnisek požáru formou vhození zápalných láhví do tří různých oken, nemohou být skutečnostmi, které díky tomu, že jsou navzájem v rozporu, by dávaly podklad pro uzavření závěru o nepřímém úmyslu usmrtit v jednání obžalovaných. Obhájce pak shodně jako v opravném prostředku, který byl podán v písemné podobě, poukázal na rozpory, které se objevily ve výpovědích jednotlivých poškozených. Rovněž tak ve shodě s tím, co bylo uvedeno v písemně podaném opravném prostředku, argumentoval tím, že je třeba přesně vyřešit otázku, zda zranění nezletilé N. K. bylo nevyhnutelným následkem útoku obžalovaných, nebo zda k míře tohoto poranění přistoupily okolnosti další, a popř. jaké, a zda všechny tyto okolnosti lze přičítat pouze útočníkům, nebo se na míře jejího poranění podílely i jiné okolnosti stojící mimo útočníky. V této souvislosti podobně jako v písemně podaném opravném prostředku argumentoval tím, že soud pracoval pouze s jednou verzí skutkového děje, když přehlédl rozpory ve výpovědích poškozené A. S. a poškozeného K. Podle názoru obhájce by bylo možno jednání jeho klienta kvalifikovat maximálně jako trestný čin obecného ohrožení. Uvedl také, že je třeba odmítnout výrok nalézacího soudu, jímž ten v souladu s ustanovením § 29 odst.1 tr.zákona rozhodl o nezapočítání doby výkonu trestu ve věznicích se zvýšenou ostrahou pro účely podmíněného propuštění, když podle jeho názoru pro takový výrok nebyly splněny zákonné podmínky.

V rámci závěrečného návrhu uvedl obhájce, že podle jeho názoru by měl být napadený rozsudek zrušen a věc vrácena nalézacímu soudu k novému rozhodnutí.

Obžalovaný I. M. podal opravný prostředek, který byl v písemné podobě zpracován jeho obhájkyň Mgr. Polišíenskou, který byl následně dalším podáním, zpracovaným stejnou obhájkyň, doplněn. V onom původním opravném prostředku uvádí obžalovaný, že jím napadá všechny výroky napadeného rozsudku, když podle jeho názoru nebyly v trestním řízení provedeny takové důkazy, na základě nichž by bylo možno konstruovat průběh skutkového děje tak, jak je popsán v rozsudku soudu prvního stupně. Podle názoru obžalovaného M. není možné jej uznat vinným ze spáchání trestného činu vraždy ve smyslu § 219 odst. 1, odst. 2 písm. a), e), g) tr.zákona ve stádiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr.zákona. Obžalovaný M. poukazuje na to, že oproti ostatním obžalovaným zaujal v dané věci diametrálně odlišný postoj, když k vytýkanému jednání se vyjádřil již v přípravném řízení a velmi podrobně pak v pokračování svého výslechu dne 8.12.2009, kdy tuto výpověď lze brát v souhrnu jako nejpřesnější. Poukázal také, že ani ve výpovědi u hlavního líčení nepopřel svou účast a současně také účast ostatních obžalovaných na vytýkaném jednání. Poukázal také na to, že spolupracoval s orgány činnými v trestním řízení a napomáhal k objasnění projednávané věci. Uvedl, že nemůže souhlasit s průběhem skutkového děje, tak jak je popsán ve skutkové větě. Konstatoval, že popírá jakýkoli úmysl způsobit poškozeným smrt, resp. ztížit jejich případnou záchranu. Stejně tak popřel několik týdnů trvajících plánování, popřel vědomost o poměrech obyvatel předmětného domu i co do jejich počtu, věkové a sociální skladby. Podle názoru obžalovaného M. to, že zmíněné informace měly být známy obžalovanému L., ještě neznamena, že tyto informace byly známy i jemu. Obžalovaný také polemizuje s tvrzením nalézacího soudu, že žhářský útok byl naplánován v souvislosti se 120. výročím narození Adolfa Hitlera připadajícím na 20.4.2009, a to v rámci příslušnosti odvolatele k extremistickým skupinám a hnutím. V této souvislosti poukázal na to, že i ze znaleckého posudku PhDr. Vavříka vyplývá, že odvolatel se distancuje od obdivu k Adolfu Hitlerovi. Poukázal dále na to, že při domovních prohlídkách byly u jednotlivých obžalovaných, ale i některých svědků zajištěny různé materiály charakteristické pro moderní neonacismus. Zpracovatel příslušného znaleckého posudku Mgr. Mazel uvedl, že tak rozsáhlé množství materiálu dosud zajištěno nebylo, a ve svých závěrech znalec uvedl toliko všeobecně, že materiál předložený ke zkoumání z podstatné části představuje otevřenou propagaci rasové výlučnosti, nesnášenlivosti a zášti k jinému národu, národnostní menšině a etnické či jiné rasově odlišné skupině obyvatel. K tomuto znaleckému posudku ovšem namítl obžalovaný M., že tento posudek nerozděluje ve svých závěrech, které zajištěné materiály, týkající se vícero osob, a to jak obžalovaných, tak svědků, se vztahují k odvolateli, a vůbec jak závažné materiály se našly při domovní prohlídce právě u něj. Z tohoto důvodu pokládá tedy obžalovaný znalecký posudek znalce Mgr. Mazela za nepřezkoumatelný. Pokud jde o důkazní váhu vyšetřovacího pokusu a následného znaleckého posudku znalce z oboru požární ochrany Ing. Macury, pak k těmto důkazům obžalovaný rovněž namítl, že u vyšetřovacího pokusu nebyly vytvořeny shodné podmínky s požárem domu ve Vítkově. Obžalovaný tedy konstatuje, že podle jeho názoru skutková zjištění nalézacího soudu, jakož i právní posouzení jeho jednání, neodpovídají zákonu a stavu věci, přičemž rozsudek je v některých směrech vnitřně rozporný a nepřesvědčivý, zejména co do ustálení subjektivní stránky. Skutky, jimiž byl obžalovaný uznán vinným nenaplnují všechny znaky skutkové podstaty trestného činu pokusu vraždy podle § 8 odst. 1 k § 219 odst. 1, odst. 2 písm. a), e), g) tr.zákona. Podle obžalovaného M. tedy je stěžejní zabývat se právním posouzením předmětného skutku i z hlediska jiné, v úvahu připadající právní kvalifikace. Podle obžalovaného v řízení nebyl prokázán žádný ze znaků skutkové podstaty trestného

činu vraždy ve stádiu pokusu, kterým byl uznán vinným, a to ani v rámci dokazování provedeného v přípravném řízení, ani u hlavního líčení. Podle obžalovaného tedy nebyl v jeho případě prokázán ani přímý, ale ani nepřímý úmysl usmrtit jiného. Obžalovaný M. je tedy toho názoru, že jeho jednání naplňuje toliko znaky trestného činu poškozování cizí věci podle § 257 tr.zákona spáchaného ve spolupachatelství podle § 9 odst. 1 tr.zákona. V další části opravného prostředku obžalovaný namítá, že soud prvního stupně se nezabýval celou řadou polehčujících okolností, které jsou v jeho případě dány. Obžalovaný M. v této souvislosti poukázal na to, že on se k účasti na vytykaném protiprávním jednání již v přípravném řízení, a posléze i v rámci hlavního líčení doznal. Podrobně popsal okolnosti, které tomuto protiprávnímu jednání předcházely, popsal samotný způsob provedení a projevil nad svým jednáním upřímnou lítost. Výslovně zdůraznil, že se poškozeným v průběhu projednávání této věci několikrát omluvil, spolupracoval s orgány činnými v trestním řízení a napomáhal k objasnění projednávané věci. Podle jeho názoru tedy je u něj namísto aplikovat ustanovení § 40 odst. 1 tr.zákona, neboť trest, který mu byl uložen, neodpovídá zejména kritériím § 23 odst. 1 tr.zákona. Uložený trest je nepřiměřeně přísný a je otázkou, zda je tento trest v zájmu společnosti z pohledu účelu trestu. Zcela zřejmě se v daném případě jedná o trest, který je v rozporu s výchovným účelem trestu a rovněž s kritérii § 31 odst. 1, odst. 2 tr.zákona, týkajícími se přiměřenosti trestu. Podle jeho názoru při správné aplikaci § 23 odst. 1 tr.zákona mělo být použito ustanovení § 40 odst. 1 tr.zákona o mimořádném snížení trestu odnětí svobody a měla mu být stanovena odlišná výměra trestu, než jak mu byl tento soudem prvního stupně uložen. Obžalovaný namítl, že soud prvního stupně nedocenil princip individualizace trestu, když represí je nutno uplatňovat pouze v míře nezbytně nutné, nepřihlédl také ani k jeho postoji v této věci a nevzal současně v úvahu všechny možnosti svědčící ve prospěch jeho nápravy. V této souvislosti poukázal obžalovaný na závěry znaleckého posudku vypracovaného znalcem PhDr. Vavříkem a na výpověď tohoto znalce u hlavního líčení. Zde znalec uvedl, že u obžalovaného M. lze konstatovat přítomnost osobnostních kvalit, které mohou mít pozitivní vliv při resocializačním procesu, jeho intelekt je neporušen, je schopen měnit své chování na principech sociálního učení a lze také hovořit o dobré adaptabilitě, o konformním cítění a absenci asociálních kvalit, kdy resocializace je možná. Podle názoru obžalovaného vzhledem k tomu, že znalec doplnil, že s mírou odstupu od skutku v roli znalce zkoumajícího stav věci v přípravném řízení posoudit komplexně a spolehlivě vývoj všech předpokladů k resocializaci do budoucna, bylo by vhodné doplnit tento posudek o dodatek s ohledem na odstup času. Obžalovaný dále argumentuje tím, že je osobou netrestanou, a ze zprávy z místa bydliště vyplývá, že nebyl doposud řešen pro přešupek. V závěru tohoto opravného prostředku obžalovaný uvádí, že i po vyčerpání všech dosažitelných důkazů zůstaly důvodné pochybnosti o skutkových otázkách významných pro rozhodnutí, a tím pádem právní kvalifikace pokusu trestného činu vraždy podle § 8 odst. 1 tr.zákona k § 219 odst. 1, odst. 2 písm. a), e), g) tr.zákona není přílehavá. Obžalovaný tedy navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil zpět Krajskému soudu v Ostravě, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

V rámci doplňku svého odvolání obžalovaný uvedl, že nalézací soud se při rozhodování v této věci neřídil ustanoveními § 2 odst. 5 tr.ř., § 2 odst. 6 tr.ř. a nerespektoval rovněž ustanovení § 89 odst. 2 tr.ř. a § 125 odst. 1 tr.ř. Obžalovaný uvedl, že ve věci byla vyslechnuta celá řada svědků, když za zásadní považuje

výslechy poškozených manželů M., A. S. a P. K. Podle obžalovaného bylo evidentní, že poškození očekávali exemplární potrestání obžalovaných, a z tohoto předpokladu vycházely i jejich výpovědi učiněné u hlavního líčení, které obsahují celou řadu rozporů. Podle obžalovaného ve vztahu k těmto výpovědím nelze ponechat bez povšimnutí i výpověď svědka H., který prováděl bezprostředně po hašení požáru předmětného domu ve Vítkově výslechy V. M., V. M. a P. K. Tito poškození tomuto svědkovi uvedli zcela jiné informace, než které uvedli později ve svých výpovědích, přičemž tyto rozpory se odstranit nepodařilo. Podle názoru obžalovaného výpovědi poškozených nekorespondují ani s vypracovaným znaleckým posudkem z oboru požární ochrany Ing. Macury ke způsobenému požáru, jeho ohnisku, způsobu iniciace hoření a dalším souvisejícím otázkám. Stejně tak nekorespondují ani s posudkem znalce z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, MUDr. Dvořáčka, který se vyjádřil mimo jiné ke zraněním poškozených K. a S. Podle závěru zmíněného posudku tito nebyli v epicentru hoření a nebyli potřísněni hořící látkou a vzniklá zranění odpovídají manipulaci s hořícími věcmi, či snahou uhasit vzniklý požár, nebo se dostat z hořícího prostředí. Tyto závěry tedy podle obžalovaného nekorespondují s výpověďmi jmenovaných poškozených, kteří uvedli, že leželi v bezprostřední blízkosti nezletilé N. K. Pokud by tomu tak ve skutečnosti bylo, byli by zcela jistě tak jako nezletilá N. potřísněni hořlavinou. Obžalovaný konstatuje, že v řízení se objevují skutečnosti, které nebyly soudem zcela objasněny nebo vyvráceny. Důkazy provedené nalézacím soudem nejsou dostačující pro závěr soudu o jeho vině, tak jak bylo rozhodnuto napadeným rozsudkem. Závěry soudu obžalovaný označuje za pouhé spekulace a domněnky, neboť neexistují žádné přímé důkazy, které by svědčily o jeho vině, ani nepřímé důkazy, které by tvořily ve svém souhrnu logickou, ničím nenarušenou a uzavřenou soustavu nepřímých důkazů vzájemně se doplňujících a na sebe navazujících. I v rámci doplňku opravného prostředku pak obžalovaný navrhl, aby odvolacím soudem byl napadený rozsudek zrušen a věc aby byla vrácena nalézacímu soudu s tím, aby ji tento znovu projednal a rozhodl.

Obhájkyň obžalovaného Mgr. Polišenská v rámci veřejného zasedání konaného před odvolacím soudem odkázala především na písemné vyhotovení podaného odvolání včetně jeho doplňku. Argumentaci uvedenou jak v podaném odvolání, tak v jeho doplňku poté v podstatných rysech rozvedla. Poukázala především na to, že podle jejího názoru soud nerespektoval ustanovení § 125 odst. 1 tr.ř., když z odůvodnění není patrné, jak se soud vypořádal s obhajobou, proč nevyhověl návrhům na provedení dalších důkazů a jakými právními úvahami se řídil, když posuzoval prokázané skutečnosti dle příslušných zákonných ustanovení. Akcentovala ve shodě s písemně podaným opravným prostředkem, že obžalovaný popírá jakýkoli úmysl způsobit poškozeným smrt, popř. ztížit jejich případnou záchranu. Popírá také úvahy soudu o několik dnů trvajícím plánování či svoji vědomost o poměrech obyvatel předmětného domu co do jejich počtu, či věkové a sociální skladby. Nad rámec argumentace uvedené v písemně podaném opravném prostředku pak obhájkyň uvedla, že nalézací soud také pochybil, pokud u hlavního líčení nevyslechl svědka H. Podle názoru obhájkyň nebyly u jmenovaného svědka splněny zákonné podmínky pro odmítnutí výpovědi u hlavního líčení. Stejně tak podle obhájkyň nebyly při vyšetřovacím pokusu, který byl v této věci proveden, vytvořeny shodné podmínky jako v domě ve Vítkově. Pokud na tento vyšetřovací pokus posléze navázal ve svém znaleckém posudku znalec z oboru požární ochrany Ing. Macura, pak s ohledem na výše uvedené je dle obhájkyň tento znalecký

posudek nepřezkoumatelný. Obhájkyň rovněž poukázala na to, že nelze ani vycházet ze znaleckého posudku zpracovaného znalcem Mgr. Mazelem, neboť tento znalecký posudek nerozděluje ve svých závěrech, které zajištěné materiály, týkající se vícero osob, se vztahují právě k obžalovanému M. I tento znalecký posudek je tedy dle obhájkyň nepřezkoumatelný. Pokud jde o otázku právní kvalifikace jednání obžalovaného M., k tomu uvedla obhájkyň, že jeho jednání by bylo možno posuzovat toliko jako trestný čin obecného ohrožení. V intencích argumentace uvedené v písemně podaném opravném prostředku, pak obhájkyň zdůraznila, že podle jejího názoru soud prvního stupně nezohlednil celou řadu polehčujících okolností, které byly na straně obžalovaného shledány, a tudíž pochybil, pokud neužil ustanovení § 40 odst. 1 tr.zákona. Podle obhájkyň nebylo v rámci provedení dokazování v žádném směru prokázáno, že by se obžalovaný M. dopustil jednání, které by bylo možno právně kvalifikovat jako trestný čin vraždy ve stádiu pokusu. V rámci závěrečného návrhu pak obhájkyň navrhla, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc aby byla vrácena soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Konečně pokud jde o odvolání obžalovaného V. C., toto bylo v písemné podobě zpracováno jeho obhájcem Mgr. Myšákem. I tento obžalovaný, jak se podává z úvodu opravného prostředku, napadá všechny výroky napadeného rozsudku. Konstatoval, že soud prvního stupně neměl dostatečný podklad pro uzavření závěru, že se dopustil trestného činu vraždy ve stádiu pokusu. Uvedl také, že ničeho nenamítá proti tomu, že se dopustil trestného činu poškozování cizí věci. Obžalovaný argumentuje tím, že soud prvního stupně v odůvodnění napadeného rozsudku fakticky pouze konstatuje provedené důkazy, přičemž jeho obhajobě se nikterak nevěnuje. Obžalovaný uvádí, že nikdy nepopíral, že se osobně účastnil předmětné události, do domu zápalnou láhev hodil, a to společně s obžalovanými M. a V. Na tomto skutku se také účastnil obžalovaný L. Obžalovaný konstatuje, že od samého počátku odmítá, že by věděl o tom, že dům je obydlen. Před vhozením láhve do okna si dům prohlédl, a nic nenasvědčovalo skutečnosti, že je dům obýván. Na existenci lidí v domě také nikým předem upozorněn nebyl. Uvedl, že odmítá, že by se účastnil akce, jež by měla ve svém důsledku vést k útoku na kohokoli, odmítá jakýkoli cílený či plánovaný útok na zdraví, natož život jiné osoby. Na přípravě akce se žádným vědomým způsobem nepodílel. V té souvislosti akcentuje skutečnost, že do domu byly vrženy láhve s benzínem, které zabezpečil, ovšem to nic nevypovídá o tom, že ve chvíli, kdy láhve vytahoval z kontejneru a ukládal do svého vozidla, věděl, k čemu mají být použity. Argumentuje tím, že již několikrát vysvětlil, že benzín a textil měl ve vozidle vždy a toto žádnou spojitost s projednávanou věcí nemělo. Podle jeho názoru výpověďmi ostatních obžalovaných, svědků, ale také i výkazem o odpracovaných hodinách, bylo prokázáno, že tato akce byla zmiňována poprvé den předem, tedy 17.4.2009, a to v restauraci Peklo v Opavě. Podle obžalovaného žádný jiný důkaz svědčící o přípravě projednávaného skutku ve spise není, a pokud soud dochází k závěrům jiným, jde o závěry zcela nepodložené. Podle jeho názoru ze záznamu telefonických hovorů, které jsou založeny ve spise, nelze ani náznakem dovozovat jakékoli spojení větší intenzity mezi ním a ostatními obžalovanými, jež by nepochybně bylo nezbytné k zorganizování podobné trestné činnosti. Obžalovaný C. argumentuje tím, že o konkrétním záměru se dozvěděl z úst obžalovaného L., s nímž se do té doby téměř neznal, až cestou do Vítkova, kdy mu bylo řečeno, že se jede zapálit starý dům, který slouží jako skladiště kradených věcí. On do té doby Vítkov ani jeho obyvatele neznal. Opakovaně uvádí, že předmětný dům si prohlédl, žádné

známky o tom, že byl obýván lidmi, neviděl, a teprve poté do něj vhodil zápalnou láhev. V této souvislosti poukázal na to, že žalostný stav domu je dokládán také výpověďmi svědků, když kupř. svědkové H. či M., ale i jiní, potvrzují, že dům z vnějšího pohledu působil zchátrale do té míry, že se jevil jako neobyvatelný. V okolí domu byla spousta nepotřebných věcí, torza osobních motorových vozidel apod. Tuto skutečnost podle obžalovaného fakticky potvrzuje i nejbližší sused poškozených, svědek B., který u hlavního líčení mimo jiné uvedl, že budova byla v dezolátním stavu, a pokud by případně někdy připadl do jeho vlastnictví, pak by využil pouze jeho pozemek, příp. by jej ihned prodal. Obžalovaný má za to, že při posouzení jeho pravdomluvnosti, i případných pohnutek, je nutné také vycházet z jeho dosavadního života i osobního profilu, tak jak je svědecky i znalecky zadokumentováno ve spise. Argumentuje tím, že vždy řádně pracoval, nikdy nebyl soudně trestán, dokonce ani projednáván pro přestupek. Není rasista, za nějž jej soud prvního stupně označuje. Poukázal v této souvislosti na výpověď svědkyně B., která jej zná od dětství, a která uvedla, že měl zcela přátelské vztahy s romskými dětmi. Podle obžalovaného zejména nelze přehlédnout posudek zpracovaný znalcem PhDr. Vavříkem. Vycházejíc z tohoto posudku konstatuje, že se nemohl dopustit pokusu trestného činu vraždy prostě proto, že jakéhokoli jednání směřujícího k vraždě člověka není schopen. Poukázal na to, že znalec u hlavního líčení vypověděl, že obžalovaný C. je člověk se schopností empatie, osobou s určitou mírou sociálního citění a schopností prožívat empaticky okolnosti ve vztazích. Znalec odpověděl negativně, zda u odvolatele zjistil nějaké projevy či prvky štítivosti či radikálně segregačních postojů a naopak potvrdil jeho schopnost nacházet na romském etniku pozitivní momenty v jejich etnické identitě a kultuře. Obžalovaný uvedl, že pokud se týče výslechu ostatních svědků z okolí obžalovaných, pak k nim je třeba říci, že většina těchto výpovědí se jej vůbec netýká, a co do posouzení jeho postojů k věci nemají žádnou vypovídací hodnotu, neboť většina z vyslechnutých svědků jej vůbec nezná, popř. jej zná toliko od vidění. Rovněž tak se jej nedotýká žádný z provedených odposlechlů. Podle jeho názoru tyto odposlechy fakticky potvrzují jeho obhajobu, když z žádného z nich se nepodává, že by kdokoli z obžalovaných předem věděl, že ve vypáleném domě žijí lidé. Podle názoru obžalovaného C. ani svědkové K., S. či manželé M. nemohou kvěci ničeho zásadního říci. Podle jeho názoru tyto svědkové jsou nevěrohodní, a to jednak díky své trestněprávní minulosti, a rovněž tak díky svému poměru kvěci. Podle obžalovaného je lidsky pochopitelné, že se poškození snaží o to, aby obžalovaní byli co nejpřísněji potrestáni, na druhé straně je stejně tak zjevné, že se snaží svými výpověďmi všem obžalovaným přitížit. Podle obžalovaného naprosto nevěrohodně zní výpověď svědkyně M. o výkřicích typu „cikáni shořte“. Obžalovaný uvádí, že doznává, že předmětný požár byl založen také jeho přičiněním. Došlo přitom ke zničení starého, rozpadajícího se domu, byli při něm poranění lidé a zničeny nejrůznější movité věci. Obžalovaný zopakoval, že žádný žhářský útok nikdy neplánoval, a pokud se zúčastnil předmětného útoku, tak nevěděl, že se jedná o útok na dům, ve kterém spí nějakí lidé. Podle jeho názoru žádné spolehlivé důkazy, které by prokazovaly opak, ve spise nejsou. Podle obžalovaného při zběžné prohlídce nebylo možno zjistit, že v domě ve skutečnosti žije sedm lidí. On sám nikdy neplánoval a nechtěl kohokoli úmyslně zranit, natož připravit o život. Kdyby společně s obžalovanými takový záměr měli, nepochybně by učinili opatření směřující k zabránění úniku osob z hořícího domu. K ničemu takovému však nedošlo. Podle jeho názoru tedy jeho jednání, pokud se týče zranění osob, může být s ohledem na provedené dokazování hodnoceno pouze jako nedbalostní. Podle jeho mínění tedy měl být vedle trestného činu poškozování cizí věci uznán vinným také trestným

činem ublížení na zdraví podle § 224 tr.zákona, účinného do 31.12.2009. V závěru opravného prostředku pak konstatuje, že není pravdou, že by projednávaný skutek směřoval k datu 20.4.2009. Pokud jde o kalendář s vyznačením data narození Adolfa Hitlera, pak k němu uvedl, že takové byly rozdávány na nejrůznějších akcích, přičemž v těchto kalendářích bylo toto datum označeno nepatrným emotikonem, a to nepatrným do té míry, že on sám si to uvědomil až poté, co se tato skutečnost objevila v usnesení policie, jímž bylo zahájeno jeho trestní stíhání. Podle názoru obžalovaného zmíněný závěr soudu má odůvodnit pouze rasový podtext stíhaného jednání, je účelový a on jej odmítá. Podle obžalovaného C. je také výrok rozsudku v rozporu s odůvodněním, neboť ve výroku rozsudku byl uznán vinným mimo jiné z naplánování žhářského útoku, ale v odůvodnění v rozporu s tím soud uzavřel, že odvolatel akci neplánoval a daný objekt nijak nevytypoval. Obžalovaný je tedy přesvědčen, že soud přistoupil k otázce viny paušalizujícím způsobem, bez toho, aby subjektivně stránku předmětného jednání posuzoval individuálně, tedy u každého z obžalovaných zvlášť. Ze všech výše naznačených důvodů obžalovaný C. pokládá napadený rozsudek za nesprávný, a proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Obhájce obžalovaného V. C. Mgr. Myšák přednesl opravný prostředek v rámci veřejného zasedání v intencích jeho písemného vyhotovení, když jeho podstatné rysy rozvedl. Zdůraznil především to, že v napadeném rozsudku prakticky zcela absentují jakékoli úvahy stran právní kvalifikace jednání jeho klienta. Setrval na stanovisku, že jeho klient nevěděl o tom, že dům je obýván lidmi, bylo mu řečeno, že se jedná o starý dům, který slouží jako skladiště kradených věcí. Podle názoru obhájce je nutno pokládat napadený rozsudek za zmatečný, a to díky rozporu mezi výrokiem a odůvodněním. Zatímco ve výroku je obžalovaný C. uznán vinným z plánování skutku který byl spáchán, v odůvodnění je uzavřeno nalézacím soudem, že jmenovaný akci neplánoval a objekt nijak nevytypoval. Obhájce také uvedl, že podle jeho názoru se soud prvního stupně dopustil politováníhodné chyby, pokud přirovnal jednání obžalovaných k událostem při tzv. křišťálové noci v Německu v roce 1938. Obhájce Mgr. Myšák také vyjádřil svůj nesouhlas s tím, že hlavní líčení bylo vedeno fakticky v přímém přenosu, čímž byli svědci, kteří dosud vyslechnuti nebyli, ovlivněni ve svých výpovědích, a tím pádem vyvstává otázka věrohodnosti výpovědi takových svědků. Obhájce uvedl, že ze všech výše uvedených důvodů pokládá napadený rozsudek ve vztahu k V. C. za nezákonný, neboť Krajský soud v Ostravě provedené důkazy nehodnotil ve všech souvislostech, zjištěný skutkový stav vyhodnotil nesprávně a uznal jej vinným pokusem trestného činu vraždy, který nespáchal. V rámci závěrečného návrhu pak obhájce navrhl, aby napadený rozsudek byl odvolacím soudem zrušen a aby odvolací soud sám rozhodl tak, že uzná obžalovaného vinným ze spáchání trestného činu poškozování cizí věci a ublížení na zdraví podle § 224 tr.zákona, účinného do 31.12.2009.

Státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Olomouci v rámci svého vyjádření k výše naznačeným opravným prostředkům jednotlivých obžalovaných uvedla, že státní zastupitelství pokládá napadený rozsudek za správný a zákonný. Pokud jde o námitky, které se objevily v jednotlivých opravných prostředcích, pak k nim uvedla, že se neztotožňuje s tvrzením obžalovaných, že napadený rozsudek nesplňuje kritéria § 125 tr.ř. Podle názoru státní zástupkyně jediná nedostatečnost rozsudku spočívá v tom, že soud prvního stupně neuvedl důvody, proč nevyhověl

návrhům na opakování některých důkazů, či na provedení dalších důkazů. V této souvislosti poukázala ovšem státní zástupkyně na obsah spisového materiálu, konkrétně na protokoly o jednotlivých hlavních líčeních, z nichž vyplynulo, že nalézací soud již v této fázi řízení reagoval na důkazní návrhy stran, a to buď tak, že některé důkazy provedl, a pokud jiné důkazy naopak nerealizoval, tak uvedl, proč je provést nehodlá. Podle názoru státní zástupkyně výše uvedená nedostatečnost nečiní napadený rozsudek nepřezkoumatelným. Pokud jde o návrh obhajoby na opakování výslech svědků S. a K., pak k tomu uvedla státní zástupkyně, že jmenovaní byli v průběhu řízení opakovaně vyslechnuti, nalézací soud se s jejich výpověďmi vypořádal, a tedy důvod pro jejich opětovný výslech dán není. Pokud jde o tvrzení obžalovaného V. ventilované prostřednictvím jeho obhájce stran toho, že poškozená S. byla ve své výpovědi realizované u hlavního líčení ovlivněna psychofarmaky, pak toto tvrzení pokládá státní zástupkyně za účelové, když poukázala na to, že není nijak podloženo. Státní zástupkyně uvedla, že nepokládá ani za relevantní argumentaci stran toho, že by hodnověrnost svědků S. a K. měla být ověřena znaleckým zkoumáním. Pokud bylo poukazováno na rozpory ve výpovědích jmenovaných svědků (K. a S.) při jejich procesních výpovědích a tím, co měli uvést bezprostředně po požáru hasičům, pak uvedla, že je nutno si uvědomit, v jakém stavu byli poškození v době, kdy hovořili s členy zasahující hasičské jednotky a k čemu vlastně kontakt mezi svědkem H. a poškozenými měl sloužit. Zde poukázala státní zástupkyně, že svědek H. se především snažil zjistit, co se vlastně událo, koho by bylo třeba ještě případně zachraňovat, a tím pádem nešlo o výslech na úrovni prováděné orgány činnými v trestním řízení. Podle státní zástupkyně nelze soudu prvního stupně vytýkat neprovedení výslechu svědka H., a to zejména s ohledem na jím prezentovaný důvod odmítnutí, tedy z obavy o svoji rodinu a sebe samého. Okolnosti, pro něž odmítl vypovídat, jsou podle státní zástupkyně akceptovatelné a rovněž tak je akceptovatelné upuštění soudu od donucení svědka k výpovědi, kupř. uložením pořádkové pokuty. V souvislosti s výpovědí svědka Heczka navíc státní zástupkyně zdůraznila, že jeho výpověď, která byla realizována v přípravném řízení, byla provedena procesně bezvadným způsobem, za účasti obhájců a tudíž je procesně použitelná. Navíc tato výpověď není natolik významný důkazem, který by měl obžalované usvědčovat. Podle státní zástupkyně tedy je možné, že dokazování bylo provedeno v rozsahu ustanovení § 2 odst. 5 tr.ř. Stejně tak státní zástupkyně uvedla, že nepokládá za relevantní námitky obžalovaných v tom směru, že soud jako podklad pro své rozhodnutí použil i důkazy, které byly opatřeny i neprocesním způsobem. Pokud jde o provádění odposlechů, pak státní zástupkyně uvedla, že byl zvolen postup, který zcela odpovídá ustanovení § 88 tr.ř. i § 158d tr.ř. Pokud jde o vyšetřovací pokus, pak státní zástupkyně připustila, že se nepodařilo vytvořit zcela shodné podmínky, jaké existovaly v domě poškozených. Nicméně k tomu uvedla, že je třeba si uvědomit, k čemu vyšetřovací pokus má sloužit. Jde o jisté vytvoření uměle vytvořených podmínek, za účelem zjištění, zda vůbec mechanismus, který byl použit a který byl prezentován jak ze strany poškozených, tak ze strany obžalovaných a svědků, byl možný a zda byl způsobilý k těm následkům, které nastaly. Podle státní zástupkyně tyto skutečnosti vyšetřovacím pokusem prokázány byly. Vyšetřovací pokus měl zejména směřovat k tomu, jaké hořlavosti je látka, která byla použita, zda může dojít k takovému okamžitému vznícení a zahoření v takovém rozsahu, jak došlo. Podle státní zástupkyně tedy není důvod zpochybňovat vyšetřovací pokus a následně ani na něj navazující znalecký posudek. Zde poukázala státní zástupkyně na to, že znalec ve svém posudku zohlednil i ty okolnosti, které existovaly v napadeném objektu, ať už se týče existence závěsu, toho, že se jednalo o uzavřené prostředí, které bylo

bezesporu sušší, než prostředí užitá při vyšetřovacím pokusu, navíc v napadeném domě byly bezesporu uloženy i věci hořlavější. Stejně tak státní zástupkyně nepokládá za opodstatněné zpochybňování znaleckého posudku z oboru politologie. Podle jejího názoru není pravdivá argumentace obžalovaných v tom směru, že věci, které byly při domovních prohlídkách zajištěny, byly nedostatečně označené a že údajně znalec nevěděl, které věci byly nalezeny u jednotlivých obžalovaných. Zde poukázala státní zástupkyně na spisový materiál, zejména na fotodokumentaci protokolů o domovních prohlídkách a na vlastní znalecký posudek. Pokud jde o to, k jaké ideologii obžalovaní tíhnou, či jaké je jejich smýšlení, pak zde poukázala státní zástupkyně na to, že existují i další důkazy, než jen pouze citovaný znalecký posudek. Státní zástupkyně nesouhlasí ani s tou částí námitek obžalovaných stran přenosu hlavního líčení, který měl podle obžalovaných ovlivňovat negativně zákonnost celého procesu a působit tak negativně i na senát, který ve věci rozhodoval. Zde poukázala státní zástupkyně na to, že šlo pouze o zvukový přenos, a je neopodstatněné dovozovat, že by toto mělo nějaký vliv na rozhodovací činnost soudu. Neobstojí také ani námitky v tom smyslu, že provedené důkazy nebyly nalézacím soudem řádně vyhodnoceny. Podle státní zástupkyně samotný rozsudek svědčí o opaku. Je zřejmé, že nalézací soud hodnotil důkazy jednotlivě i ve vzájemném kontextu, žádný důkaz neopominul a nelze ani dovodit, že by důkazy hodnotil tendenčně. Pokud jde o právní závěry, pak i v tomto směru podle státní zástupkyně soud prvního stupně nepochybil. Úvahy stran právní kvalifikace jsou uvedeny v příslušných pasážích odůvodnění rozsudku, kde nalézací soud shrnul to, o co opřel skutková zjištění do právních závěrů. Státní zástupkyně uvedla, že je nutno se ztotožnit s tím, že bylo prokázáno, že jednání obžalovaných bylo motivováno jimi zastávanou ideologií, zahrnující i nenávistné postoje k romskému etniku. Prokázáno je i to, že jednání obžalovaných bylo připravováno, byť každý ze spoluobžalovaných se na této přípravě podílel jinými formami a v jiné časové relaci, která předcházela samotnému činu. Všichni obžalovaní měli vědomost o tom, na jaký objekt bude útočeno, zejména o tom, že tento objekt je obydlen romskými občany. Prostředky, kteří obžalovaní zvolili k útoku, byly takového charakteru, že je zřejmé, že byly způsobilé přivodit zamýšlený následek, tedy smrt napadených. To, že k tomuto následku nedošlo, nebylo zásluhou samotných obžalovaných, když zde byly jiné skutečnosti na vůli obžalovaných nezávislé, které zmírnily následek do té míry, jak byl prokázán. Neobstojí ani námitka, že obžalovaní, pokud by chtěli skutečně napadené usmrtit, mohli na místě činu zůstat a mohli popř. nějakým způsobem atakovat vybíhající osoby. Podle státní zástupkyně s ohledem na to, že bylo použito vysoce účinných zápalných láhví, bylo ze strany obžalovaných beze sporu dovozováno, že toto je způsob dostačující, navíc za situace, kdy se vše odehrálo v pozdních nočních hodinách, kdy předpoklad byl, že obrana bude ztížena a že účel a hlavně účinek zápalných láhví bude tak rychlý a vysoký, že to je dostačující. Podle názoru státní zástupkyně všechny tyto skutečnosti, které nalézací soud vzal za prokázané, neumožňují kvalifikovat jednání obžalovaných jinak, než jak to učinil soud prvního stupně. Ve vztahu k zavinění trestného činu vraždy ve stádiu pokusu byla prokázána u obžalovaných jak složka vědění, tak složka volní. Podle státní zástupkyně obžalovaní jednali bezesporu v úmyslu přímým přivodit poškozeným smrt. Pokud jde o námitky ve vztahu k trestům, tak k tomu státní zástupkyně uvedla, že nalézací soud správně posoudil nebezpečnost jednání obžalovaných, zohlednil i další okolnosti a skutečnosti, které mu ukládá zákon. Státní zástupkyně uvedla, že neshledává opodstatněným požadavek na zmírnění uložených trestů, vyjma možnosti určitého zohlednění postoje obžalovaného M. k věci a zohlednění jeho spolupráce s orgány činnými v trestním řízení. Nicméně ani u tohoto obžalovaného

podle státní zástupkyně nejsou dány podmínky pro užití ustanovení § 40 odst. 1 tr.zákona. Státní zástupkyně uzavřela, že v souhrnu pokládá odvolání podaná obžalovanými za nedůvodná. V rámci závěrečného návrhu pak navrhla, aby odvolání všech obžalovaných byla jako nedůvodná podle § 256 tr.ř. zamítnuta.

Zmocněnec poškozeného K. M. P. v rámci svého vyjádření k odvolání obžalovaných uvedl, že jeho klient je s rozsudkem spokojen, a to jak s výrokem o vině, o trestu, i s částkou, kterou krajský soud přiznal jako náhradu škody jeho dceři, poškozené N. K.

Zmocněnec poškozených nezletilých dětí uvedl, že argumentace žádného z obžalovaných v podaných odvoláních se nikterak nevyjadřuje adheznímu výroku napadeného rozsudku, z čehož dovozuje, že proti těmto výrokům nejsou vznášeny žádné námitky. Pokud jde o námitky procesního charakteru, které se objevily v jednotlivých odvoláních, pak k nim zmocněnec uvedl, že v průběhu celého trestního řízení předseda senátu i celý senát usilovali o maximální vyhovění všem procesním návrhům tak, aby proces byl maximálně spravedlivý. Podle názoru zmocněnce nelze hodnotit postup nalézacího soudu jako nespravedlivý, a podle jeho názoru naopak proces je nutno hodnotit jako spravedlivý. Stejně tak nesouhlasí s tím, že je rozsudek nepřezkoumatelný či s tím, že nebyl obžalovaným prokázán úmysl. Akcentoval skutečnost, že úmysl je stav mysli, a tudíž se vždy dovozuje z důkazů přímých nebo nepřímých. Podle jeho názoru bylo provedeno dost důkazů, z nichž lze učinit ten závěr, který soud učinil. Podle názoru zmocněnce je naopak nutno na rozsudek nahlížet jako na přezkoumatelný a tudíž jako na zákonný.

Konečně zmocněnec poškozené A. S. L. B. uvedl, že souhlasí se státní zástupkyní.

Pokud jde o závěrečné návrhy, pak všichni zmocněnci shodně navrhli, aby odvolání všech obžalovaných byla jako nedůvodná podle § 256 tr.ř. zamítnuta.

Vrchní soud v Olomouci, jako soud odvolací, především konstatuje, že všechny shora naznačené opravné prostředky byly podány osobami k jejich podání oprávněnými (§ 246 odst. 1 písm. b/ tr.ř.). Při podání všech opravných prostředků byla respektována lhůta naznačena v ustanovení § 248 odst. 1 tr.ř. Rovněž tak lze po přezkoumání obsahu opravných prostředků konstatovat, že tyto splňují náležitosti obsahu odvolání ve smyslu ustanovení § 249 odst. 1 tr.ř. ve znění zák. č. 265/2001 Sb. Z obsahu všech podaných opravných prostředků je zcela zřejmé, že jsou zaměřeny do všech výroků napadeného rozsudku.

Odvolací soud tedy z podnětu zmíněných opravných prostředků přezkoumal podle hledisek vyjádřených v ustanovení § 254 odst. 1, odst. 3 tr.ř. zákonnost a odůvodněnost těch výroků napadeného rozsudku, proti nimž byla podána odvolání, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nebyly žádným z podaných odvolání vytýkány, přihlížel toliko, pokud měly vliv na správnost výroků, proti nimž byla

odvolání podána. Nicméně s ohledem na to, co již bylo výše konstatováno stran obsahu podaných opravných prostředků, které jsou prioritně zaměřeny do výroku o vině, nebyla přezkumná činnost odvolacího soudu ve smyslu § 254 odst. 3 tr.ř. fakticky nikterak omezena, neboť podle zmiňovaného zákonného ustanovení, je-li podáno odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno odvolání.

Po přezkoumání napadeného rozsudku, jakož i řízení, které jeho řízení předcházelo, především musí odvolací soud konstatovat, že řízení, ani rozsudek samotný, netrpí žádnými závažnými procesními vadami, tedy takovými, které by odůvodňovaly postup ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) tr.ř. V tomto řízení byla dodržena všechna stěžejní ustanovení trestního řádu, zejména ta, která mají zabezpečit právo obžalovaných na obhajobu, ustanovení týkající se zahájení trestního stíhání a seznámení se spisem. Obžaloba byla podána pro skutek, který je předmětem usnesení o zahájení trestního stíhání a byla tedy zachována i totožnost skutku. Důkazy, které byly v tomto řízení provedeny, byly realizovány až po zahájení trestního stíhání, a jedná se tedy z tohoto úhlu pohledu o důkazy procesně relevantní. Nelze rovněž pominout, že obžalovaní měli od samého počátku trestního řízení obhájce, a tudíž nedošlo ke zkrácení jejich práv na obhajobu a ani v tomto smyslu nelze činnosti soudu prvního stupně ničeho vytknout.

Tento obecný závěr činí soud odvolací i přesto, že si je vědom obsáhlých námitek, které lze vyhodnotit jako námitky procesního charakteru, jež se objevily v opravných prostředcích všech obžalovaných. V následující pasáži odvolací soud bude na tyto námitky reagovat.

Především jak vyplývá z přednesu opravného prostředku obhájce obžalovaného V., který opakovaně odkazoval na argumentaci uvedenou ve své závěrečné řeči, tento obžalovaný ústy svého obhájce v první řadě namítl neústavnost provedeného řízení. Argumentoval tím, že postupem orgánů činných v přípravném řízení, a následně i nalézacího soudu, byla porušena celá řada ustanovení Listiny základních práv a svobod a tím došlo k faktickému porušení jeho práva na spravedlivý proces. V obecné rovině došlo dle názoru obžalovaného k porušení čl. 1, 2, 3, 8 odst. 2 Listiny s tím, že obžalovaný předně za protiústavní zásah do svých práv považuje porušení čl. 10 odst. 3 Listiny, který zaručuje právo každého na ochranu před zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě. Podle názoru obžalovaného způsob, kterým nalézací soud umožnil médiím přenos hlavního líčení on-line na internetu, popř. v televizi, je protiústavní, odporující principu veřejného procesu a principu spravedlivého procesu ve vztahu k obžalovaným. Podle názoru obžalovaného V. především nalézací soud minimálně v duchu zásady fair play měl předem o tomto svém postupu jednotlivé obžalované a jejich obhájce vyrozumět. V návaznosti na toto porušení pak obžalovaný namítá nesoulad § 199 tr.ř. a čl. 38 odst. 2 a čl. 40 odst. 2 Listiny. Obžalovaný má za to, že je nepochybné, že výše zmíněné opatření nalézacího soudu ovlivnilo proces a zejména svědky, především H. a B., kteří ve věci nevyprávěli.

Byť si je odvolací soud vědom toho, že o případném nesouladu ustanovení zákona, konkrétně v daném případě trestního řádu, s ústavním pořádkem České republiky je příslušný rozhodovat Ústavní soud, přesto je odvolací soud toho názoru, že je třeba na tuto námitku reagovat.

Z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod vyplývá, že každý má právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Veřejnost může být vyloučena jen v případech stanovených zákonem.

Podle názoru odvolacího soudu je promítnutím této ústavní zásady veřejného projednávání věcí před soudem jednak ustanovení § 2 odst. 10 tr.ř., v němž zákonodárce deklaruje, že *trestní věci před soudem se projednávají veřejně tak, aby se občané mohli projednávání zúčastnit a jednání sledovat. Při hlavním líčení a veřejném zasedání smí být veřejnost vyloučena jen v případech výslovně stanovených v tomto nebo zvláštním zákoně*. Konkrétní podmínky přítomnosti veřejnosti u hlavního líčení upravuje zejména ustanovení § 199 odst. 2 tr.ř. Odvolací soud je v této souvislosti toho názoru, že zásada veřejnosti, obecně deklarovaná v ustanovení § 2 odst. 10 tr.ř. a následně promítnutá do ustanovení § 199 odst. 2 tr.ř. znamená zjevný zájem zákonodárce na tom, aby se veřejnost mohla v co nejširší míře zúčastnit jednání soudu, toto jednání sledovat a být o něm informována. Jedná se tedy podle názoru soudu odvolacího o zcela zřejmý projev demokratické kontroly justice veřejností. Koneckonců v poslední době jsme svědky snah o co nejširší uplatnění této zásady, tedy snahy veřejnosti o co nejúplnější a nejširší informovanost o probíhajících jednáních soudu. Je třeba upozornit na skutečnost, že trestní řád stojí na stanovisku, že je obecným právem veřejnosti účastnit se jednání soudu s tím, že toto právo může být veřejnosti odepřeno pouze v přesně stanovených případech (srovnej podmínky § 200 odst. 1 tr.ř.). O tom, že zásada veřejnosti je chápána zákonodárcem jako jedna ze základních zásad demokratické kontroly činnosti soudů, svědčí podle přesvědčení odvolacího soudu fakt, že i za situace, kdy jsou shledány podmínky pro vyloučení veřejnosti ve smyslu § 200 odst. 1 tr.ř., deklaruje zákonodárce, že i v těchto případech musí být kupř. povolen přístup dvěma důvěrníkům obžalovaného. Podle názoru odvolacího soudu je tedy zjevné, že zákonodárce klade na realizaci zásady veřejnosti při soudních jednáních velký důraz. Pokud jde o konkrétní námitku v této věci v tom směru, že soud prvního stupně porušil ústavní právo obžalovaného V. na spravedlivý proces tím, že povolil pořizování tzv. on-line přenosu z hlavního líčení, pak v této souvislosti je třeba poukázat na dikci § 6 odst. 3 zákona č. 6/2002 o soudech a soudcích, v němž zákonodárce deklaruje, že *předseda senátu může zakázat zvukový záznam z hlavního líčení toliko v tom případě, pokud prováděním zvukového záznamu je rušen průběh či důstojnost jednání soudu*. Ze spisového materiálu nevyplývá, že by způsobem, který zvolil nalézací soud, byla rušena důstojnost jednání soudu, či že by byl rušen průběh tohoto jednání. Tedy podle názoru odvolacího soudu, vycházející z výše uvedených obecných premis, nelze konstatovat, že by povolením zvukového záznamu z hlavního líčení došlo k porušení práva na spravedlivý proces, když, jak již bylo výše konstatováno, doktrína stojí na stanovisku, že veřejnost má právo být účastna u jednání soudu a má právo být o nich informována. K omezení tohoto práva může dojít toliko v přesně zákonem stanovených případech. Takové případy podle názoru odvolacího soudu v trestní věci obžalovaného V. a spol. nenastaly. Pokud jde

o samotný fakt, že bylo umožněno provádění onoho on-line přenosu z jednání před Krajským soudem v Ostravě, je třeba říci, že takovýto postup v poslední době není v praxi českých soudů výjimečný. V této souvislosti poukazuje odvolací soud na občanskoprávní spor vedený u Městského soudu v Praze, v jehož rámci byl soudem povolen přímý televizní přenos z průběhu jednání. Podle názoru odvolacího soudu tedy nelze na postup, který zvolil Krajský soud v Ostravě v této konkrétní věci, nahlížet jako na postup nezákonný. Bylo-li pak obžalovaným V. argumentováno v souvislosti s prováděním onoho zvukového záznamu tím, že došlo k ovlivnění výpovědi svědků dosud nevyslechnutých, popř. že někteří svědci právě z důvodu tohoto ovlivnění odmítli vypovídat, pak s touto námitkou soud odvolací nesouhlasí. Je třeba říci, že podstatou této námítky je faktické tvrzení obžalovaného V., že svědci dosud nevyslechnutí si mohli prostřednictvím nejrůznějších médií prakticky bezprostředně před tím, než vstoupili do jednací síně, aby podali svědeckou výpověď, zjistit, jak vypovídali před nimi vyslýchaní svědci a tomu tak svoji výpověď přizpůsobit. Je třeba říci, že takováto námitka ovšem nemá oporu ve spisovém materiálu. S výjimkou jediného svědka, kterým je svědek B. (viz jeho výpověď realizovaná u hlavního líčení na č.l. 3426), žádný ze svědků neuvedl, že by byla jeho výpověď realizovaná před nalézacím soudem ovlivněna tím, že by si bezprostředně před tím, než tuto výpověď měl podat, zjistil, jak vypovídali jiní, před ním vyslýchaní svědci. Koneckonců pokud se týče onoho citovaného svědka B., ten sice ve své výpovědi realizované u hlavního líčení uvedl, že už není zcela přesně schopen říci, které skutečnosti, jež uváděl u hlavního líčení, vnímal vlastními smysly a které případně zjistil z médií, v nichž kauzu sledoval, nicméně ani on neuvedl žádné skutečnosti v tom smyslu, že by byla jeho výpověď ovlivněna tím, že by si zjistil z jakéhokoli internetového portálu ty skutečnosti, které případně uváděl některý ze svědků před ním vyslýchaných. Tento svědek pouze obecně hovořil o tom, že některé skutečnosti vnímal z médií. V této souvislosti musí samozřejmě odvolací soud konstatovat, že je zcela mimo pravomoc jakéhokoli soudu, a tedy pochopitelně i zcela mimo pravomoc Krajského soudu v Ostravě, aby mohl uložit kterémukoli médiu v tomto státě, jak má o konkrétní trestní či jiné věci projednávané před soudem, informovat. O tom, že média sehrála v tomto případě roli, o které nelze hovořit jako o roli příliš pozitivní, není sporu. Nicméně přes tento závěr platí výše uvedené, totiž že Krajský soud v Ostravě nebyl v žádném případě oprávněn jakkoli kontrolovat či dokonce cenzurovat zpravodajství jednotlivých médií o celé této věci. Přesně totéž platí i pokud se týče svědka H. K tomuto svědkovi se vyjádří odvolací soud v té pasáži rozhodnutí, v níž bude reagovat na námitky obhajoby v tom směru, že soud prvního stupně pochybil, pokud pouze přečetl výpověď jmenovaného z přípravného řízení a nedonutil jej, aby před soudem osobně vypovídal. Na tomto místě v reakci na ony výše uvedené námitky obžalovaného V. stran porušení jeho práva na spravedlivý proces je možno pouze konstatovat, že i svědek H. hovořil pouze o tom, že jeho postoj spočívající v tom, že nevypovídal, byl ovlivněn médii, aniž by jakkoli konkretizoval, že šlo právě o ovlivnění způsobené zvukovým záznamem hlavního líčení přímo z jednací síně. I u tohoto svědka platí to, co bylo uvedeno již výše stran toho, že není v pravomoci žádného soudu ukládat médiím, jak mají o věci informovat. Je možno tedy tuto pasáž uzavřít konstatováním, že podle názoru odvolacího soudu je postup, který zvolil Krajský soud v Ostravě, postupem poněkud neotřelým, nicméně nejedná se o postup nezákonný. Podle názoru odvolacího soudu nedošlo postupem, který zvolil Krajský soud v Ostravě, tedy povolením tzv. on-line přenosu na určitá internetová média některých hlavních líčení, k porušení zákona, tedy konkrétně k porušení § 2 odst. 10 tr.ř., popř. 199 odst. 2 tr.ř., a tudíž není možno hovořit o tom, že by takovýto postup byl neprocesní. Stejně tak

nedošlo podle názoru odvolacího soudu, byť zde si je pochopitelně odvolací soud vědom, že konečné slovo může mít až Ústavní soud, k tomu, že by výše zmíněným postupem soudu došlo k porušení ústavního pořádku České republiky, konkrétně zejména čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Podle názoru odvolacího soudu nelze dohledat takový rozpor mezi posledně zmíněným článkem Listiny a dikcí, ať již ustanovením § 2 odst. 10 tr.ř. či § 199 odst. 2 tr.ř., jaký spatřuje obžalovaný V.

V další části námitek, které lze označit jako námitky procesního charakteru, atakuje obžalovaný V. nezávislost a nestrannost soudního senátu, který v této věci u soudu nalézacího rozhodoval, když podle jeho názoru soud prvního stupně zjevně stranil dalším účastníkům trestního řízení. Bližší argumentace je uvedena výše, v té části, v níž odvolací soud rekapituluje odvolání obžalovaného V. S touto argumentací se ovšem odvolací soud neztotožnil. Především je třeba uvést, že ve smyslu § 203 odst. 1 věta první tr.ř. hlavní líčení řídí, a nestanoví-li zákon jinak, dokazování provádí předseda senátu. Trestněprávní teorie, soudní praxe i judikatura stojí na stanovisku, že předseda senátu je tím subjektem, který má nejširší oprávnění k řízení hlavního líčení, a to tak, aby, kromě jiného, byla zachována i důstojnost jednání soudu a aby byl respektován řád v jednací síni. Podle názoru odvolacího soudu fakt, že podle tvrzení obžalovaného V. soud umožnil státní zástupkyni, popř. zmocněnci poškozeného M. P., pohyb v místech, kam mají přístup pouze členové senátu, popř. z těchto míst umožnil státní zástupkyni předkládat důkazy, popř. že neuplatnil svou autoritu vůči svědku H., aby jej donutil vypovídat, a dále že umožnil, aby tisková mluvčí krajského soudu seděla vedle státní zástupkyně, nemůže bez dalšího svědčit o tom, že by předseda senátu nalézacího soudu, popř. celý senát, nebyli nestranní, a že by stranili dalším účastníkům trestního řízení. Samotná skutečnost, že, podle tvrzení obžalovaného, státní zástupkyně předkládala soudu důkazy z míst, kam mají přístup pouze členové senátu, je pouze odrazem určitého technického opatření k tomu, aby mohly být provedeny příslušné důkazy. Totéž pak platí i o tom, že údajně byl umožněn zmocněnci jednoho z poškozených, M. P., pohyb v místech, kam mají přístup pouze členové senátu. Stejný názor má soud odvolací, i pokud jde o námitku, že nalézací soud umožnil tiskové mluvčí Krajského soudu v Ostravě sedět v průběhu hlavního líčení vedle státní zástupkyně. Z tohoto faktu nelze dle názoru odvolacího soudu dovozovat ten závěr, který dovodil obžalovaný, totiž že tímto svým postojem dal Krajský soud v Ostravě najevo své těsnější sepětí s krajským státním zastupitelstvím a tím pádem tak fakticky zvýhodnil jednu stranu řízení. Podle názoru odvolacího soudu je nutno tyto námitky hodnotit jako pouhé spekulace. Z celého spisového materiálu nevyplývá, že by soud přistupoval k jednotlivým stranám trestního řízení selektivně, či že by nepřípustně favorizoval jednu z procesních stran na úkor druhé a naopak. O tom, že soud prvního stupně rozhodně zachoval zásady fair procesu, podle soudu odvolacího svědčí ilustrativně i fakt, který ze spisu naopak vyplývá, totiž že nalézací soud vyhověl celé řadě doplňujících důkazních návrhů vznášených jednotlivými obžalovanými, potažmo jejich obhájci. Pokud by byla pravdivá námitka obžalovaného V. o jakémsi těsnějším sepětí Krajského soudu v Ostravě a Krajského státního zastupitelství v Ostravě v této konkrétní věci, pak by zřejmě postup Krajského soudu v Ostravě, pokud jde o provádění oněch důkazů navržených obžalovanými, potažmo jejich obhájci, byl jiný. Koneckonců nelze v této souvislosti pominout ani fakt, že žádným z obžalovaných nebyla v průběhu celého řízení ani v jednom případě vznesena námitka podjatosti předsedy senátu, popř. celého senátu, rozhodujícího v této věci u nalézacího soudu. Tedy námitky stran

toho, že senát ve věci rozhodující u soudu prvního stupně údajně zjevně stranil jedné z procesních stran, odvolací soud odmítá. Pokud pak jde o v této souvislosti vznesenou námitku stran toho, že Krajský soud v Ostravě údajně nedostatečně uplatnil svoji autoritu vůči svědku H. a nedonutil ho vypovídat, pak jak již bylo výše uvedeno, k této námitce se soud odvolací vyjádří níže, v pasáži, kde bude řešit procesní námitky všech obžalovaných proti postupu krajského soudu, který rozhodl toliko o přečtení výpovědí jmenovaného svědka a nikoli o jeho osobním výslechu u hlavního líčení.

Další skupinou námitek obžalovaného V. je jeho tvrzení, že minimálně v některých hlavních líčeních rozhodoval ve věci nezákonně obsazený soud, když dle tvrzení obžalovaného V. nebylo zřejmé, který z přísedících je přísedícím, který je členem senátu, a který tzv. náhradníkem.

S touto argumentací ovšem s odkazem na obsah spisového materiálu odvolací soud souhlasit nemůže.

V této souvislosti je nutno poukázat na protokol o hlavním líčení z 11.5.2010 (č.l. 3284), což bylo první hlavní líčení, které bylo ve věci konáno. V protokolu o tomto hlavním líčení je uvedeno, že senát byl obsazen tak, jeho předsedou byl JUDr. Miloslav Studnička a přísedícími byli Ing. Jaroslav Bezpalec, CSc., a Stanislava Kotišová. Náhradníky pak byli Antonín Šimík a Ing. Vladimír Hájek. S odkazem na tuto skutečnost je možno i tuto námitku odmítnout.

Dále pak obžalovaný V. argumentoval tím, že došlo k porušení jeho ústavního práva vyjadřovat se k důkazům, když mu údajně nebyla nalézacím soudem dána možnost ihned po výpovědi ostatních obžalovaných těmto položit otázky a nebyla mu dána možnost ihned po jejich výpovědích se k těmto vyjádřit. Zde obžalovaný zjevně reaguje na situaci, která nastala u hlavního líčení dne 12.5.2010, kdy obžalovaný C. odmítl ve věci nadále vypovídat, a následně tohoto svého práva využil i obžalovaný M. (srovnej č.l. 3339 a 3342). Oba obžalovaní přitom odmítli vypovídat ještě před tím, než jim mohly být, kromě jiných, obhájcem obžalovaného V., Mgr. Kaustou, položeny případné otázky. V této souvislosti je ovšem třeba poukázat především na dikci ustanovení § 33 odst. 1 tr.ř., v níž je upraveno právo obžalovaného odmítnout výpověď. Toto ustanovení je přitom nutno interpretovat tak, že tohoto práva může obžalovaný využít kdykoli. Tedy kupř. i v průběhu svého výslechu, ať již realizovaného v přípravném řízení nebo u hlavního líčení. Orgány činné v trestním řízení, soud nevyjímaje, potom nejsou oprávněny jakýmkoli způsobem obžalovaného nutit k tomu, aby ve věci vypovídal. Tedy pokud obžalovaní C. a M. poté, co byli vyslechnuti a byly jim položeny otázky, odmítli dále vypovídat, jedná se zjevně o realizaci jejich zákonného práva, a nalézací soud nemohl nikterak jmenované k tomu, aby vypovíдали, donutit. Pokud je dále v této souvislosti obžalovaným V. namítáno, že soud prvního stupně porušil jeho ústavní právo vyjádřit se k důkazům tím, že mu bylo upřeno právo položit posledně dvěma jmenovaným obžalovaným otázky, pak s takovouto interpretací soud odvolací také nesouhlasí. V této souvislosti poukazuje na ustanovení § 208 tr.ř., v němž zákonodárce deklaruje, že *je-li obžalovaných několik, předseda senátu může učinit opatření, aby obžalovaný byl*

vyslýchán v nepřítomnosti spoluobžalovaných. Obžalovaného však je třeba vždy ještě v průběhu dokazování seznámit s obsahem výpovědí spoluobžalovaných, kteří byli vyslýcháni v jeho nepřítomnosti. Z dikce tohoto ustanovení podle mínění odvolacího soudu především vyplývá, že za situace, je-li obžalovaných více, není povinností soudu provádět jejich oddělený výslech (srovnej formulaci „předseda senátu může učinit opatření, aby obžalovaný byl vyslýchán v nepřítomnosti spoluobžalovaných“). Provedení odděleného výslechu obžalovaných není obligatorní povinností soudu, ale jde o fakultativní možnost. Tedy fakt, že obžalovaný M. byl vyslýchán za přítomnosti obžalovaného C., nelze hodnotit jako nezákonný postup. Pokud jde o tvrzení obžalovaného V. a koneckonců i obžalovaného L., ventilované prostřednictvím jejich obhájců v tom směru, že jim nebyla dána možnost vyjádřit se k výpovědím obžalovaných C. a M., pak tato námitka v konfrontaci s obsahem spisového materiálu nemůže obstát. Jak vyplývá z č.l. 3340, v průběhu hlavního líčení konaného dne 12.5.2010 byli jak obžalovaný V., tak obžalovaný L. dotázáni k výpovědím obžalovaných M. a C., kteří tyto učinili předchozí den, a měli tudíž možnost se k těmto výpovědím vyjádřit. Obžalovaný V. a obžalovaný L. prostřednictvím svých obhájců dále namítají v těchto souvislostech, že jejich obhájcům nebyla dána možnost položit obžalovanému C. a obžalovanému M. otázky, když podle jejich názoru soud prvního stupně nedůvodně přerušil hlavní líčení konané dne 11.5.2010, a ačkoli k tomu nebyl důvod, neboť byl ještě dán časový prostor pro pokračování v hlavním líčení. Hlavní líčení pokračovalo dne 12.5.2010, kdy ovšem, jak již bylo výše uvedeno, obžalovaní C. a M. výpověď odmítli. V této souvislosti je třeba především znovu odkázat na to, co bylo uvedeno výše, totiž že každý obžalovaný má právo v kterékoli fázi trestního řízení výpověď odmítnout. Pokud pak jde o argumentaci stran toho, že Krajský soud v Ostravě pochybil, pokud hlavní líčení přerušil dne 11.5.2010 již ve 13:45 hod., ač měl ještě časový prostor k pokračování, pak je nutno znovu odkázat na dikci ustanovení § 203 odst. 1 věta první tr.ř., kde je uvedeno, že hlavní líčení řídí předseda senátu. Je tedy na jeho rozhodnutí, jak dlouho bude hlavní líčení ten který konkrétní den konáno. Pokud bylo dále argumentováno tím, že obžalovaní se nemohli seznámit s výpověďmi ostatních spoluobžalovaných, které byly realizovány v přípravném řízení, ani toto tvrzení nemůže obstát. Z protokolu o hlavním líčení ze dne 12.5.2010 (viz č.l. 3340) vyplývá, že ve smyslu § 207 odst. 2 tr.ř. byly čteny výpovědi všech obžalovaných z přípravného řízení a tito se k nim měli možnost vzájemně vyjádřit (srovnej č.l. 3340-3341). Pokud obhájce obžalovaného V. argumentoval tím, že obžalovaný M. nebyl dotázán na rozpory ve svých výpovědích učiněných v přípravném řízení a u hlavního líčení, pak tato námitka opětovně nemůže obstát, když na č.l. 3341 a násl. je uvedeno, že soud prvního stupně vyslechl obžalovaného M. k rozporům mezi výpověďmi u hlavního líčení a z přípravného řízení. Pokud argumentoval obžalovaný V. tím, že bylo porušeno jeho právo ihned se vyjádřit k provedeným důkazům, konkrétně k výpovědím spoluobžalovaných M. a C., pak s ohledem na již citované ustanovení § 208 tr.ř. je nutno i tuto námitku odmítnout. Jak již bylo jednou konstatováno, zákonodárce v tomto ustanovení, konkrétně ve větě druhé, uvádí, že **obžalovaného je třeba vždy ještě v průběhu dokazování seznámit s obsahem výpovědí spoluobžalovaných, kteří byli vyslýcháni v jeho nepřítomnosti.** Především, jak již bylo konstatováno, nedošlo k tomu, že by obžalovaný V. a potažmo ani obžalovaný L., byli vyslýcháni v nepřítomnosti obžalovaných C. a M. (viz č.l. 3287). Zejména však zákonodárce ve výše citovaném ustanovení deklaruje, že je povinností soudu seznámit obžalovaného s výpověďmi spoluobžalovaných nikoli ihned poté, co je takováto výpověď podána, ale, řečeno slovy zákona, **ještě v průběhu dokazování.** Již výše bylo uvedeno, že k tomuto

seznámení došlo, když v průběhu shora citovaného hlavního líčení se především mohli obžalovaný V., ale i obžalovaný L., vyjádřit k výpovědím obžalovaných M. a C., což koneckonců také učinili. Rovněž za přítomnosti obžalovaných V. a L. byly čteny výpovědi zbývajících spoluobžalovaných, ale koneckonců i jejich vlastní z přípravného řízení za podmínek § 207 odst. 2 tr.ř.

Pokud obhájce obžalovaného V. dovozuje z faktu, že obžalovaný C. odmítl vypovídat na jeho otázky, ale přitom mu nevadilo odpovídat na otázky státní zástupkyně a zmocněnců poškozených, jakousi zaujatost obžalovaného C. vůči jeho klientovi, tedy obžalovanému V., pak podle názoru odvolacího soudu se jedná o pouhou spekulaci, která nemá žádného odrazu ve spisovém materiálu. Naopak je třeba poukázat na to, že obžalovaný C. v rámci své výpovědi, která v daném případě koreluje se závěry znaleckého posudku znalce PhDr. Vavříka, uváděl, že s obžalovaným V. se zná prakticky od dětství, chodili spolu do školy, hráli spolu fotbal a jejich vzájemný vztah označil za kamarádský. Naprosto stejně pak vzájemné vztahy obžalovaného C. a V. hodnotí již výše zmíněný znalecký posudek.

Odvolací soud tedy tuto pasáž uzavírá konstatováním, že neshledává pochybení v postupu soudu prvního stupně, pokud ten přerušil hlavní líčení konané dne 11.5.2010 ve 13:45 hod., když ve výsledku obžalovaného C. hodlal pokračovat druhý den, tedy dne 12.5.2010, když ovšem v rámci tohoto hlavního líčení obžalovaný C. využil svého práva, a výpověď odmítl. Totéž lze pak říci, i pokud se týče skutečnosti, že v rámci hlavního líčení dne 12.5.2010 odmítl výpověď i obžalovaný M., čímž došlo k tomu, že objektivně nemohly být oběma posledně jmenovaným obžalovaným položeny otázky ze strany obhájců obžalovaných L. a V. To však bylo způsobeno nikoli nesprávným či snad dokonce nezákonným postupem nalézacího soudu, ale pouze a jedině tím, že obžalovaní M. a C. využili svého práva a pro další fázi řízení výpověď odmítli.

Pokud se týče dalších procesních vad, pak prakticky konstantně všichni obžalovaní prostřednictvím svých obhájců namítají, že napadený rozsudek nesplňuje kritéria § 125 odst. 1 tr.ř. a tudíž je nepřezkoumatelný. K této námitce se odvolací soud podrobně vyjádří níže v následující pasáži svého rozhodnutí, nicméně již na tomto místě stručně konstatuje, že z důvodů, které níže rozebere, nemá ani tuto námitku za relevantní.

Obžalovaným V. byla také atakována údajná nezákonnost přípravného řízení, kdy především bylo vytýkáno orgánům činným v přípravném řízení, že prováděly souběžné výsledky jednotlivých obžalovaných, a tudíž obhajoba měla problémy se zajištěním substituce. V této souvislosti je opětovně nutno odkázat na obsah spisového materiálu, z něhož vyplývá, že prvotní výsledky všech obžalovaných byly konány dne 12.8.2009, když ovšem fakticky vypovídali toliko obžalovaní C. a M., když obžalovaní V. a L. tohoto dne výpověď odmítli. Fakticky se tedy jedná o souběžný výsledek toliko dvou obžalovaných, konkrétně obžalovaného M. a obžalovaného C. Jak se podává z protokolu o těchto výsledcích (viz č.l. 317 a 234), obhájci všech obžalovaných, ať již osobně nebo prostřednictvím svých substitutů, byli přítomni těmto výsledkům. Je tedy zjevné, že na tyto výsledky je nutno nahlížet jako

na procesně bezvadné. Dále pak bylo namítáno, že orgány činné v přípravném řízení nezákonně vyslyšely v procesním postavení svědků osoby, které byly bezprostředně před tím propuštěny ze zadržení, v jehož rámci jim bylo sděleno, že jsou podezřelí ze spáchání závažného trestného činu. Zejména obžalovaný V. z tohoto faktu dovozoval, že na výsledky těchto svědků (Š., O., O., O., H., K., V. a S.), je nutno nahlížet jako na nezákonné. Odvolací soud ani s touto námitkou nesouhlasí. Po nahlédnutí do spisového materiálu je možno konstatovat, že všichni jmenovaní svědci byli bezvýjimečně vyslyšáni za účasti obhájců, a před začátkem každého z výsledků byli jednotliví svědci řádným a zákonu odpovídajícím způsobem poučeni o právu odmítnout výpověď. Pokud tohoto práva nevyužili a vypovídali, jednalo se zcela zjevně o jejich svobodné rozhodnutí. Nelze tedy podle názoru odvolacího soudu z důvodů, které akcentuje obžalovaný V., nahlížet na tyto výpovědi jako na výpovědi procesně irelevantní.

Pokud pak jde o přípravné řízení, pak bylo také obžalovaným V. namítáno, že postupem orgánů činných v přípravném řízení, konkrétně dozorové státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ostravě, která při své účasti na vyšetřovacích úkonech (konkrétně výsledcích některých svědků), kladla těmto vyslyšaným osobám otázky, byl porušen zákon. Podle názoru obžalovaného V. je takovýto postup v rozporu s ustanovením § 174 odst. 2 písm. c) tr.ř. Podle názoru obžalovaného by státní zástupce měl buď celý vyšetřovací úkon (v daném případě výslech svědka) vést sám, anebo, je-li tomuto vyšetřovacímu úkonu pouze přítomen, tak by do něj nesměl nikterak zasahovat a tudíž by neměl právo klást vyslychané osobě žádné otázky. Podle přesvědčení odvolacího soudu ovšem takto interpretovat výše uvedené zákonné ustanovení nelze. Podle názoru odvolacího soudu již samo ustanovení § 174 odst. 1 tr.ř., které hovoří o tom, že dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení vykonává státní zástupce, zjevně znamená to, že je promítnutím činnosti státního zastupitelství při výkonu v přípravném řízení v tom smyslu, že je úkolem státního zastupitelství dohlížet na to, aby orgány činné v přípravném řízení trestním dodržovaly všechna ustanovení trestního řádu, aby postupovaly ve shodě s účelem trestního řízení a základními zásadami trestního řízení a aby se při dokazování řídily příslušnými ustanoveními trestního řádu (srovnej zejména § 2 odst. 5, § 164 odst. 1 – 3, § 165 a násl. tr.ř.). Svá oprávnění při výkonu dozoru, která jsou uvedena zejména v onom odst. 2 písm. a)-f) § 174 tr.ř., pak státní zástupce uplatňuje tak, aby si s přihlédnutím k závažnosti a povaze trestní věci zajistil přehled o stavu a výsledcích přípravného řízení a měl možnost **účinně působit na jeho průběh** a neprodleně odstraňovat zjištěné nedostatky. V závažných věcech, za kterou je nutno věc obžalovaných V. a spol. zcela nepochybně považovat, státní zástupce, kromě jiného, má právo účastnit se důležitých procesních úkonů a svými pokyny usměrňuje průběh přípravného řízení a jeho zaměření (srovnej kupř. čl. 9a odst. 1, odst. 2 obecného pokynu č. 9/1994 Sb. pokynů NSZ). Podle názoru odvolacího soudu tedy výše uvedené zákonné ustanovení je nutno interpretovat tak, že účast státního zástupce při vyšetřovacích úkonech (zejména v daném případě při výsledcích svědků) je jeho právem s tím, že státní zástupce si dokonce může vyhradit provedení určitého vyšetřovacího úkonu v závažných trestních věcech. Policejní orgán je potom povinen umožnit státnímu zástupci, aby mohl osobně a soustavně sledovat postup trestního řízení a být osobně přítomen kterémukoli procesnímu úkonu. Ve smyslu § 174 odst. 2 písm. c) tr.ř. se státní zástupce účastní zejména takových úkonů, které jsou rozhodné pro správné a úplné objasnění závažnější věci. Podle názoru odvolacího soudu, tedy vycházej

z výše uvedených teoretických premis, nelze interpretovat ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) tr.ř. tak, jak to činí obžalovaný V., tedy že dozorový státní zástupce není oprávněn v rámci vyšetřovacího úkonu, kterým v daném případě byl výslech svědka, klást tomuto svědku otázky. Takováto interpretace byla v zásadním rozporu s postavením a oprávněním státního zástupce, jakožto dozorového orgánu nad zákonností přípravného řízení, tak jak to má na mysli ustanovení § 174 odst. 1 tr.ř. Výklad ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) tr.ř., který zvolil obžalovaný V. prostřednictvím svého obhájce, by podle názoru odvolacího soudu znamenal faktické popření hierarchie orgánů činných v přípravném řízení, kdy jak již bylo výše uvedeno, pánem přípravného řízení je státní zástupce a policejní orgán je povinen plnit pokyny státního zástupce. Odvolací soud je tedy toho názoru, že není porušením zákona, pokud dozorová státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ostravě v této konkrétní věci kladla vyslýchaným svědkům otázky.

Dále pak bylo namítáno, a to zejména obhájcem obžalovaného L., že odposlechy, a to tzv. prostorové odposlechy, byly provedeny v rozporu se zákonem, a tudíž jejich výsledky nelze jako procesně relevantní důkazy použít. S touto námitkou opětovně odvolací soud nesouhlasí. V této souvislosti je nutno poukázat na dikci ustanovení § 158d odst. 1, odst. 2, odst. 4 tr.ř. V tomto ustanovení zákonodárce řeší situaci, kdy dochází ke sledování osob a věcí, v jehož rámci mají být pořizeny zvukové, obrazové nebo jiné záznamy. V ustanovení § 158d odst. 2 tr.ř. je výslovně uvedeno, že *sledování, při kterém mají být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce.* Ze spisového materiálu jednoznačně vyplývá, že při sledování obžalovaných, zejména obžalovaného L. a V., byly zajištěny určité obrazové či zvukové záznamy. Pokud jde o vydání předchozího písemného povolení státního zástupce, pak je nutno konstatovat, že spisový materiál příslušná povolení vydaná dozorovou státní zástupkyní Krajského státního zastupitelství v Ostravě obsahuje. Odvolací soud konkrétně poukazuje na opatření státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ostravě, která jsou zažurnalizována na č.l. 1630, 1653, 1658 a 1661. Z těchto opatření je zcela zjevné, že příslušná státní zástupkyně udělila v režimu ustanovení § 158d odst. 2 tr.ř. povolení ke sledování osob, popř. věcí, při němž měly být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy. Povolení bylo vydáno v písemné podobě a byly splněny též náležitosti předpokládané v ustanovení § 158d odst. 4 tr.ř., neboť v těchto jednotlivých povoleních byla uvedena doba, po kterou bude sledování prováděno a která nesmí být delší než 6 měsíců. K překročení této lhůty nedošlo. Je tedy možno konstatovat, že ony tzv. prostorové odposlechy byly realizovány v souladu se zákonem, když byla udělena příslušná povolení ke sledování, ať již jednotlivých obžalovaných, popř. motorového vozidla patřícího obžalovanému L. Tato povolení také obsahují příslušné, zákonem požadované, formální náležitosti. Je tedy možné konstatovat, že důkazy vzešlé z těchto odposlechů, tak jak se posléze objevily ve spisovém materiálu, mají charakter důkazů procesně relevantních. Pokud jde o námitky obžalovaných ohledně provádění odposlechů telekomunikačního provozu, pak tyto nebyly nikterak konkretizovány, zřejmě z toho důvodu, že těmito záznamy nalézací soud v odůvodnění napadeného rozsudku nikterak neoperuje. Důvodem je zjevně fakt, že z těchto odposlechů nebyly zjištěny žádné relevantní skutečnosti, na rozdíl od odposlechů tzv. prostorových, jak na to bude ještě níže poukázáno.

Obžalovaný V. prostřednictvím svého obhájce dále namítl, že formulace v textech opatření, jímž byli přibírání jednotliví znalci, údajně porušovaly ústavní princip presumpce nevinny, když podle svého vlastního tvrzení byl obžalovaný již v těchto opatřeních označován fakticky za pachatele trestné činnosti. Zde odvolací soud poukazuje na to, že tuto problematiku řešila již dozorová státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ostravě, když na základě námitek obžalovaného V. přezkoumávala postup policejního orgánu a posuzovala důvodnost námitek k otázkám položených znalcům (viz přípis na č.l. 2603-2604). S argumentací státní zástupkyně tam uvedenou odvolací soud souhlasí. I odvolací soud je toho názoru, že z obsahu opatření o přibrání znalců, kterými v daném případě byli znalci z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie, MUDr. Sedláček a PhDr. Vavřík, vyplývá, že D. V. se tehdy nacházel v procesním postavení obviněného, o jehož případné vině či nevině ještě nebylo soudem rozhodnuto, a bylo tedy na něj pohlíženo jako na nevinného. Podle názoru odvolacího soudu je nutno souhlasit s argumentací státní zástupkyně v tom smyslu, že respektování zásady presumpce nevinny se odrazilo ve formulaci v tom smyslu, že v případě tehdy obviněného V. se jednalo o osobu, která byla pouze trestně stíhána, nikoli odsouzena pro skutek právně kvalifikovaný jako trestný čin vraždy ve smyslu § 8 odst. 1 tr.zákona k § 219 odst. 1, odst. 2 písm. a), e), g) tr.zákona. Pokud bylo v těchto opatřeních či v otázkách položených znalcům, operováno pojmy „v době spáchání činu“, pak i dle odvolacího soudu se jedná o pouhé časové určení jednání, kterého se měl tehdy obviněný V. dopustit, přičemž z textu onoho opatření o přibrání znalců zjevně vyplývá, že se jedná o čin, který byl tehdy obviněnému toliko kladen za vinu, nikoli o čin, který musel spáchat. Je koneckonců obecně známou notorií, kterou netřeba dokazovat, že o vině každého obviněného rozhoduje až soud, nikoli orgány činné v přípravném řízení.

Pokud se pak v rámci přípravného řízení domáhal obhájce obžalovaného V., aby mu byla umožněna účast u znalecké explorace jeho klienta, pak podle názoru odvolacího soudu takováto oprávnění obhájců ze zákona nevyplývají. Je třeba si uvědomit, že znalecké vyšetření není vyšetřovacím úkonem, ale toliko úkonem znaleckým. Úkonem trestního řízení je pak samotný znalecký posudek, příp. výslech znalce, s nímž je pochopitelně obhájce seznámen, má právo se výslechu znalce účastnit, popř. klást mu otázky, eventuálně vznášet proti vyznění znaleckého posudku námítky. Nicméně odvolací soud stojí na jednoznačném stanovisku, že znalecké vyšetření (a je lhostejno, zda se jedná o znalce z oboru zdravotnictví či znalce z oborů jiných) není úkonem vyšetřovacím, ale úkonem znaleckým. Je třeba si uvědomit, že účast obhájce na vyšetřovacím úkonu je projevem rovnosti stran, tedy pojmem zásady spravedlivého procesu. Nicméně znalecké úkony jsou úkony ryze odborné, u nichž není podle přesvědčení odvolacího soudu třeba, aby obhájce dohlížel na zákonnost tohoto úkonu. Jedná se, jak již bylo výše uvedeno, o úkony ryze odborné, zhusta při použití přístrojového aparátu, přičemž nelze mít za to, že by byl dán jediný rozumný důvod pro to, aby takovému expertnímu úkonu byl přítomen obhájce. Odvolací soud si v této souvislosti jen těžko dokáže představit, jakým způsobem by zajistil obhájce zákonnost kupř. biologické expertízy, expertízy DNA či jiné expertízy řazené obecně do expertíz kriminalistickotechnických. Proto i tuto námítku odvolací soud odmítá.

Dále pak obžalovaný V. namítl porušení zákona při zajištění listinných a věcných důkazů při prováděných domovních prohlídkách u jednotlivých obžalovaných, když podle jeho názoru není zřejmé, které věci byly fakticky při domovních prohlídkách zajištěny, když tyto podle něho nejsou řádně zaevidovány, a tudíž není zřejmé, které z těchto věcí či listin jsou fakticky obsahem spisu. Na tuto námitku pak navazuje námitka druhá, směřující vůči údajné faktické nepoužitelnosti či nepřezkoumatelnosti znaleckého posudku zpracovaného znaleckým ústavem, konkrétně Vysokou školou Karlovy Vary, obecně prospěšnou společností, Ústavem kriminalistiky a forenzních disciplín Karlovy Vary, přičemž zpracovatelem tohoto posudku byl Mgr. Michal Mazel. Tomuto posudku je vytýkáno, že z něj údajně jednak nelze zjistit, které věci či listiny zajištěné při domovních prohlídkách mu byly fakticky předloženy, a dále, že z posudku nevyplývá, které z těchto předložených věcí patřily konkrétním obžalovaným. Ani s jednou z těchto námitek odvolací soud nesouhlasí. Pokud jde o onu námitku první, tedy stran údajného nedostatečného zadokumentování věcí, které byly při jednotlivých domovních prohlídkách zajištěny, pak v této souvislosti odvolací soud odkazuje na jednotlivé protokoly o provedených domovních prohlídkách (č.l. 412, 477 a 521), kdy součástí těchto protokolů jsou jednak seznamy věcí, které byly vydány, popř. zajištěny, a pochopitelně též fotodokumentace těchto věcí. Podle názoru odvolacího soudu tedy nelze hovořit o tom, že by orgány činné v přípravném řízení nedostatečně pečlivě zaevidovaly jednotlivé věci, které byly při těchto domovních prohlídkách zajištěny, popř. vydány. Pokud jde o onu druhou námitku směřující vůči znaleckému posudku znaleckého ústavu, potom ani s ní se ztotožnit nelze. V úvodu tohoto posudku (viz č.l. 1347-1348) zpracovatel tohoto posudku jednoznačně uvádí, které materiály byly ke zkoumání předloženy. Konkrétně pod bodem 1) jde o DVD nosič, na kterém jsou fotograficky zadokumentovány věci zajištěné v průběhu domovních prohlídek v bydlíšti osob V. C., I. M. a D. V., dále pak pod bodem 2) to jsou CD a DVD nosiče označené 1 – 140, které byly zajištěny v průběhu domovní prohlídky u obžalovaného C., pod bodem 5) pak jsou specifikovány CD a DVD nosiče, které byly zajištěny v průběhu domovní prohlídky u D. V. a konečně pak pod body 7) a 8) jde o fotodokumentaci peněženky, která byla vydána obžalovaným L., a DVD nosič, na kterém je, mimo jiné, fotograficky zadokumentováno tetování na těle obžalovaných V. a L. Podle názoru odvolacího soudu je tedy zcela evidentní, že již z této části znaleckého posudku je možno zjistit, které věci patřící konkrétním obžalovaným byly znalci ke zkoumání předloženy. Bylo-li dále vytýkáno, že znalec nehodnotil věci ve vztahu k jednotlivým konkrétním obžalovaným, ale že jeho závěry jsou obecné, pak ani s tímto názorem souhlasit nelze. Ze znaleckého posudku (srovnej č.l. 1351, 1356 a 1363) jasně vyplývá, že věci patřící obžalovaným C., M. a V. byly znalcem zkoumány samostatně, když věci, které byly zajištěny při domovní prohlídce obžalovaného C., znalec označuje pojmem „složka C.“, věci zajištěné při domovní prohlídce u obžalovaného M. pojmem „složka M.“ a konečně věci zajištěné u obžalovaného V. pojmem „složka V.“. Z příslušných částí znaleckého posudku je podle názoru soudu odvolacího zcela zřejmé, že znalec podal velmi podrobný rozbor jednotlivých věcí, ať už se jedná o listiny, zvukové či audiovizuální nosiče a rozebral charakter těchto věcí zejména ve vztahu k ideologii, která je na nich propagována. Podle názoru soudu odvolacího tedy nelze nahlížet na posudek znalce Mgr. Mazela jako na nepřezkoumatelný a fakticky tím pádem v řízení jako důkaz nepoužitelný. Tedy i tuto námitku odvolací soud odmítá.

Dále obžalovaný V. namítl, že došlo k porušení jeho osobnostních práv, když soud prvního stupně umožnil zmocněnci poškozeného M. P. nahlížet do osobní korespondence jmenovaného obžalovaného.

V první řadě je třeba říci, že tento problém je předmětem řešení u Ústavního soudu, neboť ze spisového materiálu vyplývá, že obžalovaný V. podal prostřednictvím svého obhájce proti výše uvedenému postupu Krajského soudu v Ostravě ústavní stížnost. Je tedy evidentní, že o této věci bude muset rozhodovat Ústavní soud. Nicméně odvolací soud přesto cítí povinnost alespoň stručně se k tomuto problému vyjádřit.

Je pravdou, že nalézací soud vydal procesní usnesení, kterým umožnil nahlížení do korespondence obžalovaného V., nicméně, jak vyplývá ze spisového materiálu, fakticky k nahlížení do této korespondence ze strany zmocněnce M. P. nedošlo. Odvolací soud v této souvislosti zejména vyslovuje názor, že i kdyby teoreticky k nahlédnutí do osobní korespondence obžalovaného V. zmocněncem M. P. došlo, tak by to především nemělo naprosto žádného vlivu na ustálení skutkového děje. Rovněž pak tato skutečnost podle názoru odvolacího soudu by neměla žádný dopad na procesní správnost a zákonnost provedeného řízení před nalézacím soudem. Tedy ani s touto námitkou se odvolací soud neztotožnil.

Všichni obžalovaní souhrnně namítají, že nalézací soud pochybil, pokud v případě provádění důkazů výsledkem svědka M. H. (srovnej č.l. 3774, 3401 a 3900), akceptoval fakt, že jmenovaný svědek odmítl u hlavního líčení vypovídat, když toto odmítnutí odůvodnil blíže nespecifikovanou obavou o zdraví či život svůj či svých blízkých, s tím, že podle názoru obžalovaných měl Krajský soud v Ostravě využít své autority a donutit svědka k tomu, aby vypovídal. Podle názoru obžalovaných je tedy nezákonný postup krajského soudu, pokud ten poté, co akceptoval fakt, že svědek H. odmítl výpověď, jeho výpověď z přípravného řízení přečetl za podmínek ustanovení § 211 odst. 3 písm. a) tr.ř.

Odvolací soud ovšem s touto argumentací nesouhlasí. Podle jeho názoru, který je v daném případě opřen o právní teorii, ustálenou soudní praxi a konstantní judikaturu (srovnej zejména rozhodnutí R 47/99), postupoval nalézací soud správně, pokud za situace, kdy svědek H. odmítl výpověď, aniž by k tomu měl oprávnění, shledal podmínky pro čtení výpovědi jmenovaného z přípravného řízení, kdy tento vypovídal, a to za podmínek § 211 odst. 3 písm. a) tr.ř. V této souvislosti je třeba v obecné rovině uvést, že zákon umožňuje každé osobě, která má být vyslýchána jako svědek, odmítnout výpověď jen s poukazem na zákaz výslechu ve smyslu § 99 odst. 1, odst. 2 tr.ř. nebo, jestliže využije svého práva podle § 100 odst. 1, odst. 2 tr.ř. Je třeba říci, že o tom, zda takové důvody jsou dány, rozhoduje orgán, který svědka vyslýchá, tedy v daném případě v hlavním líčení soud. Neshledá-li orgán vyslýchající překážky v podobě zákazu výslechu, ani důvody k oprávněnému odepření výpovědi, je svědek zásadně povinen i před soudem v hlavním líčení vypovídat a může (zde odvolací soud zdůrazňuje fakultativnost tohoto postupu), být k tomuto donucován ve smyslu § 66 tr.ř. Pokud tedy svědek odmítne u hlavního líčení vypovídat, aniž by byly soudem zjištěny důvody pro oprávněné odepření výpovědi ve smyslu § 99 odst. 1,

odst. 2 tr.ř. nebo § 100 odst. 1, odst. 2 tr.ř., jedná se o odepření neoprávněné a předchozí výpověď takového svědka lze přečíst. Smyslem této úpravy je pochopitelně to, aby soud mohl využít důkazní hodnotu předchozí svědecké výpovědi učiněné v procesní formě, a tudíž aby byla respektována zejména zásada ústnosti a bezprostřednosti, tudíž, aby se k takovéto výpovědi mohl obžalovaný vyjádřit. Výklad zaujatý obžalovanými v tom smyslu, že soud prvního stupně nebyl oprávněn přečíst tuto výpověď za podmínek § 211 odst. 3 písm. a) tr.ř. by podle názoru odvolacího soudu paradoxně znamenal porušení jejich práva na obhajobu. Fakticky by to totiž znamenalo, že by soud nebyl oprávněn procesně bezvadným způsobem provést k důkazu výpověď svědka, který v řízení přípravném vypovídal, a bez oprávnění odepřel výpověď až u hlavního líčení. Podle názoru odvolacího soudu jiná možnost, než postupovat ve smyslu § 211 odst. 3 písm. a) tr.ř. dána není. Jen na okraj si neodpustí odvolací soud určitou poznámku spočívající v tom, že na straně jedné obžalovaní ústy svých obhájců opakovaně intenzivně brojí proti postupu soudu prvního stupně, který přečetl výpověď svědka H. ve smyslu § 211 odst. 3 písm. a) tr.ř. za situace, kdy jmenovaný odmítl u hlavního líčení bez oprávnění vypovídat, a přitom jim na druhé straně nikterak nevadí, že soud naprosto stejně postupoval vůči svědkům patřícím do okruhu jejich přátel, známých či kamarádů (srovnej kupř. svědci V., K., H., S., O. a další), kteří se zachovali naprosto stejně. Všichni tito jmenovaní a samozřejmě i někteří další, které odvolací soud pro stručnost neuvádí, v rámci přípravného řízení vypovíдали, a u hlavního líčení, aniž by uvedli jakýkoliv důvod, pro který by měli právo odmítnout vypovídat (ať již ve smyslu § 99 odst. 1, odst. 2 tr.ř. či ve smyslu § 100 odst. 1, odst. 2 tr.ř.) výpověď odmítli a soud tedy přečetl protokoly o jejich výpovědích z přípravného řízení ve smyslu § 211 odst. 3 písm. a) tr.ř., stejně jako v případě svědka H. Je tedy evidentní, že sami obžalovaní prostřednictvím svých obhájců zde přistupují poněkud selektivně k této procesní situaci, když, pokud jde o svědka H., tento postup soudu prvního stupně vytýkají, kdežto v případě oněch výše naznačených svědků tento postup fakticky akceptují, neboť proti němu nikdy ničeho nenamítali. Ze všech těchto výše uvedených důvodů odvolací soud nesouhlasí s argumentací všech obžalovaných, že je nutno doplnit dokazování osobním výslechem svědka H. V souvislosti s výpovědí tohoto svědka se také odvolací soud neztotožnil s tvrzením obžalovaného V., že krajský soud pochybil, pokud obhajobě nesdělil, že svědka H. hodlá předvolat k hlavnímu líčení. Podle názoru odvolacího soudu ovšem na tomto postupu soudu prvního stupně nelze shledávat nic nestandardního či tím méně nezákonného. Je bytostným právem soudu, pokud dospěje k závěru, že je třeba vyslechnout jakoukoliv osobu v procesním postavení svědka, tuto osobu předvolat, s tím, že není jeho povinností sdělovat předem obhajobě či jiným stranám procesního řízení, které osoby budou v procesním postavení svědků vyslechnuty. Koneckonců na okraj této problematiky je možno uvést, že všichni obžalovaní měli po dobu celého trestního řízení obhájce, a tudíž mohli i jejich prostřednictvím nahlížet do spisu, a informaci o tom, že je soudem plánován vyslýchán svědka H. u hlavního líčení, mohli takto bez jakýchkoliv problémů zjistit. Tedy ani tuto námitku neshledává odvolací soud relevantní.

Za námitku procesního charakteru lze také označit tvrzení obžalovaného Vaculíka učiněné prostřednictvím jeho obhájce v tom smyslu, že výslech svědkyně A. S. před nalézacím soudem byl nezákonný, když jmenovaná, alespoň podle tvrzení obžalovaného, potažmo jeho obhájce, které se opíralo o novinový článek, měla před nalézacím soudem vypovídat tzv. „pod psychofarmaky“. K této námitce je především třeba říci, že toto tvrzení obžalovaného V. se opírá toliko, jak již bylo výše uvedeno, o

novinový článek, v němž není ani navíc použito přímé řeči v tom smyslu, že by bylo citováno případné vyjádření svědkyně A. S. realizované v první osobě, tedy v podobě „já jsem byla pod psychofarmaky“. Jedná se v podstatě pouze o nikterak blíže konkretizované vyjádření autora onoho článku. O relevanci této formulace je tedy možno mít nezanedbatelné pochybnosti. Co je ovšem pro reakci na tuto námitku zásadnější, je skutečnost, že z protokolu o výsledku svědkyně A. S. (viz č.l. 3402), který byl realizován před nalézacím soudem, nevyplývají žádné takové skutečnosti, které by dávaly podklad pro závěr, že jmenovaná byla při své výpovědi jakkoliv ovlivněna jakýmikoliv medikamenty do takové míry, že by jí toto případné ovlivnění znemožňovalo podat výpověď. Z tohoto protokolu vyplývá, že nikdo z přítomných v jednací síni, tedy ani soud, ani státní zástupkyně a zejména ani nikdo z obžalovaných, potažmo jejich obhájců, nenamítal, že by projevy svědkyně S. byly takového charakteru, že by bylo možno dovozovat, že z jakýchkoliv důvodů není schopna podat plnohodnotnou výpověď. V žádné části tohoto protokolu není také uvedeno, že by ať již sama jmenovaná S., či kdokoliv z procesních stran uváděl, že tato má být, či že snad je, ovlivněna jakýmikoliv medikamenty. Tuto námitku tedy hodnotí odvolací soud jako námitku spekulativní, která nemá reálného odrazu ve spisovém materiálu. Tedy podle názoru odvolacího soudu není třeba, aby z procesních důvodů byl výslech svědkyně S. před nalézacím soudem opakován.

Konečně poslední námitkou, která má charakter námitky procesní, je konstantní tvrzení prakticky všech obžalovaných uvedených v opravných prostředcích, potažmo v závěrečných řečech jejich obhájců v tom směru, že se nalézací soud dostatečně nevypořádal s jejich návrhy na doplnění dokazování a že z odůvodnění napadeného rozsudku není zřejmé, jak na tyto návrhy nalézací soud reagoval, příp. z jakých důvodů navrhované důkazy neprovedl.

V této souvislosti je třeba přiznat určitou relevanci těmto námitkám, neboť soud prvního stupně skutečně v odůvodnění napadeného rozsudku neuvedl, z jakých důvodů nevyhověl návrhům obžalovaných na doplnění dokazování. V reakci na to je ovšem třeba konstatovat, že především o celé řadě navrhovaných důkazů, jimž nevyhověl, rozhodl soud již v průběhu vlastního řízení (srovnej prakticky kompletní protokoly o hlavních líčeních konaných před nalézacím soudem). Zejména však je v této souvislosti třeba poukázat na ustálenou judikaturu Ústavního soudu (kupř. I. ÚS 234/04, popř. I. ÚS 1368/09), podle níž není povinností obecných soudů provádět veškeré důkazy navržené procesními stranami, pokud tento svůj postup odůvodní a z důkazů, které byly provedeny, je možno učinit věrohodný závěr o vině pachatele a navrhovaný důkaz je nadbytečný. Odvolací soud v této souvislosti konstatuje, že na některé návrhy na doplnění dokazování reagoval (viz výše), a v dalších pasážích svého rozhodnutí ještě na ty doplňující důkazní návrhy, k nimž se doposud nevyjádřil, reagovat bude, aby tak dostal za dost podmínkám stanoveným ve shora uvedených nálezech Ústavním soudem.

V této fázi odůvodnění svého rozhodnutí konstatuje v obecné rovině odvolací soud, že podle jeho názoru je třeba uvést, že soudu prvního stupně nelze vytknout porušení podmínek ustanovení § 2 odst. 5 tr.ř. Je sice pravdou, jak se o tom odvolací soud výše zmínil, že obžalovaní v opravných prostředcích navrhují poměrně rozsáhlé doplnění dokazování, nicméně, jak již dílem odvolací soud odůvodnil a jak zejména

ještě níže odůvodní, je toho názoru, že doplnění dokazování v navrhovaném směru není třeba. Podle názoru odvolacího soudu soud prvního stupně shromáždil dost důkazů a v takové kvalitě, aby na jejich základě mohl být ustálen skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Na tomto místě cítí odvolací soud povinnost reagovat na návrh obhájce obžalovaného V. Mgr. Kausty na to, aby sám odvolací soud doplnil dokazování přečtením kopie článku uveřejněného v deníku MF Dnes, v jehož rámci měl vrchní komisař Policie ČR R. Ch., který se podílel na vyšetřování této trestní věci, poskytnout médiím rozhovor, v jehož rámci se určitým způsobem vyjadřoval zejména o obžalovaném V. Podle přesvědčení odvolacího soudu ovšem doplnění dokazování v tomto směru není třeba. Je třeba uvést, že přečtení tohoto článku by zjevně ničeho nemohlo změnit na ustáleném skutkovém ději. Stejně tak nemůže obsah článku nikterak přispět k vyřešení další otázky, totiž subjektivní stránky v jednání obžalovaných. Z těchto důvodů dospívá odvolací soud k závěru, že netřeba provádět dokazování přečtením výše zmíněného článku.

Jak se podává z opravných prostředků všech obžalovaných, tyto jsou prioritně zaměřeny do výroku o vině, když stěžejními námitkami je to, že podle názoru odvolatelů soud fakticky nesprávně vyhodnotil důkazy, tím pádem ustálil realitě neodpovídající skutkový děj, a díky tomu také jejich jednání nesprávně právně kvalifikoval.

V této souvislosti musí ovšem odvolací soud v obecné rovině uvést, že v postupu orgánů činných v trestním řízení, který je naznačen v ustanovení § 2 odst. 6 tr.ř. je vyjádřena jedna ze základních zásad českého trestního řízení, konkrétně zásada volného hodnocení důkazů. Podle této zásady orgány činné v trestním řízení, soud nevyjímaje, hodnotí provedené důkazy výhradně podle svého vnitřního přesvědčení, založené na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu a vycházejícího z dokonalé znalosti projednávaného případu a veškeré důkazní materie k němu se vztahující. Navíc je nutno poukázat na skutečnost, že ustálená soudní praxe i konstantní judikatura stojí na stanovisku, že dokonce ani za situace, pokud není skutečný stav věci správně zjištěn a odvolací soud má za to, že tomu je tak proto, že nalézací soud nevyhodnotil správně důkazy ve věci provedené, může odvolací soud toliko upozornit soud prvního stupně, ve kterých směrech má být řízení doplněno, nebo čím je třeba se znovu zabývat, zásadně však nesmí k samotnému způsobu hodnocení důkazů nalézacím soudem udělovat tomuto soudu jakékoliv závazné pokyny. Stejně tak je nutno zdůraznit, že ve stávající trestněprávní teorii i praxi platí nepřekročitelná zásada, že pokud soud prvního stupně postupoval při hodnocení důkazů důsledně podle ustanovení § 2 odst. 6 tr.ř., tzn., že provedené důkazy hodnotil podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu a učinil logicky odůvodněná skutková zjištění, nemůže odvolací soud napadený rozsudek zrušit jen proto, že sám na základě svého přesvědčení hodnotí tytéž důkazy s jiným, v úvahu připadajícím výsledkem. Navíc je nutno zdůraznit, že zákonodárce novelou zákona o trestním řízení soudním (trestní řád) zákonem č. 265/2001 Sb. poměrně výrazným způsobem omezil možnost odvolacího soudu zasahovat do hodnocení důkazů soudem prvního stupně, když v ustanovení § 263

odst. 7 tr.ř. deklaroval, že odvolací soud je vázán hodnocením důkazů soudem prvního stupně, s výjimkou těch důkazů, které odvolací soud ve veřejném zasedání znovu provedl. Koneckonců i aktuální judikatura Ústavního soudu stojí na stanovisku, že zasahovat do hodnocení důkazů soudem prvního stupně lze pouze tehdy, pokud je takovéto hodnocení v extrémním rozporu s obsahem provedených důkazů.

Lze tedy říci, že odvolací soud může, pokud se týká hodnotící činnosti soudu prvního stupně, přezkoumávat a následně eventuálně i vytýkat soudu prvního stupně vady, spočívající toliko v tom, pokud soud prvního stupně případně provede některý důkaz, který posléze nehodnotí, nebo pokud naopak neprovede některý z hodnocených důkazů, popř. pokud je hodnocení provedených důkazů soudem prvního stupně v extrémním rozporu s obsahem těchto důkazů.

Budou-li výše uvedené teoretické premisy vztaženy na trestní věc obžalovaných D. V., J. L., I. M. a V. C., musí odvolací soud konstatovat, že podle jeho přesvědčení nalézací soud mantinely ustanovení § 2 odst. 6 tr.ř. respektoval. O správnost tohoto závěru svědčí poměrně obsáhlá hodnotící pasáž na str. 59 – 65 odůvodnění napadeného rozsudku. Z této hodnotící pasáže je podle názoru odvolacího soudu zcela zřejmé, které skutečnosti vzal nalézací soud za prokázané, o které důkazy svůj závěr o vině obžalovaných zažalovanou trestnou činností opřel, kterým výpovědím uvěřil a kterým naopak ne a proč. V rámci zmíněné hodnotící pasáže se také nalézací soud zabýval obhajobou všech obžalovaných a s touto se vypořádal. Odvolací soud tedy tímto reaguje na námitku, která se objevila v opravných prostředcích všech obžalovaných v tom směru, že napadený rozsudek je údajně nepřezkoumatelný, když podle názoru obžalovaných Krajský soud v Ostravě nerespektoval kritéria ustanovení § 125 odst. 1 tr.ř. Odvolací soud je díky výše uvedené argumentaci opačného názoru, když má naopak za to, že odůvodnění napadeného rozsudku, zejména jeho hodnotící část, na kterou bylo výše poukázáno, respektuje podmínky ustanovení § 125 odst. 1 tr.ř.

Pokud se týče námitek obžalovaných co do ustálení skutkového děje, v úvodu je třeba v obecné rovině uvést, že námitky, které se objevily v opravných prostředcích, ať už v jejich písemné podobě či v jejich přednesu ústy obhájců obžalovaných, jsou fakticky opakováním obhajoby obžalovaných z předchozích stádií trestního řízení, když obžalovaní postavili svoji obhajobu souhrnně řečeno na konstatování, že buď na místě činu vůbec nebyli (obžalovaný V.), popř. že se sice onoho útoku na dům ve Vítkově účastnili, nicméně že především nevěděli, že onen dům je obýván, a že také v žádném případě neměli v úmyslu osoby, v tomto domě bydlet, usmrtit. V této souvislosti konstatuje odvolací soud, že prakticky s celým komplexem těchto námitek se vypořádal již soud prvního stupně, když v této souvislosti lze odkázat na onu již výše citovanou pasáž odůvodnění napadeného rozsudku.

Nad rámec argumentace uvedené v odůvodnění napadeného rozsudku cítí co do otázky ustálení skutkového stavu odvolací soud povinnost uvést následující.

Předně je třeba reagovat na námitku obžalovaného V., že nebylo vyvráceno, že na místě činu vůbec nebyl. Zde je třeba říci, že obžalovaný V. tuto svoji argumentaci uplatnil fakticky toliko ústy svého obhájce, když sám nevypovídal, což je pochopitelně jeho právo. Odvolací soud je ovšem toho názoru, že soud prvního stupně postupoval naprosto správně, pokud z důkazů, které ve věci provedl, uzavřel závěr, že obžalovaný V. se na útoku vůči obyvatelům domu ve Vítkově kritického dne podílel. V této souvislosti je třeba poukázat na prakticky konstantní výpovědi všech tří zbývajících obžalovaných, kteří vypovídají o účasti obžalovaného V. na útoku vůči napadenému domu prakticky zcela shodně a stejně tak shodně popisují zranění, konkrétně popálení ruky, které při útoku obžalovaný V. utrpěl. Stejně tak z výpovědi všech tří zbývajících spoluobžalovaných vyplývá, že obžalovaný V. rovněž utrpěl poškození oděvu, který měl na sobě. Obžalovaní M., C. a L. také naprosto shodně popisují situaci při návratu z místa činu, kdy si v autě obžalovaný V. stěžoval na popáleninu na ruce, a právě z tohoto důvodu obžalovaný L. od svědkyně O. získal přípravek na popáleniny. V této fázi je pak výpověď všech tří spoluobžalovaných jednoznačně podporována i výpovědí svědkyně O., která popsala, že v kritickou noc ji navštívil obžalovaný L. a požadoval po ní, resp. po jejím manželovi, nějaký lék na spáleniny, a ona mu dala Panthenol. V této souvislosti je také nutno poukázat na výše zmíněné prostorové odposlechy, konkrétně odposlechy obžalovaného L. V rámci těchto se jmenovaný, alespoň podle názoru odvolacího soudu, naprosto jednoznačně vyjadřuje jednak k tomu, že při útoku došlo k poškození oděvu (viz formulace na č.l. 2206) a dále pak k tomu, že v noci při návratu z akce potřebovali lék na spáleniny, byť jej v tomto odposlechu obžalovaný označuje jako Septonex. Je zcela evidentní, že tyto formulace jsou v naprostém obsahovaném souladu jak s výpověďmi obžalovaných L., M. a C. a stejně tak i s výpovědí svědkyně O., pokud jde o získání onoho přípravku na spáleniny. Podle názoru odvolacího soudu nelze také najít žádný důvod, pro který by obžalovaní M., C. a L. křivě obvinili (v případě obžalovaných M. a C. dokonce opakovaně), ve svých výpovědích obžalovaného V. ze spáchání takto závažného trestného činu. V této souvislosti je navíc nutno poukázat na to, co vyplynulo jak z výpovědi obžalovaných M. a C., tak i z příslušných pasáží znaleckého posudku znalce PhDr. Vavříka stran toho, že vztah mezi M. a C. a straně jedné a V. na straně druhé je hodnocen jako kamarádský. Koneckonců obžalovaní M. a C. hovoří prakticky shodně o tom, že se s V. znají poměrně dlouho, chodili spolu do školy, hráli spolu fotbal. Žádný z obžalovaných, tedy ani obžalovaný V., neuvádí žádné informace, z nichž by bylo možno dovodit, že obžalovaní M., C. či L. měli jakýkoliv motiv vypovídat vůči obžalovanému V. křivě. Pokud bylo v této souvislosti argumentováno tím, že se na střepech láhví, které byly nalezeny na místě činu, nenašly pachové stopy obžalovaného V., ač tento prokazatelně při házení musel mít láhev po jistou dobu v ruce, je v této souvislosti nutno poukázat na skutečnost, že podle shodných výpovědí obžalovaných L., M. a C., měli všichni obžalovaní při manipulaci s láhvemi na rukou rukavice. Je samozřejmě pravdou a odvolací soud to nepřehlédl, že i přes tuto skutečnost byli na střepech láhví nalezeny pachové stopy zbývajících obžalovaných. Nicméně sama tato skutečnost ve světle výše uvedených faktů nemůže nikterak otrást správným závěrem nalézacího soudu stran toho, že jednání uvedeného ve výroku napadeného rozsudku se dopustil i obžalovaný V.

Obžalovanými dále bylo vytýkáno soudu, že údajně bez bližší opory v provedeném dokazování uzavřel závěr o příslušnosti obžalovaných k extremistickým skupinám a hnutím, spojeným s rasovými projevy. S argumentací

obžalovaných, že pro tento svůj závěr soud neměl dostatek důkazů, odvolací soud souhlasit nemůže. V reakci na tuto námitku je třeba uvést, že především sami obžalovaní, pokud vypovídali (tedy všichni kromě obžalovaného V.), připustili, že jsou, řečeno jejich slovníkem, „sympatizanty“ podobných hnutí a že se zúčastňovali různých pochodů pořádaných zejména organizacemi napojenými na tehdejší Dělnickou stranu, popř. různých jiných akcí, jako koncertů, manifestací apod. S těmito výpověďmi potom dle názoru odvolacího soudu zcela jednoznačně korespondují další důkazy, mezi něž je třeba zařadit jednak protokoly o domovních prohlídkách, z nichž je zcela zřejmé, jaké věci, jakého charakteru (ať již se jednalo o listiny, CD nosiče, DVD nosiče, oděvy, šály, nášivky apod.) byly u obžalovaných shledány. V této souvislosti na tomto místě konstatuje odvolací soud, že minimálně část věcí, o kterých je výše pojednáno, nese na sobě takové symboly, o nichž je notoricky známo, že slouží k propagaci hnutí, která jsou souhrnně označována jako pravicově extremistická či dokonce neonacistická (runa Sieg, keltský kříž, symbol C 18, číslovka 88 apod.). Dále pak soud odvolací ve shodě se soudem prvního stupně nemohl přehlédnout i další důkazy svědčící o příslušnosti obžalovaných k hnutím označovaným jako pravicově extremistická či neonacistická. Jde zejména o fotografie jednotlivých obžalovaných na nejrůznějších pochodech, manifestacích či demonstracích, organizovaných Dělnickou stranou, Národním odporem či Národním korporativismem (srovnej materiály na č.l. 2295-2339). V této souvislosti je podle názoru odvolacího soudu důležité to, co již bylo uvedeno výše, totiž, že obžalovaní nepopírají, že by se takovýchto akcí zúčastňovali, byť z pochopitelných důvodů bagatelizují svoji účast na těchto akcích, popř. snižují počet akcí, kterých se účastnili. V souvislosti s určitým ideovým ukotvením obžalovaných odvolací soud nemohl přehlédnout ani závěry znaleckého posudku zpracovaného znaleckým ústavem – Vysokou školou Karlovy Vary, Ústavem kriminalistiky a forenzních disciplín, který byl zpracován Mgr. Mazelem. Závěry tohoto posudku, při nichž znalec vycházel z materiálů, které byly zajištěny při domovních prohlídkách u jednotlivých obžalovaných, jsou co do ideového směřování obžalovaných podle názoru soudu odvolacího naprosto jasné a nezpochybnitelné. Zpracovatel znaleckého posudku výslovně uvedl, že materiál předložený ke zkoumání představuje z podstatné části otevřenou propagaci myšlenek rasové výlučnosti, nesnášenlivosti a zášti k jinému národu, národnostní menšině, etnické či jiné rasově odlišné skupiny obyvatel. Znalec se také v obsáhlé pasáži tohoto svého posudku zabýval otázkou tzv. zástupných symbolů používaných v komunitě pravicových radikálů či neonacistů (88, C 18, A.C.A.B apod.). Znalec také uvedl, že ve zkoumaných písemných, zvukových či obrazových materiálech lze jednoznačně dovodit rasistický, xenofobní a antisemitský projev. Značná část přiložených materiálů má dle znalce obsah buď přímo podněcující k rasové a sociální nenávisti, nebo je alespoň jakýmsi přihlášením k hnutí, která jsou takovým podněcováním charakteristická. Znalec výslovně uvedl, že v podmínkách České republiky roku 2009 (kdy byl znalecký posudek zpracován) všechny symboly, které zkoumal, mají jednoznačnou souvislost s moderním neonacismem. V rámci svého výsledku před nalézacím soudem znalec dále doplnil, kromě jiného, že lidé, kteří shromáždili materiály které zkoumal, tedy i obžalovaní V., C. a M., měli nepochybně intenzivně zájem o příslušnou problematiku a byli dobře seznámeni s historickými souvislostmi. Podle znalce, pokud obžalovaní alespoň jednu třetinu z toho, co nashromáždili, opravdu četli a případně poslouchali, tak jsou to lidé, kteří velice dobře ví, o co se jedná. Podle názoru odvolacího soudu tedy všechny tyto důkazy ve svém souhrnu dávají jednoznačný podklad pro závěr, že ideové zařazení či ukotvení obžalovaných je právě v oblasti či oblastech, které lze charakterizovat jako extremistické skupiny či hnutí spojené s projevy neonacismu,

mezi něž nepochybně patří i projevy rasové či etnické nesnášenlivosti. Stejně tak bylo obžalovanými namítáno, že soud neměl dostatek důkazů pro to, aby uzavřel skutkový závěr, že obžalovaní se svého jednání dopustili ve snaze tzv. se zviditelnit provedením větší akce, a to před 120. výročím narození Adolfa Hitlera, kteréžto datum připadlo na 20.4.2009. Především je třeba říci, že o oné „větší akci“ vypovídá obžalovaný C. ve výpovědi dne 8.12.2009, kterou sám, jak bude ještě níže uvedeno, označil i v opravném prostředku za nejpřesnější. Zde tento obžalovaný výslovně uvedl, že „*L. se zmínil, že chce udělat něco většího*“. Podle obžalovaného M. také v rámci tohoto hovoru obžalovaný L. prohlásil, že „*pochody jsou nuda, že jsou o ničem*“. Podle názoru odvolacího soudu je tato výpověď naprosto transparentní a je z ní zcela evidentně jasné, že akce, o níž bylo hovořeno výše, tzn. různé mítinky, pochody, demonstrace apod. se jevily zejména obžalovanému L. již jako nedostačující. Odvolací soud, pokud jde o ono konkrétní datum 20.4.2009, tedy ono výročí narození Adolfa Hitlera, konstatuje, že je neoddiskutovatelným faktem, že tohoto dne se Adolf Hitler narodil. Stejně tak je podle názoru odvolacího soudu neoddiskutovatelné, že obžalovaní historické konsekvence tohoto data znali, byť se snažili nalézacímu soudu tvrdit opak. Jejich angažování v hnutích, která svůj ideový základ odvozují od nacismu, je zcela evidentně prokázáno důkazy, které byly v tomto řízení opatřeny a na které bylo již výše poukázáno (věci zajištěné při domovních prohlídkách u obžalovaných, fotografie prokazující jejich účast na nejrůznějších akcích pořádaných pravicově-extremistickými strukturami, znalecký posudek Mgr. Mazela, či jejich vlastní výpovědi). Podle názoru odvolacího soudu je v podstatě notorií, kterou netřeba nikterak důkazně prokazovat, to, jak se oblékají osoby, které se hlásí k těmto pravicově-extremistickým strukturám, jakých akcí se zúčastňují, vůči komu jsou jejich projevy zaměřeny, jaké symboly či nášivky mají na svém oblečení, popř. pod jakými vlajkami pochodují. Všechny tyto atributy byly podle přesvědčení odvolacího soudu u jednotlivých obžalovaných prokázány (zde odvolací soud znovu odkazuje na záznamy o účasti obžalovaných na nejrůznějších demonstracích či pochodech, jak na ně bylo odkázáno výše). V daných souvislostech samozřejmě není možné přehlédnout ani obsah tiskovin, popř. CD či DVD nosičů, které byly nalezeny u jednotlivých obžalovaných. Jen pro ilustraci je v této souvislosti možno uvést, že při domovní prohlídce u obžalovaného V. C. byly kromě jiného nalezeny CD nosiče, které obsahovaly projevy Adolfa Hitlera, dále CD nosiče obsahující skladby oslavující Adolfa Hitlera v němčině a zejména DVD nosič s obsahem záznamů projevů Adolfa Hitlera (viz č.l. 1372). Pokud tedy je možno uzavřít podle názoru soudu odvolacího zcela nezpochybnitelný závěr, že obžalovaní byli velmi dobře obeznámeni s ideologií moderního neonacismu tak, jak o tom hovoří koneckonců i znalec Mgr. Mazel, tak podle přesvědčení odvolacího soudu museli, kromě jiného, znát i datum 20.4., jakožto datum narození Adolfa Hitlera. Oporu pro tento závěr lze získat i v onom již vícekrát citovaném znaleckém posudku zpracovaném Mgr. Mazelem, přičemž znalec při svém osobním výslechu u hlavního líčení uvedl, že ono datum 20.4. je v komunitě neonacistické datem nejklassičtějším. Podle znalce každý člen oné neonacistické komunity, za něž je nutno obžalované z výše uvedených důvodů považovat, musí toto datum znát. V této souvislosti samozřejmě soud prvního stupně správně nepřehlédl, že v kalendáři, který byl nalezen při domovní prohlídce u obžalovaného V. C., bylo datum 20.4. nahrazeno tzv. emotikonem. O tom, že se v žádném případě nejednalo o náhodu, svědčí i fakt, na který poukázal znalec Mgr. Mazel, že i další data, ve zmíněném kalendáři, (kupř. datum 26.4., což je datum narození Rudolfa Hesse), byla označena zvláštními symboly. Tedy podle názoru odvolacího soudu s ohledem na ideové zakotvení obžalovaných v neonacistické a pravicové extremistické komunitě, které bylo

prokázáno, je nutno mít za prokázanou i souvztažnost provedení akce s oním datem 20.4.

Obžalovaní dále konstantně namítají, že soud pochybil, pokud neuvěřil jejich obhajobě stran toho, že nevěděli, že napadený dům je obýván. V této souvislosti zejména poukazují jednak na charakter tohoto napadeného domu, který označují jako ruinu, a dále na to, že si bezprostředně před vhozením zápalných láhví dům prohlédli a tento jim připadal neobývaný. S touto námitkou se již vypořádal nalézací soud a dlužno říci, že odvolací soud se s jeho argumentací ztotožňuje. I podle odvolacího soudu je tato argumentace vyvrácena. V této souvislosti je nutno především poukázat na tzv. prostorové odposlechy obžalovaného L. (srovnej zejména č.l. 2208). V rámci tohoto odposlechnutého hovoru obžalovaný L. jednoznačně uvedl, že on měl za úkol dům najít a k dotazu, zda už ten dům měl vytipovaný dříve, výslovně uvedl „asi tři měsíce“. V další části oněch odposlechnutí (viz č.l. 2210) výslovně uvedl ... „oni mi říkali – hej, vytipuj úplně skvělé místo, říkám – neboj se, všechno mám“. V témže hovoru, který je zachycen na čísle listu, pak obžalovaný uvádí ...“říkám – hej, přijedete pro mě, já vám přijedu ukázat, který je to barák“. V rámci hovoru, který je zachycen na č.l. 2213, obžalovaný L. výslovně uvedl, že se „dalo čekat, že někdo v domě bude spát“. Tento důkaz navíc není co do prokázání vědomosti obžalovaných o tom, že dům byl obydlen, osamocený. V této souvislosti je nutno poukázat zejména na výpověď obžalovaného I. M. z přípravného řízení, konkrétně na výpověď ze dne 8.12.2009 (viz č.l. 326). K této výpovědi je třeba především uvést, že sám obžalovaný tuto výpověď v odůvodnění svého opravného prostředku označil za nejpřesnější. Obžalovaný v této výpovědi výslovně uvedl, že dne 17.4.2009 se potkal s obžalovanými L. a V. v centru Opavy a bavili se o tom, že by mohli nějak postrašit cikány, že by tam mohli vhodit zápalné láhve s tím, že s nápadem na vhození láhví přišel L. Podle obžalovaného M. L. hovořil o **cikánském baráku**, který by mohli poškodit, nebo jim udělat nějakou zlost. Obžalovaný potom opakovaně v této výpovědi v souvislosti s tím, o čem se bavili při cestě ať již z Horního Benešova do Opavy či posléze z Opavy do Vítkova, použil výrazy „**jet na cikány**“, „**jeli na cikány**“, „**v té chvíli již byli domluveni, že jedou na cikány**“, „**jdou na cikány**“ apod. Výslovně také uvedl, že L. jim v autě říkal, že tam **jsou cikáni** a on z toho usoudil, že tam budou nějakí lidé. V souvislosti s vědomostí obžalovaného C. o tom, že dům je obydlen, obžalovaný M. v této výpovědi výslovně uvedl, že **si je jist, že o tom, že jedou na cikány, se C. dozvěděl v autě, když jeli z Horního Benešova do Opavy**. Stejně tak uvedl, že když se říkalo, že **se jede na cikány, tak se zřejmě počítalo, že tam někdo bude**. Podle názoru odvolacího soudu je symptomatická i ta část výpovědi obžalovaného M. z 8.12.2009, v níž tento popisuje atmosféru, jaká panovala v autě při cestě zpátky z místa činu. Obžalovaný výslovně uvedl, že v autě byla taková hrozná atmosféra. Podle přesvědčení odvolacího soudu by pro takovouto náladu obžalovaní v žádném případě neměli důvod, pokud by bylo pravdivé jejich tvrzení, že byli přesvědčeni o tom, že zapalují starý neobydlený dům, popř. sklad kradených věcí. Navíc tuto část výpovědi obžalovaného M. je třeba dát do souvislostí s další odposlechnutou částí hovoru obžalovaného L. (viz č.l. 2207-2209), kde obžalovaný popisuje, jakým způsobem byl útok proveden. V tomto rozhovoru útok ve Vítkově srovnává s obdobně motivovanými útoky, které se odehrály v dřívější době v Maďarsku (viz zejména č.l. 2208). Navíc ani výpověď obžalovaného M. není, co do prokázání povědomosti obžalovaných o tom, že dům je obydlen, osamocená. Obdobně, byť ve výrazněji stručné podobě, vypovídá o tomto obžalovaný C., ve své výpovědi realizované dne

12.8.2009 (viz č.l. 234 a násl.). V této výpovědi jmenovaný výslovně uvedl, že L. říkal něco v tom smyslu, **že v tom baráku by měli bydlet nějací cikáni.** V souvislosti s touto problematikou vytýká obžalovaný L. nalézacímu soudu, že údajně překroutil vyznění výpovědí svědků O. a H. ohledně toho, co měl obžalovaný L. říct svědkyni O. při jejich telefonátu večer dne 18.4.2009. Odvolací soud v této souvislosti poukazuje na výpověď svědkyně Z. O. (viz č.l. 761), v níž jmenovaná uvedla, že v sobotu 18.4.2009 (tedy v den spáchání činu), kolem 21.00 volala L., zda se večer sejdou. L. jí řekl, že ano, ale že přijde později. Svědkyně výslovně uvedla, že řekla L. „aha, to jedete na cikány“, a L. jí řekl „něco takového“. Obdobně tuto situaci popisuje i svědek H. Odvolací soud je tedy toho názoru, že s ohledem na výše uvedené skutečnosti je možno konstatovat, že i svědkyni O. obžalovaný L. fakticky potvrdil, co bylo účelem jejich cesty. Podle názoru odvolacího soudu tedy tímto stručným poukazem na důkazy ve věci provedené je možno vyvrátit tvrzení obžalovaných, že nevěděli, že dům je obýván. Pokud jde o druhou rovinu této jejich obhajoby stran toho, že si dům bezprostředně před vhozením zápalných lahví dobře prohlédli a zdál se jim neobydlený, pak ani tato argumentace podle názoru odvolacího soudu nemůže obstát. Zde odvolací soud poukazuje především na výpověď obžalovaného C. z č.l. 242, kde jmenovaný výslovně uvedl, že od vystoupení z auta do odjezdu na místě strávili maximálně 15 vteřin. Obdobně vypovídá i obžalovaný M. v rámci své výpovědi u hlavního líčení (viz č.l. 3287). Podle názoru odvolacího soudu je tedy zcela evidentní, že tvrzení obžalovaných o tom, že si dům dobře prohlédli, neodpovídá realitě. I kdyby hypoteticky soud odvolací připustil, že obžalovaní si dům skutečně prohlíželi a zdál se jim, jak oni tvrdí, tichý, tmavý a neobydlený, pak je v této souvislosti nutno poukázat na to, že k útoku obžalovaných došlo ve 23.45 hod., tedy v hluboké noci. Je notorií, kterou podle názoru odvolacího soudu netřeba nikterak prokazovat, že zpravidla v této denní či spíše noční době je většina domů tichých, tmavých a na první pohled neobydlených, neboť zpravidla obyvatelé domů spí. Nicméně zásadnější je to, co bylo uvedeno výše, totiž že z oněch prostorových odposlechů a výpovědí obžalovaných M. a C. je podle názoru odvolacího soudu zcela zjevně prokázáno, že obžalovaní velmi dobře věděli, že dům je obýván a velmi dobře také věděli, že je obýván osobami romského etnika.

Obžalovaný C. dále namítá, že se žádným vědomým způsobem na přípravě akce nepodílel. Odvolací soud tuto argumentaci odmítá. Poukazuje především na jeho vlastní výpověď, kdy obžalovaný jak v přípravném řízení, tak posléze u hlavního líčení připustil, že na základě požadavků buď obžalovaného M. či obžalovaného V. a především obstaral láhve, které byly posléze použity jako láhve zápalné. Byť se obžalovaný v této souvislosti hájil tím, že benzín a textilii, která byla následně použita jako ucpávka do hrdel lahví naplněných benzínem, v autě vozil stále, stejně tak připustil, že při cestě do Opavy mu začalo docházet, že se zřejmě bude jednat o láhve zápalné. Navíc o jeho tvrzení, že se o celé akci dozvěděl až dne 18.4. ve večerních hodinách v Opavě, lze opětovně s odkazem na prostorové odposlechy obžalovaného L., pochybovat. Konkrétně v této souvislosti má odvolací soud na mysli tu pasáž z odposlechnutého hovoru obžalovaného L., v níž tento hovoří o tom, že „i flašky byly úplně z jiného města“. Interpretovat toto jeho vyjádření je podle názoru odvolacího soudu poměrně snadné. Obžalovaný, jak vyplývá z kontextu onoho hovoru, jak je zachycen ve spisovém materiálu ve svazku 7d, jednoznačně hovoří o tom, že útok byl předem plánován. Jeho výrazy o tom, že i „flašky“ byly z jiných měst, podle názoru odvolacího soudu je nutno zcela jednoznačně zasadit do

kontextu toho, že tím chtěl obžalovaný L. vyjádřit, že se takto snažili obžalovaní ztížit své případné odhalení.

Obžalovaní dále souhrnně poukazují na, podle jejich názoru, výraznou nevěrohodnost výpovědí poškozených A. S., P. K. a V. M. V této souvislosti poukazují také na to, že soud prvního stupně, pokud uvěřil jmenovaným, pochybil a v důsledku toho nesprávně ustálil skutkový děj. Obžalovaní poukazují zejména na to, že podle jejich názoru nebylo prokázáno, co se vlastně na místě činu po vhození láhví dělo, a to zejména v místnosti obývané poškozeným K., poškozenou S. a nezletilými dětmi a zda zranění, které utrpěla nezletilá N. K., by byla stejná, pokud by se poškození K. a S. chovali tak, jak se podle obžalovaných chovat měli, tedy pokud by ji okamžitě z hořících prostor vynesli. Tyto svoje argumenty opírají (zejména obžalovaný L.) o údajně rozporná tvrzení poškozené S. či poškozeného K. učiněná při procesně relevantních výsleších a o tvrzení, která tito měli učinit svědku H., příslušníku Hasičského záchranného sboru, který bezprostředně při provádění hasebního zásahu vyšetřoval příčiny požáru. V této souvislosti je především třeba říci, že nelze v žádném případě vycházet jako z procesně relevantních důkazů z výpovědí učiněných kterýmkoliv svědkem, a tedy i svědky S., K. či M. v rámci tzv. úředního záznamu o podání vysvětlení ve smyslu § 158 odst. 3 tr.ř. V tomto směru je nutno odkázat na ustálenou soudní praxi, právní teorii i konstantní judikaturu, která takovýto postup zcela jednoznačně zakazuje. Přípuštění tohoto postupu by totiž znamenalo výrazné porušení práv obžalovaných na obhajobu, neboť při tzv. podání vysvětlení ve smyslu § 158 odst. 3 tr.ř. není přítomen obhájce, a osoba podávající vysvětlení není standardně poučena ve smyslu ustanovení § 97, § 99, §§ 100 – 101 tr.ř., a tudíž není možné verifikovat zejména zákonnost provedení tohoto úkonu a následně pochopitelně není možné takovýto úkon jako procesně relevantní důkaz použít. Pokud obžalovaní argumentují tím, že je třeba dát větší váhu výpovědi svědka H. stran toho, co tento uváděl o tom, co mu řekli jmenovaní poškození nad tím, co tito poškození uváděli v procesně bezvadných výpovědích ať už v přípravném řízení, či u hlavního líčení, pak s tímto odvolací soud souhlasit nemůže. Především je třeba poukázat na okolnosti, za kterých svědek H. s jednotlivými poškozenými hovořil. Sám tento svědek hovoří o tom, že šlo o hovor v řádu několika málo minut, kupř. se svědkem K. hovořil v situaci, kdy tento byl ošetřován po svých zraněních v sanitce, a jak sám svědek H. uvedl, jeho snahou bylo zejména zjistit, zda je uvnitř domu ještě případně nějaká další osoba, aby tak mohl být případně veden hasební zásah. Přehlédnout v této souvislosti nelze ani stav, v němž se poškození v době hovoru se svědkem H. nacházeli. Je třeba si uvědomit, že se jmenovaným svědkem hovořili prakticky bezprostředně poté, co byly do jejich domu vhozeny zápalné láhve, které způsobily rozsáhlý požár. Podle mínění odvolacího soudu je evidentní, že poškození se museli nacházet ve stavu silného duševního pohnutí, způsobeného silně stresovou situací. I z tohoto úhlu pohledu je nutno nahlížet na prvotní údaje, které poškození poskytli svědku H. s výraznou mírou rezervovanosti. Pokud obžalovaní dále argumentují tím, že ve věci byl svědkem H. zpracován plánec rozmístění jednotlivých osob v napadeném domě v době požáru, přičemž rozmístění zejména poškozených N. K., A. S. a P. K. je jiné, než jak uváděli poškození S. a K. ve svých výpovědích, a z toho dovozují, že zranění poškozené N. K. zřejmě mohla být méně závažná, pak s touto argumentací odvolací soud nesouhlasí. Je skutečností, že svědek H. vypracoval na základě údajů, které mu podle jeho vlastního tvrzení poskytl zejména poškozený K., plánec místností a umístění osob v těchto místnostech napadeného domu. Tento plánec je součástí spisu o požáru

Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje územního odboru Opava, ev.č. 8109004305, který je přílohou trestního spisu. Konkrétně je tento plánec součástí listiny nazvané „základní informace o požáru“, která byla, jak vyplývá z onoho spisu Hasičského záchranného sboru, zpracována právě svědkem H. Podle názoru odvolacího soudu, který v daném případě koreluje se závěry nalézacího soudu, však není pro zachování příčinné souvislosti mezi jednáním obžalovaných spočívajícím ve vhození tří zápalných láhví do domu obývaného poškozenými a vznikem následku, zejména co do vzniku popálenin na těle nezletilé N. K., nikterak rozhodné, zda jmenovaná ležela hlavou k oknu či ke dveřím, zda na posteli s ní ležela jak poškozená S., tak poškozený K., či zda poškozený K. v době útoku spal, příp. nespál, díval se na televizi nebo hrál hry na počítači. Podle názoru odvolacího soudu je třeba poukázat především na fakt, který koneckonců připouští i obhajoba, totiž v tom směru, že prvotní příčinou zranění nezletilé N. K. bylo vhození zápalných láhví a následný požár. Prakticky ze všech opravných prostředků obžalovaných konstantně vyplývá, že obžalovaní naznačují, že mohlo dojít k jistému zeslabení příčinné souvislosti mezi jednáním (vhozením láhví) a následkem (zranění N. K.). Odvolací soud ovšem s touto argumentací nesouhlasí, a to především s poukazem na znalecké posudky z oboru požární ochrany a zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, a výslechy jejich zpracovatelů Ing. Macury a MUDr. Dvořáčka. Ing. Macura, a nutno říci, že ve shodě s výpověďmi obžalovaných a dalšími důkazy, hovoří o tom, že jako hořlavina byl v daném případě použit benzín, což je hořlavina první třídy nebezpečnosti, při jehož hoření vzniká podle znalce teplota 800 – 1200 °C. Znalec také výslovně uvedl, že hoření benzínu probíhá velice rychle a intenzivně (srovnej znalecký posudek z oboru požární ochrany na č.l. 1198 a výslech zpracovatele posudku Ing. Macury na č.l. 3496). Tyto skutečnosti je potom nutno dát do kontextu se závěry znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, a s výslechem jeho zpracovatele MUDr. Dvořáčka (viz č.l. 1275, 1302, 3508, 3903). MUDr. Dvořáček v rámci svého výslechu před nalézacím soudem výslovně uvedl, že v situaci, kdy teplota hoření dosahuje až 1000 °C (což v daném případě nastalo) popáleniny vzniknou v řádu vteřin, či dokonce, že při takto extrémně vysokých teplotách se faktor času od zahoření do poranění stírá. Navíc tento znalec uvedl, že dalším negativním faktorem pro vznik oněch fatálních poranění nezletilé N. K. bylo to, že došlo k přiškvaření oděvu, který měla oblečen a který se vznítil v souvislosti se zahořením benzínu, popř. zařízení interiéru, které bylo zapáleno hořícím benzínem. Podle názoru odvolacího soudu, tedy vycházející z informací zjištěných ze znaleckých posudků Ing. Macury a MUDr. Dvořáčka, je třeba uvést, že ať už byla činnost poškozených K. a S. jakákoliv, ať již poloha nezletilé N. K. a její matky na oné posteli byla hlavou ke dveřím či k oknu, je nutno mít příčinnou souvislost za zachovánu. Došlo zcela evidentně k vhození tří zápalných láhví, z toho jedné z nich do místnosti, kde spala nezletilá N. K., přičemž tyto láhve byly naplněny vysoce hořlavou kapalinou. Při zahoření vznikla teplota mezi 800 – 1200 °C, přičemž znalec Ing. Macura ještě hovořil dokonce o vzniku tzv. flash overu, neboli žhavé koule, kdy se oheň šíří v místnosti prostorově, ve formě jakéhosi oblaku. Jak již bylo výše uvedeno, znalec MUDr. Dvořáček hovořil o faktickém setření časového faktoru mezi zahořením a vznikem popáleniny při takto extrémně vysokých teplotách. Totéž platí i o debatě o tom, zda postel byla umístěna pod oknem či mezi okny, popř. o tom, zda poškozený K. v době útoku spal nebo nespál, zda se díval na televizi nebo hrál na počítači, případně zda vůbec v místnosti byl. Podle názoru odvolacího soudu je s ohledem na výše uvedené skutečnosti zjištěné z výpovědí znalců Ing. Macury a MUDr. Dvořáčka zcela evidentní, že příčinná souvislost mezi jednáním obžalovaných, spočívajícím ve vhození zápalných láhví, a vznikem následku, tedy

zranění zejména nezletilé N. K., byla zachována. Pokud v této souvislosti obžalovaní argumentují údajnou nevěrohodností výpovědí poškozených S., K. a M. a navrhují v této souvislosti jejich opakovaný výslech, popř. znalecké zkoumání jejich věrohodnosti, pak s těmito argumenty odvolací soud nesouhlasí. Již výše se vyjádřil stran toho, že není možné s ohledem na doktrínu českého trestního procesu vycházet z výpovědí vyslychané osoby, kterou tato poskytne v rámci režimu § 158 odst. 3 tr.ř., tedy v rámci tzv. podání vysvětlení. Pokud je pak poukazováno na rozpory, které se měly objevit mezi tím, co jmenovaní poškození řekli svědku Holubcovi, a tím, co uvedli v rámci svých procesně realizovaných výpovědí v procesním postavení svědků, pak v této souvislosti opětovně poukazuje odvolací soud zejména na to, že je třeba vycházet z toho, v jaké situaci byly tyto informace poškozenými poskytovány. Jak již bylo uvedeno, svědek H. vypověděl, že s poškozenými hovořil prakticky bezprostředně při hasebním zásahu, poškození navíc byli poraněni (minimálně poškozený K.) a zcela evidentně musel být ve stavu, který se dá nazvat šokem, či alespoň výraznou tenzí. Je totiž nutno si uvědomit, že byli svědkem H. vytěžováni za situace, kdy uplynulo jen velmi málo času od momentu, kdy do jejich domu byly vhozeny tři zápalné láhve, za situace, kdy v podstatě jen šťastnou náhodou unikli smrti či minimálně závažnějšímu poranění. Proto podle názoru soudu odvolacího není možné na úkor dalších důkazů ve věci provedených dávat takový význam informacím, které byly zjištěny z výpovědi svědka H., jak to činí jednotliví obžalovaní. Je třeba si v této souvislosti uvědomit, že tzv. procesní výpovědi jednotlivých poškozených, tedy manželů M., A. S. a P. K., z nichž soud prvního stupně správně vycházel, jsou obsahově shodné. Jmenovaní poškození popisují ve vzájemné shodě svoji činnost po vzniku požáru, i to, kdo, a za jaké situace vynášel z hořícího domu nezl. N. K. Pokud bylo některými obžalovanými naznačováno že poškození dali před záchranou života nezletilé N. přednost vynášení zařízení domu, pak odvolací soud poukazuje na to, že z výpovědi velitele hasebního zásahu, svědka K. vyplynulo, že při příjezdu jím vedené hasičské jednotky nebyly před domem vystěhovány žádné věci (viz č.l. 3738). Odvolací soud tedy uvádí, že ze všech výše naznačených důvodů nemá za nutné doplnění dokazování opětovným výslechem poškozených K., S. a M., popř. zpracováním znaleckého posudku, týkajícího se věrohodnosti jmenovaných. Rovněž tak nemá z těchto důvodů za potřebné opakovat výslech svědka H. Pokud bylo dále v souvislosti s ustálením skutkového děje argumentováno tím, že by měl být znovu vyslechnut zpracovatel znaleckého posudku z oboru požární ochrany Ing. Macura, popř. že by měl být vypracován doplněk tohoto znaleckého posudku, neboť tento znalec údajně neměl k dispozici ty informace, které vzešly z výslechu svědka H., který byl realizován až po výslechu Ing. Macury, pak s touto argumentací se odvolací soud neztotožnil. V této souvislosti poukazuje na výpověď svědka H., který, jak již bylo výše uvedeno, zpracoval prvotní zprávu o požáru, která je, jak již také bylo výše uvedeno, součástí onoho spisu Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje, který je přílohou trestního spisu. Součástí tohoto spisu, stejně jako součástí trestního spisu, je pak odborné vyjádření zpracované poručíkem Bc. M. S., který byl také posléze k tomuto odbornému vyjádření vyslechnut. Jak svědek Bc. S., tak svědek H. výslovně uvedli, že podkladem pro vypracování odborného vyjádření byly materiály, které zpracoval svědek H., a které v písemné podobě vtělil do písemnosti nazvané „Základní informace o požáru“, která je, a to je důležité, včetně onoho mnohokrát citovaného plánu, součástí spisu Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje. Je tedy zjevné, že svědek Bc. S. měl při zpracování svého odborného vyjádření k dispozici údaje včetně plánu, které mu poskytl svědek H. Při konfrontaci těchto skutečností s obsahem znaleckého posudku znalce Ing. Macury

(viz č.l. 1198), je nutno uzavřít závěr, že znalec Ing. Macura informace, které byly získány přímo na místě a v době požáru svědkem H., a které byly posléze podkladem pro vypracování odborného vyjádření, které zpracoval Bc. S., k dispozici měl. Hned v úvodu znaleckého posudku (srovnej č.l. 1199) uvádí znalec Ing. Macura, že jedním z podkladových materiálů pro znalecký posudek bylo odborné vyjádření Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje, Územního odboru Opava, evidenční číslo události 8109004305, což je evidenční číslo totožné s evidenčním číslem na citovaném odborném vyjádření. Je tedy zcela evidentní, že pokud měl zpracovatel odborného vyjádření informace od svědka H., které do svého odborného vyjádření vtělil, a toto odborné vyjádření, které zpracoval svědek S., bylo posléze použito jako podkladový materiál ke znaleckému posudku znalce Ing. Macury, pak tyto informace získané svědkem H. Ing. Macura k dispozici měl. Z těchto důvodů má tedy odvolací soud za to, že není třeba dokazování ve směru nového znaleckého posudku z oboru požární ochrany, popř. jeho doplňku, či alespoň dalšího výslechu Ing. Macury realizovat. V souvislosti se znaleckým posudkem Ing. Macury je třeba se ještě na tomto místě vyjádřit k námitkám obžalovaných stran toho, že je údajně nutno pokládat za nezákonný vyšetřovací pokus, který byl v této věci proveden, a tím pádem následně i za důkazně fakticky nepoužitelný znalecký posudek Ing. Macury, který z tohoto vyšetřovacího pokusu vycházel. V této souvislosti je především třeba uvést, že ze spisového materiálu vyplývá, že objekt a místo provedení vyšetřovacího pokusu bylo předem konzultováno se znalcem z oboru požární ochrany Ing. Macurou (viz úřední záznam na č.l. 3790a). Co je ještě důležitější, Ing. Macura jak ve svém znaleckém posudku, tak při svém výslechu před nalézacím soudem (viz zejména č.l. 3496) především uvedl, že pokud jde o vypovídací hodnotu vyšetřovacího pokusu, tento hodnotí jako důvěryhodný ve smyslu rozsahu a intenzity hoření. Ke konkrétním námitkám stran toho, že nebyly při volbě objektu, kde byl vyšetřovací pokus proveden, vytvořeny shodné podmínky jako v domě, který byl napaden obžalovanými, zejména pokud jde o to, že v onom objektu byly otevřeny dveře, tudíž že vznikl průvan apod., znalec výslovně uvedl, že zavření či otevření dveří na délku plamene nemá podstatný vliv, když k tomu uvedl, že v ovzduší je 20,9 % kyslíku a k hoření hořlavých látek postačí i 18 % kyslíku. Znalec naopak uvedl, že oproti objektu, který byl vybrán k provedení vyšetřovacího pokusu, a v němž nebyly prakticky žádné hořlavé látky, se doba hoření v napadeném domě ještě prodloužila, a hoření mohlo být intenzivnější právě proto, že hořícím benzínem se zapálily hořlavé materiály, které byly uvnitř napadeného domu. Podle názoru odvolacího soudu tedy s ohledem na výše uvedené skutečnosti, které vyplynuly z výpovědi Ing. Macury, nemůže obstát tvrzení obžalovaných, že vyšetřovací pokus je nutno pokládat fakticky za nulitní, a tím pádem, že je výrazně zpochybněna validita znaleckého posudku Ing. Macury.

Prakticky všichni obžalovaní konstantně napadají i nevěrohodnost konkrétně poškozené V. M., zejména co do výkřiku „cikáni shoře“, který měla údajně slyšet ve směru od auta, které viděla bezprostředně poté, co do jejího domu byly vhozeny zápalné láhve. V této souvislosti je třeba uvést, že takovýto výrok není obsahem výroku napadeného rozsudku, zřejmě z toho důvodu, že nalézací soud nepokládal za prokázané, že by tento výrok skutečně poškozená M. zaslechla. Sama tato okolnost ovšem podle názoru odvolacího soudu nemůže atakovat věrohodnost výpovědi jmenované jako celku, neboť zejména ty části její výpovědi stran toho, co bylo příčinou požáru, jaká byla její činnost po vzniku požáru, v jakém pořadí dům jeho obyvatelé opouštěli, kdo nesl poškozenou N., do čeho byla nezletilá N. zabalena

apod., jsou jednak navzájem shodné, co do výpovědi v přípravném řízení a u hlavního líčení, a dále pak nejsou rozporné s výpověďmi ostatních obyvatel napadeného domu, tedy poškozených S., K. a M.

Obžalovaní dále atakují věrohodnost výpovědi svědka B., když tvrdí, že tato výpověď je nevěrohodná jako celek. Jako argument pro toto své tvrzení uvádí, že tento svědek v rámci svého výslechu u hlavního líčení připustil, že vzhledem k tomu, že kauzu podrobně sledoval v médiích, není již v současné době schopen zcela precizně odlišit, které skutečnosti vnímal svými vlastními smysly a které získal z médií. Podle názoru odvolacího soudu pouze z této formulace nelze vyvozovat nevěrohodnost celé výpovědi tohoto svědka. Je třeba si uvědomit, že tato výpověď byla důležitá zejména proto, že tento svědek již v přípravném řízení uváděl, že bydlí v prakticky bezprostřední blízkosti napadeného domu, kolem tohoto domu chodil velmi často, a to i v nočních hodinách, a tento dům zcela zjevně vždy jevil známky obývaného objektu, s tím, že ve večerních hodinách viděl z oken domu zář televize. Tyto informace evidentně nemohl načerpat z médií, ale zjevně je získal vlastním pozorováním či vnímáním. Proto tedy odvolací soud nesouhlasí s argumentací obžalovaných, že výpověď svědka B. jako celek nelze použít.

Nutno se ještě vyjádřit k té části odvolání obžalovaného V. C., kde tento argumentuje tím, že existuje rozpor mezi výrokem napadeného rozsudku, jímž byl uznán vinným z plánování žhářského útoku, a odůvodněním, kde soud uvádí, že akci neplánoval a daný objekt nevytipoval. V této souvislosti je třeba uvést, že takto onen údajný rozpor interpretovat podle přesvědčení odvolacího soudu nelze. Především je v této souvislosti nutno poukázat na již citované prostorové odposlechy obžalovaného L., který hovořil o vytipování domu v horizontu asi tří měsíců, a zejména o tom, že láhve byly účelově získány z jiného města. Jak již výše odvolací soud rozvedl, podle jeho mínění s ohledem na tyto skutečnosti je možné pochybovat o tvrzení obžalovaného C. v tom směru, že se o akci dozvěděl až 18.4.2009. Zejména však je nutno poukázat na to, že obžalovaní byli uznáni vinnými ze spáchání trestného činu vraždy ve spolupachatelství ve smyslu § 9 odst. 2 tr.zákona. v této souvislosti je třeba uvést, že právní teorie stojí na stanovisku, že o společné jednání jde tehdy, jestliže každý z pachatelů naplní svým jednáním všechny znaky skutkové podstaty trestného činu, nebo jestliže každý ze spolupachatelů svým jednáním uskutečnil jen některý ze znaků skutkové podstaty trestného činu, jež je pak naplněna souhrnem těchto jednání, anebo jestliže jednání každého ze spolupachatelů je alespoň článkem řetězu, přičemž jednotlivé činnosti – články řetězu – směřují k přímému vykonání trestného činu a jen ve svém celku tvoří jeho skutkovou podstatu a působí současně (viz kupř. R 36/1973 či R 15/1967). Při tomto úhlu pohledu, který zvolil nalézací soud, a dlužno říci, že správně, je podle názoru soudu odvolacího nerozhodné, že v pasáži, která se týká odůvodnění k výroku o trestu obžalovaného C., uvedl nalézací soud, že se jmenovaný na plánování trestné činnosti nepodílel. Na naplnění znaků trestného činu vraždy se podílel způsobem, který je popsán ve výroku napadeného rozsudku (obstarání láhví, benzínu, textilií, naplnění láhví benzínem a zejména vhození láhve do domu). Podle názoru odvolacího soudu se tedy nelze ztotožnit s argumentací obžalovaného C. v tom směru, že soud prvního stupně přistoupil k otázce viny paušalizujícím způsobem.

Odvolací soud tedy tuto pasáž odůvodnění svého rozhodnutí uzavírá konstatováním, že podle jeho názoru Krajský soud v Ostravě po vyhodnocení všech provedených důkazů ustálil skutkový děj v intencích ustanovení § 2 odst. 5 tr.ř., a skutková věta, která je vtělena do výroku napadeného rozsudku, je odrazem správného vyhodnocení provedených důkazů.

Správně ustálený skutkový děj byl poté předmětem právního posouzení. Krajský soud v Ostravě kvalifikoval jednání obžalovaných jako jednočinný souběh trestných činů vraždy podle § 219 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), e), g) tr.zákona, účinného do 31.12.2009, ve stádiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr.zákona, spáchaný ve formě spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr.zákona, a poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr.zákona, účinného do 31.12.2009. Jak vyplývá z opravných prostředků jednotlivých obžalovaných, i do tohoto právního posouzení, zejména co do trestného činu vraždy, směřují odvolací námítky. Obžalovaní ve svém souhrnu uvádějí, že soud prvního stupně neměl dostatečný podklad pro prokázání úmyslu usmrtit poškozené, a to, ať již úmyslu přímého ve smyslu § 4 písm. a) tr.zákona, či úmyslu nepřímého ve smyslu § 4 písm. b) tr.zákona. Obžalovaní ústy svých obhájců navrhovali, aby jejich jednání bylo právně kvalifikováno odchylně, buď jako trestný čin obecného ohrožení ve smyslu § 179 odst. 1 tr.zákona, příp. jako trestný čin ublížení na zdraví ve smyslu § 224 tr.zákona. V obecné rovině konstatuje odvolací soud, že se, jak bude ještě níže rozebráno, ztotožnil s postupem soudu prvního stupně, pokud ten kvalifikoval jednání obžalovaných jako trestný čin vraždy podle § 219 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), e), g) tr.zákona ve stádiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr.zákona, spáchaný ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr.zákona, spáchaný v jednočinném souběhu s trestným činem poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr.zákona, účinného do 31.12.2009, opětovně spáchaný ve formě spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr.zákona. Stejně tak v obecné rovině uvádí odvolací soud, že by si dokázal představit poněkud podrobnější argumentační rovinu v odůvodnění napadeného rozsudku v té části, která je věnována právní kvalifikaci jednání obžalovaných. Nicméně podle přesvědčení odvolacího soudu lze z příslušných pasáží v odůvodnění napadeného rozsudku zjistit, jakými úvahami byl Krajský soud v Ostravě veden při použití té právní kvalifikace, kterou zvolil. Jak již bylo výše uvedeno, v obecné rovině se s touto právní kvalifikací odvolací soud ztotožnil, byť, jak bude níže rozebráno, dospěl k odchylnému závěru co do formy zavinění jednání obžalovaných, když na rozdíl od soudu prvního stupně, který v jednání obžalovaných shledává úmysl přímý ve smyslu § 4 písm. a) tr.zákona, dospívá odvolací soud k závěru, že při důsledné aplikaci zásady in dubio pro reo je nutno shledávat v jednání obžalovaných spíše naplnění znaků úmyslu nepřímého ve smyslu § 4 písm. b) tr.zákona. Podle názoru odvolacího soudu se skutečně jedná o situaci poněkud hraniční, a právě proto se soud při určitých pochybnostech, které měl, přiklonil k variantě, která je v daném případě pro obžalované příznivější, tedy k variantě úmyslu nepřímého ve smyslu § 4 písm. b) tr.zákona. Tato okolnost pochopitelně, s ohledem na to, že trestný čin vraždy i trestný čin poškozování cizí věci jsou trestné činy úmyslné, ničeho nemění na jinak správném závěru nalézacího soudu stran právní kvalifikace.

Při konstrukci závěru odvolacího soudu o naplnění minimálně nepřímého úmyslu v jednání obžalovaných, je třeba vycházet z následujících skutečností.

Již výše bylo poukázáno na prostorové odposlechy obžalovaného Lukeše, z nichž podle přesvědčení odvolacího soudu jednoznačně a bez jakýchkoli diskuzí vyplývá, že dům byl vytipován již po dobu cca 3 měsíců před provedením vlastního útoku, a tudíž je evidentní, že obžalovaní museli mít povědomost o tom, že dům je obýván, konkrétně osobami romského etnika. Stejně tak výše soud odvolací poukázal na výpovědi obžalovaného M. a obžalovaného C. stran toho, že v autě, cestou na místo činu, se opakovaně hovořilo o tom, že „jedou na cikány“. Koneckonců obdobně o tom hovoří ve své výpovědi i svědkyně O. Tedy je evidentní, že obžalovaní věděli, že dům je obýván Romy. Stejně tak je jednoznačně prokázáno, že obžalovaní při útoku použili zbraní, tedy oněch zápalných láhví, když za zbraň je nutno chápat vše, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším. Je notorií, kterou netřeba dokazovat (byť to z výsledků dokazování i tak vyplynulo – srovnej závěry znaleckého posudku ing. Macury), že benzín je vysoce hořlavá látka (právě proto byl také obžalovanými použit) a při jeho zapálení dochází buď k výbuchu benzinových par, nebo alespoň, jako se tomu stalo v tomto případě, k intenzivnímu hoření. Pokud tedy obžalovaní věděli o tom, že dům je obýván, a přesto do tří oken domu vhodili tři zápalné láhve, čímž způsobili masivní požár tohoto domu, pak zcela evidentně projevili minimálně lhostejnost k možnému následku, tedy k možnému usmrcení osob v tomto domě bydlících. Přehlédnout samozřejmě v této souvislosti nelze ani dobu, která byla k útoku zvolena, tedy dobu noční, když je samozřejmě obecně známo, že v této době zpravidla obyvatelé domu spí. Odvolací soud je tedy toho názoru, že obžalovaní věděli, že mohou způsobit porušení či ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem, a pro případ, že tak učiní, s tímto byli srozuměni (srovnej podmínky § 4 písm. b/ tr.zákona). Počet použitých zápalných láhví, noční doba, která byla zvolena k útoku, i ona prokázaná povědomost o tom, že obžalovaní věděli, že dům je obýván, potom podle názoru odvolacího soudu nemůže dávat podklad pro jiný závěr než ten, že obžalovaní byli srozuměni s tím, že osoby dům obývajcí mohou zemřít. Koneckonců s ohledem na výpověď znalce MUDr. Dvořáčka je třeba říci, že k naplnění jejich záměru nedošlo prakticky výlučně pouze s ohledem na okolnosti na jejich vůli nezávislých, když život nezletilé N. K. byl zachráněn prakticky pouze a výlučně díky vysoce odborné a specializované lékařské pomoci. Podpůrně lze na úmysl obžalovaných usmrtit poškozené, byť ve formě úmyslu nepřímého, dovozovat z té části prostorových odposlechů obžalovaného L., kde se tento vyjadřuje k provedení útoku a přirovnává jej k vražedným útokům na příslušníky romského etnika v Maďarsku. Obžalovaný L. také v rámci těchto prostorových odposlechů výslovně uvedl, jak už také bylo výše uvedeno, že se dalo čekat, že v tom domě někdo bude. Přehlédnout v této souvislosti nebylo možno ani fakt, o kterém koneckonců hovoří i sami obžalovaní, že si totiž před akcí nechali své mobilní telefony buď doma, nebo alespoň v případě obžalovaného C. v autě, které zůstalo odstaveno v Horním Benešově, aby tak nemohli být policií zaměřeni. Výpověďmi zejména obžalovaných C. a M. bylo také prokázáno, že ti obžalovaní, kteří vhodili láhve do domu (L., M. a C.), si po cestě od garáží ve Vítkově, kde do láhví nalili benzín a utěsnili jejich hrdla knoty, zamaskovali obličeje. Stejně tak je výpověďmi obžalovaných prokázáno, že s cílem minimalizace nebezpečí svého odhalení použili rukavice. Odvolací soud má za to, že pokud by úmysl obžalovaných směřoval toliko k zapálení nebo poškození skladu kradených věcí či starého opuštěného domu, pak by neměli nejmenšího důvodu se takto chovat. Tedy všechny tyto okolnosti podle názoru odvolacího soudu dávají podklad pro závěr, že obžalovaní se nejméně v nepřímém úmyslu ve smyslu § 4 písm. b) tr.zákona dopustili trestného činu vraždy v základní skutkové podstatě §

219 odst. 1 tr.zákona, byť ve stádiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr.zákona. V daném případě se ovšem jedná o tzv. pokus ukončený, když, jak již bylo výše uvedeno, k zamýšlenému následku, tedy ke smrti poškozených, nedošlo prakticky výlučně na základě okolností na vůli obžalovaných nezávislých, tedy zejména pokud se týče poškozené N. K. díky vysoce specializované a odborné lékařské pomoci. Pokud pak jde o naplnění zákonných znaků kvalifikované skutkové podstaty trestného činu vraždy ve smyslu § 219 odst. 2 písm. a), b), e), g) tr.zákona, pak především je v obecné rovině třeba uvést, že ve smyslu § 6 tr.zákona se k okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, přihlédne, jde-li o těžší následek, i tehdy, zavinil-li jej pachatel z nedbalosti, vyjma případy, že tento zákon vyžaduje zde i zavinění úmyslné, a dále, jde-li o jinou skutečnost, i tehdy, jestliže o ní pachatel nevěděl, ač o ní vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl, vyjímaje případy, kde tento zákon vyžaduje, aby o ní pachatel věděl. Vzhledem k tomu, že ustanovení § 219 odst. 2 tr.zákona, na rozdíl kupř. od obžalovanými také zmiňovaného ustanovení § 179 odst. 3 tr.zákona, nevyžaduje v oné kvalifikované skutkové podstatě zavinění úmyslné, je nutno vycházet z výše citovaného ustanovení § 6 tr.zákona v tom smyslu, že k naplnění zákonných znaků kvalifikované skutkové podstaty trestného činu vraždy ve smyslu § 219 odst. 2 písm. a), b), e), g) tr.zákona postačí nedbalost. Pokud jde o naplnění jednotlivých znaků této skutkové podstaty, pak je zjevné na první pohled, že znak subsumovaný pod písm. a) § 219 odst. 2 tr.zákona, tedy „spáchání činu na více osobách“, v daném případě dán je. Jak již bylo výše uvedeno, pro naplnění znaku kvalifikované skutkové podstaty postačí nedbalost, a to dokonce i nedbalost nevědomá. Obžalovaní tedy, o tom, že mohou způsobit smrt více osob, vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měli a mohli. Je třeba uvést, že, jak již bylo výše rozvedeno, obžalovaní dům měli vytipovaný dříve, tudíž věděli, že je obýván, a tudíž mohli a měli minimálně předpokládat, že dům může být obýván více než jednou osobou. Pokud se týče naplnění znaku „zvlášť surovým a trýznivým způsobem“, pak zde je třeba poukázat na znalecký posudek a výpověď znalce MUDr. Dvořáčka, který výslovně uvádí, že poranění způsobená poškozené nezletilé N. K. splňují, kromě jiného, taxativa mučivých útrap. Znalec výslovně uvedl, že popáleniny jsou chápány jako jedny z nejvíce bolestivých zranění. Oběť, tedy v daném případě poškozená nezletilá N. K., byla vystavena bolestem na hranici snesitelnosti, které trvaly poměrně dlouhou dobu. Navíc je třeba poukázat v této souvislosti i na ty pasáže znaleckého posudku hovořící o tom, jaké budou následky pro jmenovanou, a to jak ve sféře fyzické, tak psychické. Pokud jde o naplnění znaku „na osobách mladších než 15 let“, pak zde platí totéž, co bylo výše uvedeno stran naplnění znaku „na více osobách“. I pokud se týče tohoto zákonného znaku, postačí jeho naplnění z nedbalosti, a obžalovaní si stejně jako v případě toho, že mohli předpokládat, že v domě může být více osob, stejně tak mohli a měli předpokládat, že v domě mohou být osoby mladší než 15 let. Navíc v této souvislosti je nutno poukázat na výpovědi celé řady svědků, hovořící o tom, že kolem domu se prakticky stále pohybovaly děti. Tuto informaci je pak nutno dát do souvislosti s již mnohokrát citovanými prostorovými odposlechy obžalovaného L. v tom směru, že tento dům měl vytipován zhruba po dobu 3 měsíců, a tudíž si evidentně musel všimnout toho, že kolem domu se děti pohybují. Konečně posledním znakem, který byl v jednání obžalovaných shledán, bylo spáchání trestného činu vraždy pro příslušnost poškozených k „etnické skupině“. V této souvislosti bylo obhájcem obžalovaného L. namítáno, že by mělo být dokazování doplněno znaleckým posudkem z oboru sociálních věd, příp. antropologie, a to proto, že dle obhájce je orgány činnými v trestním řízení tvrzeno, že šlo o rasové projevy ve vztahu k Romům, a podle jeho názoru není možné dospět k závěru, že rasový projev

může být učiněn vůči osobám stejné rasy, když podle obhájce je nepochybné, že Romové jsou příslušníky stejné rasy jako občané České republiky. V této souvislosti je třeba předně uvést, že soud prvního stupně, a podle názoru odvolacího soudu správně, uznal obžalované vinnými spácháním trestného činu vraždy ve smyslu § 219 odst. 1, odst. 2 písm. g) tr.zákona, nicméně nebyl shledán znak „na jiném pro jeho rasu“, ale znak „na jiném pro jeho příslušnost k etnické skupině“. V této souvislosti je třeba alespoň stručně uvést významový rozdíl mezi pojmy „rasa“ a „etnická skupina“. Etnickou skupinou (etnikem) se rozumí historicky vzniklá skupina lidí, kterou spojuje společný původ, zvláštní kulturní znaky (kupř. jazyk), mentalita a tradice. Příslušníci určité etnické skupiny mají podvědomí vzájemné sounáležitosti a zároveň odlišnosti od jiných společenství lidí a jsou spojováni názvem etnika anebo jménem, kterým je etnikum označováno. Etnická skupina žije zpravidla v početní menšině v rámci jiného společenství. Jako typický příklad etnické skupiny je v ČR uváděno právě romské etnikum. Romové jsou svébytnou etnickou skupinou, která má vlastní kořeny v historii, jazyk, kulturu a výrazně se odlišuje svým životním způsobem, fyzickým i psychickým založením od okolního obyvatelstva. Romové se nezformovali v novodobý národ v politickém slova smyslu, což ovšem dle názoru odvolacího soudu není pro případ etnické svébytnosti podstatné. Romy je dle mínění odvolacího soudu nutno chápat jako samostatnou etnickou skupinu, žijící bez vlastního státu. Podobně je tomu i s Kurdy, což je rovněž etnická skupina, která také nemá vlastní stát, a žije, podobně jako Romové, na území více států (Turecko, Irák, Sýrie). Naproti tomu rasou se míní skupina lidstva lišící se od jiné různými typickými znaky, které se týkají jak vzhledu, zejména barvy pleti, vlasového porostu, tvaru nosu, rtů apod., tak i temperamentu, energie apod. Rasy jsou skupiny lidí, které vznikly v průběhu vývoje lidstva, a na jejich utváření měl rozhodující vliv jednak společný původ skupiny lidí z jednotlivých typů prapředků člověka, a jednak zde působil vliv podobných přírodních podmínek na lidský organismus. Tyto faktory podmínily u určitých skupin lidí vytvoření zvláštních tělesných znaků, které se staly základem rasové diferenciaci na tři velké rasové skupiny, a to rovníkovou (negroaustralskou), indoevropskou a mongolskou. Nicméně v souvislostech této trestní věci je třeba uvést, že fyzické odlišnosti Romů jsou natolik markantní, že i laik na základě fyzických znaků Roma snadno identifikuje a vnímá jako **etnický** odlišného. Na tom nic nemění ta okolnost, že z hlediska čistě antropologické kvalifikace člověka do tří základních ras (viz výše), jsou Romové příslušníky indoevropské rasy, stejně jako většina středoevropského obyvatelstva. Podstatné je to, jak soud odvolací výše rozvedl, že i laik je schopen bez obtíží identifikovat Roma, jakožto příslušníka určité minority, lišící se výše popsány znaky od majoritní populace. Odvolací soud má zato, že z výše naznačených důvodů netřeba doplňovat dokazování znaleckým posudkem z oboru sociálních věd, popř. antropologie. Pokud tedy nalézací soud uznal obžalované vinnými ze spáchání trestného činu vraždy, který byl spáchán kromě jiného na „jiném pro jeho příslušnost k etnické skupině“, pak v tomto směru postupoval správně, když správně uzavřel, že na Romy, žijící v rámci ČR, je nutno nahlížet jako na tzv. etnickou skupinu. O tom, že jednání obžalovaných bylo motivováno právě příslušností poškozených k etnické skupině, v daném případě k etnické skupině Romů, lišící se od majoritní populace, podle názoru odvolacího soudu nemůže být pochyb. V této souvislosti je nutno poukázat na to, co již bylo výše rozebráno ohledně jakéhosi ideového začlenění obžalovaných do pravicově extremistických, neonacistických struktur, vyznačujících se, jak uváděl znalec Mgr. Mazel, myšlenkami rasové výlučnosti, nesnášenlivosti a zášti k jinému národu, národnostní menšině, etnické či jiné rasově odlišné skupině obyvatel. Jak bude ještě dále níže rozebráno, podle přesvědčení odvolacího soudu je zcela evidentní, že

prvotním impulsem pro útok obžalovaných na napadený dům byla právě jejich povědomost o tom, že v tomto domě žijí obyvatelé příbuzní k romskému etniku, přičemž obžalovaní měli vůči Romům negativní vztah, což vyplývá z výše provedených důkazů (protokoly o domovních prohlídkách, fotografie obžalovaných na demonstracích, mítincích či pochodech, znalecké posudky znalců Mgr. Mazela a PhDr. Vavříka a do jisté míry i vlastní výpovědi obžalovaných). Je tedy možno konstatovat, že soud prvního stupně nepochybil, když jednání obžalovaných kvalifikoval jako trestný čin vraždy podle § 219 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), e), g) tr.zákona ve stádiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr.zákona. Pokud jde o znaky spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr.zákona, pak obecně se k jejich naplnění vyjádřil odvolací soud již výše. Při konfrontaci těchto teoretických premis s konkrétním jednáním obžalovaných, tak jak je popsáno ve výroku napadeného rozsudku, je evidentní, že obžalovaní jednali tak, že svým společným jednáním přispěli k naplnění všech znaků dokonatého trestného činu vraždy.

Pokud jde o naplnění zákonných znaků dalšího trestného činu, kterým byli všichni obžalovaní uznáni vinnými, konkrétně trestného činu poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr.zákona, pak zde je třeba říci, že obžalovaní fakticky proti naplnění znaku tohoto trestného činu ničeho výraznějšího nenamítají. Jen stručně odvolací soud konstatuje, že je zcela nepochybně prokázána příčinná souvislost mezi jednáním obžalovaných, spočívajícím v založení požáru, a poškozením cizího majetku, konkrétně prakticky totálním vyhořením předmětného domu. Pokud se týče výše způsobené škody požárem, v této souvislosti je třeba odkázat zejména na znalecký posudek z oboru ekonomika a stavebnictví, zpracovaný znalcem Ing. Kurečkou (viz č.l. 1314, 3464). Pokud jde o naplnění zákonných znaků spolupachatelství dle § 9 odst.2 tr. zákona, pak zde platí totéž, co bylo uvedeno výše, u trestného činu vraždy.

Odvolací soud dále souhlasí s postupem soudu prvního stupně, pokud ten, vycházející z dikce ustanovení § 2 odst. 1 tr.zákoníku (zák. č. 40/2009 Sb.), dospěl k závěru, že pro obžalované je příznivější zákon účinný v době spáchání trestného činu, tedy konkrétně trestní zákon ve znění zák. č. 140/1961 Sb., účinný ve svém úplném znění do 31.12.2009. Tento závěr je opřen o konfrontaci rozpětí trestních sazeb u trestného činu vraždy ve smyslu § 219 odst. 1 tr.zákona, ve znění zák. č. 140/1961 Sb., a téhož trestného činu, ovšem ve smyslu § 140 odst. 1 tr.zákoníku – zák. č. 4/2009 Sb. Zatímco pachatel trestného činu vraždy ve smyslu § 219 odst. 1 tr.zákona je ohrožen trestní sazbou v rozpětí 10-15 let odnětí svobody, pak pachatel trestného činu vraždy ve smyslu § 140 odst. 1 tr.zákoníku, který nabyl účinnosti dne 1.1.2010, je ohrožen trestní sazbou v rozpětí 10-18 let. Je tedy zjevné, že právní úprava platná a účinná v době rozhodování o trestné činnosti obžalovaných, tedy zák. č. 40/2009 Sb. – trestní zákoník, není pro obžalované z tohoto úhlu pohledu příznivější.

Jak vyplynulo z výše rozebraných opravných prostředků obžalovaných, tito se domáhali jiné právní kvalifikace svého jednání, když zejména akcentovali, že jejich jednání mělo být kvalifikováno buď jako trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 tr.zákona, ve znění zák. č. 140/1961 Sb., popř. zejména jako trestný čin obecného ohrožení ve smyslu § 179 odst. 1 tr.zákona, ve znění zák. č. 140/1961 Sb.

S touto argumentací ovšem soud odvolací nesouhlasí.

Pokud jde o navrhovanou kvalifikaci trestným činem ublížení na zdraví podle § 224 tr.zákona, pak ta podle přesvědčení odvolacího soudu nepřipadá rozhodně v úvahu, neboť v daném případě se jedná o nedbalostní trestný čin, když v příslušném zákonném ustanovení zákonodárce deklaruje, že tato zákonná norma postihuje jednání spočívající v tom, že je z nedbalosti způsobena těžká újma na zdraví nebo smrt jiného. Jak již bylo výše rozebráno, podle názoru odvolacího soudu je nutno v jednání obžalovaných spatřovat nikoli nedbalost, ale úmysl, byť úmysl nepřímý ve smyslu § 4 písm. b) tr.zákona.

Pokud jde o další obžalovanými navrhovanou odchylnou právní kvalifikaci, konkrétně trestným činem obecného ohrožení, pak ani s touto právní kvalifikací se odvolací soud neztotožňuje.

V této souvislosti poukazuje odvolací soud na to, že trestný čin obecného ohrožení podle § 179 tr.zákona je koncipován tak, že objektem tohoto trestného činu je zájem na ochraně života nebo zdraví lidí nebo zájem na ochraně cizího majetku. Obecné nebezpečí předpokládané tímto zákonným ustanovením nastane tehdy, vznikne-li obecně nebezpečným jednáním pachatele, které je příkladmo uvedeno v ustanovení § 179 odst. 1 tr.zákona, situace, která svou povahou, rozsahem a intenzitou ohrožení znamená nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví více osob nebo nebezpečí škody velkého rozsahu na cizím majetku. Pokud jde o případný vznik škody velkého rozsahu na cizím majetku, pak tento znak nemohl být naplněn, neboť, jak vyplynulo z výše uvedeného znaleckého posudku z oboru ekonomika a stavebnictví znalce Ing. Kurečky, hodnota zmíněného domu nedosahovala hranice škody velkého rozsahu, tedy částky 5 mil. Kč. Navíc z žádného důkazu, který byl v tomto řízení proveden, zejména z protokolu o ohledání místa činu, výpovědi obyvatelů okolních domů, popř. výpovědi zasahujících hasičů, nevyplývá, že by hrozilo nebezpečí rozšíření požáru na vedlejší okolo stojící domy, a tím potenciálně vznik škody velkého rozsahu. Tedy tento znak podle názoru odvolacího soudu naplněn být nemohl. Pokud jde o onen druhý znak, tedy vznik případného nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví více osob, pak v této souvislosti je podle názoru odvolacího soudu především nutno poukázat na to, že ustanovení § 179 odst. 1 tr.zákona předpokládá úmyslné jednání (viz formulace „kdo úmyslně vydá“). Pokud je v této zákonné normě použit pojem „lidí“, je zcela zjevné, a koneckonců stojí na tom i ustálená judikatura (srovnej kupř. R 39/1982), že zde musí jít o více osob, konkrétně nejméně sedm. Podle názoru odvolacího soudu pro to, aby mohlo být jednání případného pachatele právně kvalifikováno jako trestný čin obecného ohrožení podle § 179 odst. 1 tr.zákona, pak musí být prokázáno, že svým úmyslným jednáním hodlal vydat v nebezpečí smrti, popř. těžké újmy na zdraví, alespoň sedm lidí. Jinými slovy, musí být prokázána povědomost pachatele, o tom, že v objektu, který napadá, například založením požáru, je v momentu útoku na tento objekt přítomno minimálně sedm osob. Takovouto povědomost ovšem podle přesvědčení odvolacího soudu u obžalovaných prokázat nebylo možno. Jak již bylo výše odůvodněno, odvolací soud sice z důvodů, které rozebral, stojí na stanovisku, že obžalovaní velmi dobře věděli, že dům je obýván (viz prostorové odposlechy

obžalovaného L., či výpovědi obžalovaných M. a C.). Nicméně podle názoru odvolacího soudu z žádného z těchto důkazů nelze dovodit, že by obžalovaní, ať již v době příprav onoho útoku, či nejspíše před vhozením zápalných lahví do místností napadeného domu, měli povědomost či dokonce věděli o tom, že dům je v době útoku obýván osmi osobami. Tuto povědomost podle názoru odvolacího soudu obžalovaným prokázat nelze. To je podle názoru odvolacího soudu základní důvod, proč není možné jednání obžalovaných kvalifikovat jako trestný čin obecného ohrožení podle § 179 odst. 1 tr.zákona. Jen na okraj v této souvislosti odvolací soud uvádí, že podle jeho názoru i pokud by hypoteticky bylo jednání obžalovaných možno podřadit pod posledně zmíněné zákonné ustanovení, pak by to na postavení obžalovaných ve směru jeho zlepšení ničeho neměnilo. Je totiž nutno si uvědomit, že ustanovení § 179 obsahuje nejen odst. 1, ale i odst. 2 a zejména odst. 3. V odst. 3 pod písm. a) je uvedeno, že odnětím svobody na 12-15 let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odst. 1 úmyslně smrt. Jak již bylo výše uvedeno, soud odvolací dospěl k závěru, že jednání obžalovaných bylo vedeno úmyslem, byť nepřímým, způsobit smrt obyvatelům předmětného domu. Za dané situace by podle názoru odvolacího soudu bylo nutno jednání obžalovaných kvalifikovat jako pokus trestného činu obecného ohrožení ve smyslu § 179 odst. 1, odst. 3 písm. a) tr.zákona. V rámci této právní kvalifikace by byli potom obžalovaní ohroženi naprosto stejnou trestní sazbou, jako v případě trestného činu vraždy, kterým byli uznáni vinnými. Nicméně podle názoru odvolacího soudu základním důvodem, proč není možné jednání obžalovaných kvalifikovat podle § 179 tr.zákona, je to, že nelze prokázat, že by se onoho útoku na dům ve Vítkově dopustili v úmyslu způsobit smrt více osob, jinými slovy, že by v okamžiku útoku měli povědomost o tom, že v domě bydlí alespoň sedm lidí. Proto dospívá odvolací soud k závěru, že kvalifikaci trestným činem obecného ohrožení ve smyslu § 179 tr.zákona v daném případě použít nelze.

Pokud se týče otázky uložených trestů, pak v obecné rovině na jedné straně odvolací soud souhlasí s tím, že soud prvního stupně aplikoval ustanovení § 29 odst. 1, odst. 2 tr.zákona a uložil obžalovaným výjimečný trest. Na druhé straně stejně tak je třeba dodat, že soudu prvního stupně je třeba vytknout, že tyto své úvahy odůvodnil poměrně kuse.

Odvolací soud v této souvislosti konstatuje, že i podle jeho názoru byly v případě obžalovaných splněny podmínky pro uložení výjimečného trestu ve smyslu § 29 odst. 2 tr.zákona, tedy trestu odnětí svobody nad 15 let až do 25 let. Jak vyplývá z citovaného zákonného ustanovení (§ 29 odst. 2 tr.zákona), takovýto trest může být soudem uložen tehdy, pokud je stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost velmi vysoký nebo možnost nápravy pachatele je obzvláště ztížena. Na rozdíl od podmínek pro uložení výjimečného trestu doživotí (srovnej § 29 odst. 3 písm. a/, b/ tr.zákona), kde je nutné, aby byly kumulativně splněny obě podmínky vyjádřené pod písm. a), b) odst. 2 § 29 tr.zákona, v případě uložení výjimečného trestu odnětí svobody nad 15 let až do 25 let postačí splnění alespoň jedné z alternativně stanovených podmínek, tedy buď podmínky spočívající v tom, že stupeň nebezpečnosti spáchaného trestného činu pro společnost je velmi vysoký, nebo že možnost nápravy pachatele je obzvláště ztížena.

Pokud se má odvolací soud vyjádřit k těmto dvěma podmínkám, je třeba říci, že podle jeho názoru podmínka „obzvláště ztížené možnosti nápravy pachatele“ naplněna u žádného z obžalovaných není. V této souvislosti je možno poukázat na znalecké posudky z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie, popř. na výsledky zpracovatelů těchto posudků MUDr. Sedláčka a PhDr. Vavříka. Tito znalci zpracovali své znalecké posudky k posouzení duševního stavu všech čtyř obžalovaných s tím, že, jak vyplývá ze spisového materiálu, obžalovaný V. se odmítl podrobit znalecké exploraci znalcem z oboru zdravotnictví, odvětví klinické psychologie, PhDr. Vavříkem, a tudíž tzv. psychologická část tohoto znaleckého posudku na jmenovaného nemohla být vypracována. Nicméně z posudků, které zpracovány byly, ani z dalších provedených důkazů, podle názoru odvolacího soudu nevyplývá, že by kterýkoli z obžalovaných byl natolik zásadně narušen, že by možnost jeho nápravy byla obzvláště ztížena. V této souvislosti je třeba říci, že závěr o obzvláště ztížených možnostech nápravy pachatele musí být založen na komplexním zhodnocení osobnosti pachatele a musí vyplývat zejména z jeho chování v minulosti a eventuálně též z jeho současných osobnostních charakteristik. V této souvislosti je třeba poukázat na to, že z opisu rejstříku trestů u jednotlivých obžalovaných vyplývá, že tito buď nebyli vůbec soudně trestáni (obžalovaný C.), popř. že v minulosti byli odsouzeni za relativně bagatelní trestné činy, přičemž zpravidla jsou již s ohledem na uplynutí běhu času osvědčeni. Nelze tedy uzavřít, že by obžalovaní v minulosti spáchali závažné úmyslné trestné činy. Stejně tak nedošlo v případě všech obžalovaných k situaci, že by ani případné nejdůraznější převýchovné prostředky nevedly k tomu, aby nespáchali trestný čin, za nějž lze uložit trest odnětí svobody nad 15 až do 25 let. V souvislosti s citovanými znaleckými posudky z oboru zdravotnictví, odvětví psychologie, je nutno dle názoru odvolacího soudu ještě reagovat na námítky, které se v této souvislosti objevily jak v opravném prostředku obžalovaného C., tak obžalovaného M. Obžalovaný M. v odůvodnění svého odvolání argumentuje tím, že znalec PhDr. Vavřík u něho konstatoval přítomnost takových osobnostních kvalit, které mohou mít pozitivní vliv při resocializačním procesu. Obžalovaný také navrhl, aby byl tento znalecký posudek doplněn s ohledem na odstup času, který uplynul od jeho vyhotovení. Obdobným způsobem fakticky argumentoval i obžalovaný C., který rovněž s odkazem na výpověď znalce PhDr. Vavříka u hlavního líčení uvedl, že tento znalec u něj nezjistil prvky či projevy štitivosti či radikálně segregáčnických postojů, a naopak potvrdil jeho schopnost nacházet na romském etniku pozitivní momenty v jejich etnické identitě a kultuře. Stejně tak jmenovaný obžalovaný akcentoval skutečnost, že s ohledem na závěry ventilované znalcem PhDr. Vavříkem u hlavního líčení, se s ohledem na své osobnostní charakteristiky fakticky nemohl dopustit trestného činu vraždy. I tento obžalovaný navrhl, aby byl vypracován doplněk příslušného znaleckého posudku. V reakci na tyto námítky především odvolací soud konstatuje, že je sice pravdou, že takto se znalec PhDr. Vavřík ohledně osobnosti obžalovaných M. a C. vyjádřil, nicméně tentýž znalec ve svých znaleckých posudcích zpracovaných k hodnocení osobnostní struktury jmenovaných, v případě obžalovaného C. uvedl, že jeho vztah k menšinám je poznamenán ideologickými kritérii, zahrnujícími tendenci se vymezovat a projevovat nesnášenlivost vůči vybraným skupinám obyvatel. Stejně tak tento znalec uvedl, že jeho vztah k romskému etniku je obecně kritický a zahrnuje negativní hodnotící stereotypy. Co do schopnosti obžalovaného C. spáchat trestný čin vraždy, vzhledem k jeho osobnostním charakteristikám uvedl znalec (viz č.l.3452), že nelze najít vzorec, podle něhož by bylo možno odlišit člověka, který se dopustil vraždy, od člověka, který se jí nedopustil. Stejně tak dle znalce neexistují žádná obecná kritéria, podle nichž lze rozlišit člověka schopného spáchat

plánovanou vraždu, a člověka, který spáchal vraždu v afektu. V této souvislosti konstatuje odvolací soud, že z jeho vlastní praxe je mu známa celá řada případů, kdy se trestného činu vraždy dopustily osoby doposud zcela občansky i trestně bezúhonné, u nichž nebyla zjištěna jakákoli patologie. Koneckonců odvolací soud výše zdůvodnil, proč je třeba obžalovaného C. uznat vinným ze spáchání trestného činu vraždy. Pokud se týče závěrů znalce PhDr. Vavříka týkajících se obžalovaného M., pak v rámci svého znaleckého posudku tento znalec uvedl, že v postoji obžalovaného M. se uplatňuje konfigurace vnější konformity, smyslu pro konvence a radikálně akcentovaného idealismu ve smyslu otevřenosti ideovým konceptům z oblasti tzv. pravicového extremismu. Zjištěn byl také jeho zájem o témata spojená s nacismem, který při znaleckém vyšetření prezentoval jako systém akcentující pořádek, preciznost a disciplínu, byť současně odmítl nekritické přejímání této ideologie. Znalec také vysloveně uvedl, že v postojích obžalovaného M. je patrna inklinace k polohám kritičnosti, nadřazenosti a nedůvěry k jedincům a skupinám vnímaným v kategorii nepřizpůsobivosti, byly zjištěny intelektualizované, xenofobní vzorce rozlišování mezi „naším“ a „cizím“ a nedůvěry k cizincům a odlišným kulturám. K oběma obžalovaným pak znalec uvedl, že jak obžalovaný C., tak obžalovaný M. byli schopni chovat se samostatně. V rámci skupiny pachatelů, která se dopustila zažalované trestné činnosti, nebylo zjištěno, že by posledně jmenovaní byli v podřízené, submisivní roli vůči obžalovaným L. či V. Podle názoru odvolacího soudu tedy s ohledem na výše uvedené především není nutné provádět doplnění znaleckého posudku znalce PhDr. Vavříka, když tento byl k závěrům svého posudku vyslechnut u hlavního líčení s tím, že od jeho výsledku neuplynula nikterak zásadně dlouhá doba, díky níž by bylo možno dospět k závěru, že se mohla jakkoli změnit osobnostní struktura obou obžalovaných. K tomu je třeba ještě říci, že znalec PhDr. Vavřík jak k obžalovanému M., tak k obžalovanému C. uvedl, že jejich osobnostní vývoj je fakticky ukončen. Odvolací soud konstatuje, že podle jeho názoru z výše uvedených důvodů není možné u žádného z obžalovaných shledávat zvláště ztíženou možnost nápravy.

Na druhé straně je ovšem odvolací soud toho názoru, že s ohledem na charakter jednání, kterého se obžalovaní dopustili, je možné dospět k závěru, že stupeň nebezpečnosti jimi spáchaného trestného činu pro společnost je velmi vysoký. Obecně je třeba konstatovat, že řešení otázky toho, zda čin dosahuje velmi vysokého stupně společenské nebezpečnosti, spočívá v posouzení konkrétních okolností každého případu podle obecných hledisek uvedených v § 3 odst. 4 tr.zákona. Již samotný okruh skutkových podstat, které dovolují uložení výjimečného trestu, je stanoven tak, že je lze považovat za takové trestné činy, jejichž typová společenská nebezpečnost dosahuje vysokého stupně. Na druhé straně je třeba říci, že naplnění některé z vyjmenovaných skutkových podstat ještě samo o sobě nepostačuje pro odůvodněný závěr, že jde o velmi vysoký stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost. Uložení výjimečného trestu tedy bude mít oporu ve velmi vysokém stupni společenské nebezpečnosti toliko tehdy, pokud půjde s ohledem na všechny rozhodné okolnosti, určující tento stupeň, o podstatně závažnější případ naplnění příslušné skutkové podstaty, než jaký by postačoval pro alternativní uložení trestu odnětí svobody v sazbě do 15 let odnětí svobody. Na velmi vysoký stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost je nutno usuzovat ze souhrnu objektivních okolností – zejména z významu konkrétního dotčeného zájmu chráněného trestním zákonem, ze způsobu provedení činu a jeho následku, z okolností jeho spáchání a ze subjektivní stránky (zejména z formy a míry zavinění

pachatele a z jeho pohnutky). Podle názoru soudu odvolacího, vycházejí z těchto obecných premis, je především možno konstatovat, že jednání obžalovaných dosahuje typového velmi vysokého stupně nebezpečnosti pro společnost a v rámci typového velmi vysokého stupně nebezpečnosti pro společnost je nutno konstatovat, že i konkrétní společenská nebezpečnost jednání obžalovaných je velmi vysoká. Podle názoru odvolacího soudu nejzávažnějším momentem, který výrazně zvyšuje stupeň nebezpečnosti jednání obžalovaných pro společnost, je jejich pohnutka. Jak bylo prokázáno, a odvolací soud se k tomu vyjádřil výše, obžalovaní dlouhodobě tíhnou k ideologii pravicového extrémismu a neonacismu. Tento závěr je opřen o celou řadu důkazů, které byly výše provedeny, a odvolací soud se k nim již v této pasáži odůvodnění nehodlá vracet. Je třeba říci, že i ze znaleckých posudků znalce PhDr. Vavříka vyplynulo, že obžalovaní mají výrazně kritický postoj vůči jiným etnikům, když tento postoj je poznamenán xenofobními projevy. Ze spisového materiálu nevyplývá, že by obžalovaní poškozené Romy, kteří obývali napadený dům, před provedením útoku znali, a nebyl také opatřen žádný důkaz o tom, že kdokoli z poškozených měl v předchozí době s kterýmkoli z obžalovaných jakýkoli konflikt, pro který by měl kterýkoli z obžalovaných důvod cítit vůči některému z poškozených určitou zášť. Podle názoru soudu odvolacího je tedy zřejmé, že jediným motivem pro útok obžalovaných na romské obyvatele onoho domu byl právě fakt, že poškození přináležejí k odlišnému, v daném případě romskému, etniku. Tedy podle přesvědčení odvolacího soudu pohnutkou pro útok obžalovaných na předmětný dům byl právě fakt, že je obýván Romy, tedy osobami přináležejícími k odlišnému, a nutno říci, že k menšinovému etniku, než je majoritní populace, k níž patří všichni obžalovaní. Podle názoru odvolacího soudu právě fakt, že základním motivem jednání obžalovaných byla etnická odlišnost napadených, je skutečností, která zásadně zvyšuje stupeň společenské nebezpečnosti jejich jednání. Podle názoru odvolacího soudu totiž je nutné vyslat zcela zásadní a jasný signál v rámci generální prevence celé společnosti, a zejména případným dalším potenciálním pachatelům obdobné trestné činnosti, že stát v žádném případě nemůže být jakkoli liberální vůči jednáním vykazujícím znaky trestného činu, u nichž je pohnutkou etnická odlišnost napadených. Při opačném přístupu by totiž velmi reálně hrozilo nebezpečí, že pachatelé, příslušníci majoritního etnika, si při svých dalších útocích vyberou jinak odlišné minority, lišící se i jinak než jen barvou pleti, odlišnými kulturními zvyky apod. Takovému nebezpečí je podle názoru odvolacího soudu nutno velmi důrazně zabránit, mimo jiné i uložením přísných trestů, které budou signálem pro případné možné další pachatele takových trestných činů, že jejich trestná činnost nebude nikterak tolerována. Dalším důvodem pro uzavření závěru, že jednání obžalovaných splňuje kritéria velmi vysokého stupně nebezpečnosti činu pro společnost, je fakt, že obžalovaní svým jednáním současně naplnili více okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby (viz právní kvalifikace ve smyslu § 219 odst. 2 písm. a/, b/, e/, g/ tr.zákona). Pochopitelně přehlédnout v daném případě nebylo možno ani následek, který byl jednáním obžalovaných způsoben. Je sice pravdou, že jednání obžalovaných zůstalo co do naplnění zákonných znaků trestného činu vraždy toliko ve stádiu pokusu, když nikdo z poškozených, kteří v době útoku v domě bydleli, nezemřel. Nicméně, jak již soud odvolací výše zdůraznil, podle jeho názoru se v daném případě jedná o tzv. pokus ukončený, tedy, že obžalovaní učinili ze svého subjektivního pohledu vše, co pro naplnění následku, tedy způsobení smrti osob obývajících předmětný dům, učinit mohli a měli. K nenaplnění onoho zamýšleného následku pak nedošlo zcela jednoznačně pouze na základě okolností na vůli obžalovaných nezávislých. V této souvislosti je třeba poukázat zejména na znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, a výpověď jeho

zpracovatele MUDr. Dvořáčka. Jmenovaný, pokud se týče zranění, která utrpěla nejzávažněji poraněná osoba, obývající napadený dům, tedy nezletilá N. K., uvedl, že k jejímu úmrtí nedošlo toliko díky šťastné náhodě a zejména díky vysoce specializované odborné lékařské pomoci, která jí byla poskytnuta na Popáleninovém centru Fakultní nemocnice v Ostravě. Nicméně, jak již soud odvolací výše uvedl, přestože, a dlužno dodat, že naštěstí, nikdo z poškozených, kteří obývali napadený dům, nezemřel, přesto je možno o následku, který utrpěla poškozená nezletilá N. K., hovořit fakticky jako následku fatálním a v podstatně neodčinitelném. Podklad pro tento závěr čerpá odvolací soud opětovně ze znaleckého posudku znalce MUDr. Dvořáčka a z jeho výpovědí realizovaných před nalézacím soudem. Zejména ve své poslední výpovědi (srovnej č.l. 3903) znalec uvedl, že po konzultaci aktuálního zdravotního stavu nezletilé N. K. s ošetřující lékařkou musí uvést, že jmenovaná utrpěla celou sérii trvalých následků. Znalec především akcentoval ztrátu čtvrtého a pátého prstu pravé horní končetiny a pátého prstu levé horní končetiny, čímž došlo k podstatnému omezení úchopové schopnosti pravé ruky. K tomu znalec uvedl, že k datu jeho výsledku nebyla obnovena úchopová schopnost pravé ruky. Dle znalce lze v tomto do budoucna spatřovat omezení pracovní způsobilosti. Dále pak dle vyjádření znalce plošné jizvy na obličeji, trupu a končetinách již ke dni jeho vyjádření splňují charakter zohydění a mají trvalý následek. Dalším zdravotním omezením je tzv. kontraktura Achillovy šlachy pravé dolní končetiny, která nezletilé činí obtíže při chůzi. Konečně znalec konstatoval, že se také objevily nové obtíže ve smyslu psychické retardace, které mají svůj původ pravděpodobně v opakovaných a déletrvajících anestéziích. V této souvislosti je třeba poukázat na to, co znalec uvedl již dříve, totiž že nezletilá N. se doposud podrobila celkem 14-ti operacím, z nichž pochopitelně všechny byly prováděny v celkové anestézii. Přehlédnout v této souvislosti pochopitelně nebylo možno ani ty části znaleckého posudku, v nichž MUDr. Dvořáček uvedl, že N. K. utrpěla popáleniny II. a III. stupně na 77 % těla, a na některých místech dosáhly popáleniny až IV. stupně. Podle přesvědčení odvolacího soudu je tedy z výše uvedeného zcela evidentní, že v příčinné souvislosti s jednáním obžalovaných utrpěla poškozená nezletilá N. K. zranění takového charakteru, která výrazným, a dá se říct téměř až fatálním, způsobem snižují do budoucna kvalitu jejího života. Jedná se jednak o následky na fyzickém zdraví poškozené, ale přehlédnout nelze ani následky na jejím zdraví psychickém, a to ať již ty, které jsou pozorovány již nyní (viz ona psychická retardace, o níž hovoří znalec MUDr. Dvořáček), ale i následky, které lze důvodně očekávat do budoucna v souvislosti s tím, jak si nezletilá v souvislosti s rozvojem svých rozumových schopností bude stále více a více uvědomovat své postižení, znamenající v konečném důsledku poměrně výraznou odlišnost, především fyzickou, od ostatní populace. Odvolací soud tedy uzavírá, že podle jeho názoru z důvodů, které rozebral výše, lze konstatovat, že byla splněna kritéria pro uložení výjimečného trestu ve smyslu § 29 odst. 2 tr.zákona, a to konkrétně kritérium velmi vysokého stupně nebezpečnosti činu pro společnost.

Pokud jde o konkrétní výměru výjimečného trestu, pak odvolací soud se ztotožnil s postupem soudu prvního stupně, pokud jde o uložení trestu odnětí svobody v trvání 22 roků obžalovaným L. a V. V této souvislosti je třeba uvést, že je možno poukázat jednak na jejich předchozí kriminální kariéru, byť samozřejmě s ohledem na osvědčení se obou jmenovaných nelze k jejich předchozím odsouzením přihlížet jako k obecné přitěžující okolnosti ve smyslu § 34 písm. l) tr.zákona. Nicméně je zjevné, že jmenovaní měli již v předchozí době sklon

k páchaní trestné činnosti. Navíc podle názoru soudu odvolacího je nutno zohlednit jejich v podstatě zcela nekritický postoj, který ke své trestné činnosti zaujali. Proto se uložení trestu odnětí svobody v trvání 22 roků v případě obou jmenovaných jeví adekvátním. Stejně tak se adekvátním podle názoru odvolacího soudu jeví uložení trestu odnětí svobody v trvání 20 let obžalovanému C., kdy zde soud oproti obžalovaným V. a L. správně zohlednil fakt, že jmenovaný nebyl doposud soudně trestán. Zde je také nutno konstatovat, že tento obžalovaný projevil jistou vyšší míru sebereflexe a kritičnosti vůči svému jednání.

Na druhé straně se odvolací soud neztotožnil s postupem soudu prvního stupně, pokud ten uložil trest ve výměře 22 roků též obžalovanému I. M. V této souvislosti podle názoru soudu odvolacího totiž Krajský soud v Ostravě nedocenil fakt, že jmenovaný byl prakticky jako jediný z obžalovaných schopen hlubší sebereflexe a hlubšího kritického pohledu na své jednání. Jako jediný také našel v sobě jistou vnitřní sílu a dokonce písemně se poškozeným omluvil. Odvolací soud je toho názoru, že zohlednit bylo nutno i jeho faktické doznání (srovnej onu vícekrát citovanou výpověď z 8.12.2009), když obžalovaný prakticky jako jediný, a dlužno říci, že opakovaně, doznal minimálně to, že všichni obžalovaní velmi dobře věděli po cestě do Vítkova, že dům je obydlen, a to Romy. Podle názoru odvolacího soudu je nutno právě s ohledem na tyto skutečnosti při ukládání trestu obžalovanému M. diferencovat. Odvolací soud tedy ve vztahu k tomuto obžalovanému zrušil napadený rozsudek ve smyslu § 258 odst. 1 písm. e) tr.ř. a uložil mu mírnější trest, konkrétně trest ve výměře 20 roků, neboť je podle názoru odvolacího soudu nutno zohlednit zejména onen kritičtější postoj, který obžalovaný M. ke svému jednání zaujal, oproti nekritickému postoji obžalovaných V. a L. Odvolací soud tuto úpravu učinil sám, neboť šlo o vadu napravitelnou před odvolacím soudem, a tudíž bylo možno postupovat ve smyslu § 259 odst. 3 tr.ř.

V této souvislosti je třeba ještě reagovat na námitku obžalovaného M., že v jeho případě mělo být při ukládání trestu aplikováno ustanovení § 40 odst. 1 tr. zákona, a měl mu být uložen trest pod dolní hranicí zákonné trestní sazby.

Podle názoru odvolacího soudu ovšem aplikace tohoto zákonného ustanovení nepřipadá u obžalovaného M. v úvahu. Zákonodárce již v samotném označení citovaného zákonného ustanovení – „**mimořádné** snížení trestu odnětí svobody“ – deklaruje, že musí jít o postup výjimečný, který se uplatní v situaci, kdy by trest odnětí svobody uložený v rámci zákonné trestní sazby neodpovídal okolnostem konkrétního případu a osobě pachatele a kdy dolní hranice tohoto trestu stanovená v zákoně by byla pociťována jako překážka bránící uložení přiměřeného trestu. Jak plyne ze samotné dikce ustanovení § 40 odst. 1 tr. zákona, tento postup lze opřít buď o okolnosti případu, nebo o poměry pachatele. Okolnostmi případu se rozumí všechny skutečnosti, které mají vliv na posuzování stupně nebezpečnosti trestného činu pro společnost a možnosti nápravy pachatele. Jak již ovšem odvolací soud výše rozebral, podle jeho mínění vykazuje jednání, kterého se obžalovaný M. dopustil, velmi vysoký stupeň nebezpečnosti pro společnost. Již ze samotného tohoto závěru plyne, že pro okolnosti případu aplikovat ustanovení § 40 odst. 1 tr. zákona v případě obžalovaného M. nelze. Pokud jde o druhé kritérium – poměry pachatele – pak ani tyto nedávají podklad pro užití shora naznačeného zákonného ustanovení. V obecné

rovině je třeba uvést, že pod pojmem „poměry pachatele“ se rozumí rodinné a osobní poměry, které existují nikoli v době spáchání trestného činu, ale v době rozhodování o trestu. Příkladem lze pod výše uvedený pojem zahrnout zdravotní stav pachatele či jeho rodiny, péči o početnou rodinu, těhotenství pachatelky apod. Odvolací soud konstatuje, že dokazováním nebyla zjištěna žádná taková okolnost, stojící na straně obžalovaného M., jež by dávala podklad pro postup dle § 40 odst.1 tr. zákona. Je třeba uvést, že obžalovaný, ani nikdo z členů jeho rodiny, netrpí závažnou, či nevyléčitelnou chorobou. Nebylo také prokázáno, že by na obžalovaném M. bylo výživou vázáno více osob. Tedy ani na základě poměrů pachatele nelze aplikovat režim § 40 odst.1 tr. zákona. Nalézací soud tedy nepochybil, pokud i obžalovanému M. ukládal trest v rámci standardní trestní sazby.

Naproti tomu určitého pochybení se podle názoru odvolacího soudu krajský soud dopustil ve vztahu k obžalovaným M., V. a L., pokud ohledně každého z nich ve smyslu § 29 odst. 1 tr.zákona rozhodl, že doba výkonu trestu ve věznici se zvýšenou ostrahou se pro účely podmíněného propuštění do doby výkonu trestu nezapočítává. Podle názoru odvolacího soudu pro takovéto rozhodnutí nebyly splněny zákonem požadované podmínky. V této souvislosti je třeba říci, že zákon v příslušném ustanovení nedává fakticky žádnou bližší směrnicí, v jakých případech má soud takto rozhodnout. Podle názoru soudu odvolacího měl zákonodárce při koncepci tohoto zákonného ustanovení na mysli, že lze tímto způsobem zpřísnit trest v případě, pokud k dosažení účelu trestu nepostačuje samotná délka výjimečného trestu a nejpřísnější režim jeho výkonu, ale že je ještě nutno navíc ztížit pachateli možnost jeho podmíněného propuštění z výkonu výjimečného trestu a možnost návratu do občanské společnosti. Takovýto postup by podle názoru odvolacího soudu připadal v úvahu kupř. v důsledku nutnosti dlouhodobé izolace zvláště nebezpečného pachatele, který je pro společnost extrémně nebezpečný pro své negativní vlastnosti, nebo proto, že jde o mimořádně narušenou a těžko napravitelnou osobnost. Podle názoru odvolacího soudu však u obžalovaných V., L. a M. tyto podmínky splněny nebyly. Jak již bylo výše uvedeno, z provedených důkazů (zejména znalecký posudek PhDr. Vavříka) nevyplývá, že by se v případě jmenovaných jednalo o mimořádně závažně narušené pachatele, nebo že by u nich bylo možno shledat zvláštní nebezpečnost pro jejich negativní vlastnosti. Podle přesvědčení odvolacího soudu ničeho takového zjištěno nebylo. Proto tedy soud odvolací ve smyslu § 259 odst. 1 písm. d) tr.ř. zrušil ve vztahu k obžalovaným V., L. a M. výrok o trestu z napadeného rozsudku, když posléze sám za podmínek § 259 odst. 3 tr.ř. rozhodl ohledně všech obžalovaných tak, že nevtělil do výroku svého rozsudku rozhodnutí o tom, že se doba výkonu trestu ve věznici se zvýšenou ostrahou pro účely podmíněného propuštění do doby výkonu trestu nezapočítává.

Pokud jde o adhezní řízení, pak je třeba říci, že proti žádnému z výroků, učiněných co do náhrady škody, nevzněl žádný z obžalovaných konkrétní námitky. Odvolací soud konstatuje, že podle jeho názoru Krajský soud v Ostravě především nepochybil, pokud shledal příčinnou souvislost mezi jednáním obžalovaných a vznikem škody, ať už u poškozené Revírní bratrské pokladny, zdravotní pojišťovny, Slezská Ostrava, či u jednotlivých poškozených fyzických osob (P. K., A. S. a jejich nezletilé děti). Pokud jde o vlastní výši způsobené škody, zde soud prvního stupně správně vyšel z materiálů, které jsou obsahem spisu a které výši škody objektivizují. Odvolací soud se také ztotožnil s tím, že soud prvního stupně v případě

poškozených P. K., A. S., nezletilých N. K., K. S., K. K. a P. K. rozhodl tak, že jmenované poškozené buď zcela, ve smyslu § 229 odst. 1 tr.ř., nebo alespoň z částí jejich nároků, ve smyslu § 229 odst. 2 tr.ř., odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních. Odvolací v této souvislosti akceptuje důvody, které nalézací soud k tomuto postupu vedly, a které jsou podrobně a přesvědčivě rozvedeny na str. 68 -70 odůvodnění napadeného rozsudku.

Odvolací soud tedy uzavírá odůvodnění svého rozhodnutí konstatováním, že jediné pochybení, které shledal v postupu soudu prvního stupně se dotýkalo nesprávně uloženého trestu odnětí svobody obžalovanému I. M. a dále toho, že soud prvního stupně pochybil, pokud v případě obžalovaných V., L. a M. rozhodl ve smyslu § 29 odst. 1 tr.zákona o tom, že se doba výkonu trestu ve věznicí se zvýšenou ostrahou nezapočítává do doby výkonu trestu pro účely podmíněného propuštění. Toto pochybení bylo napravitelné před samotným odvolacím soudem, a proto odvolací soud po zrušení příslušných částí napadeného rozsudku ve smyslu § 258 odst. 1 písm. d), e) tr.ř. sám rozhodl ve smyslu § 259 odst. 3 tr.ř. a pochybení soudu prvního stupně napravil.

K jiným změnám v napadeném rozsudku nebyly odvolacím soudem shledány důvody.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný. **Do dvou měsíců** od jeho doručení je možno proti němu podat **dovolání**. Dovolání mohou podat **nejvyšší státní zástupce** pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí a **obviněný** pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat **pouze prostřednictvím obhájce**. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se za dovolání nepovažuje. **Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni** (v daném případě **u Krajského soudu v Ostravě**). **O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky v Brně**. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 4 tr.ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr.ř. nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Olomouci dne 18.3.2011

JUDr. Milan Kaderka v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
K. Cinková